

Pellaea viridis

Azorerne 2010

Physalia physalis Portugisisk Orlogsmand

Indholdsfortegnelse	Side
Dagmar og Lenes dagbogsnotater	3 - 75
Tirsdag 29-06	1
Afrejsedag	1
Horta by - Lokalitet 1	5
Onsdag 30-06	6
Afbrudt rejse	6
Botanisk have - Lokalitet 2	7
Fra Monte da Guia til hotellet - Lokalitet 3	8
Torsdag 01-07	11
Vandretur fra Cabeco da Canto til Porta dos Capelinhos - Lokalitet 4	11
Fredag 02-07	16
Sejltur til Corvo	16
Caldeira på Monte Cordo og ned ad vejen – Lokalitet 5	18
Vila Nova do Corvo – Lokalitet 6	20
Lørdag 03-07	23
Vejstop Miradouro Pico da Casinha – Lokalitet 7	23
Caldeira Funda, Caldeira Comprida og Caldeira Seca – Lokalitet 8	24
Tur ind mod Caldeira Branca – Lokalitet 8a	26
Vandretur fra Cuada til kirken i Fajãzinha – 3.1 km – Lokalitet 9	27
Søndag 04-07	30
Lille stop ved Caldeira Funda og Caldeira Comprida – Lokalitet 8b	30
Udkik efter Vibefedt mod Caldeira Branca – Lokalitet 8c	31
Stejlvæg (højmose på højkant) lidt nord for Caldeira Seca – Lokalitet 8d	31
Frokoststop ved Caldeira Funda das Lajes og Caldeira Rasa – Lokalitet 10	32
Fyrtårnet ved Porta do Albarmaz – Lokalitet 11	34
Endnu en stejlvæg – Lokalitet 12	35
Mandag 05-07	37
Vandretur fra Ponta Rueva til Cedros – 3.7 km – Lokalitet 13	38
Slangetunge stop – Lokalitet 8e	41
Caldeira da Lomba	41
Tirsdag 06-07	43
Tur til Lajes do Pico	44

Onsdag 07-07	46
Stop nær Lagoa do Caiado – Lokalitet 14	46
Stop ved Lagoa do Paul – Lokalitet 15	47
Frokoststop ved Cabeco Do Caveiro – Lokalitet 16	49
Stop ved en mindre sø	50
Stop ved Lagoa do Capitão – Lokalitet 17	50
Stop ved vejen mod Pico – Casa Do Abrico - Lokalitet 18	51
Torsdag 08-07	53
Stop ved Cabeco das Cabras – Lokalitet 19	53
Três Caminhos - Stop i skoven – Lokalitet 20	54
Vandretur ved Ponta da Ilha, Mantenha – Lokalitet 21	56
Fredag 09-07	60
6 små stop mellem Sao Mateus og Porto da Baixa – Lokalitet 22a-f	60
2 stop oppe i skoven – Lokalitet 23 a-b	64
Stop ved vejen mod Pico – Casa Do Abrico - Lokalitet 18	65
Lørdag 10-07	67
Vandretur ved Morro de Castelo Branco – Lokalitet 24	68
Søndag 11-07	71
Vandretur ved den store Caldeira på Faial – Lokalitet 25	71
Kort stop i skovområde	72
Naturreservatet ved Cabeco do Fogo	73
Mandag 12-07	75
Hjemrejsen	75
Bilag:	
Kort over lokaliteter	76
Fugleliste	81
Azorernes flora	83
Azores-floraliste	91
Levermosser	104
Landbruget på Azorerne af Erik Skov	105
Deltagerliste	109
Liste over karspore-planter af Jan Larsen	110

Vi har også brugt billeder fra Birte og Erik

Vi har modtaget Floralister fra Mogens Thornberg, Mikael Landt og Peter Wind

Redigeret af Dagmar Levisen og Lene Køhler

Dagmar og Lenes dagbogsnotater:

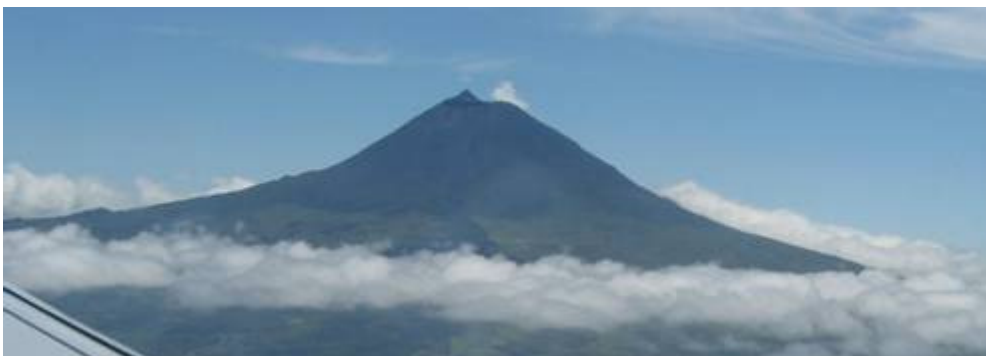
Tirsdag den 29.06

Vækkeuret ringede meget tidligt, og kufferten stod parat til det store eventyr på Azorerne. Vi mødtes i lufthavnen, og gensynsglæden var stor. Dejligt vi skulle være sammen med gode venner i 2 uger. Vi fik udleveret morgendagens flybilletter, som vi aldrig fik brug for. I dag skulle vi checke ind ved TAP. Det var en lang kø, og det gik ikke hurtigt med indcheckningen. Da der ikke var flere guld kunder, kunne nogle af os checke ind der. Vi kunne heldigvis checke bagagen helt til Faial.

Der var rigtig lang kø oppe ved security check. Så snart vi havde vist boarding kort, gik det rigtig hurtigt, da alle linier var åbne. Sikkerhedskontrollen bippede flere gange, mens vi gik igennem. Der var flere af os, der blev klappet på hele kroppen. Rædselsfuldt at man derefter blev nødt til at gå igennem parfume afdelingen, der stinker fælt.

Dagmar, Peter K og Lene gik hen og fik noget morgenmad. Så var det tid til at gå ud til flyet. Vi kom af sted til tiden. Vejret var diset, men man kunne godt se Fakse Kalkbrud. Det var ikke særlig stort oppe fra, når man går nede i det, er det meget stort. Feddet var meget tydeligt, og Albuen på Lolland forsvandt næsten i disen, og så kom skyerne og skjulte resten. Undervejs fik vi ”mad”. Det var en omelet med 3 cocktailpølser, lidt slatne strimler grønt, og noget dåsefrugt. Derudover fik vi en croissant, der ikke så tiltalende ud, samt juice og tynd te.

Vi landede i Lissabon til tiden og fulgtes alle hen til en transfer bus. Vi skulle til indenrigslufthavnen. Vi ventede noget tid i bussen. Der var varmt og udstødningen stank, så vi var ved at kvæles, inden der kom en chauffør. Vi blev ved en fejl sat af i ankomsthallen og fik lov til at gå bag om sikkerhedskontrollen til afgangshallen. Her sad de og ventede på os ved check ind, så vi kom hurtigt til. Men den ene var noget langsom. Denne gang skulle vi flyve med SATA. Nu gik vi den rigtige vej gennem security. Det bibbede stadig lystigt. Både Michael, Dagmar og Lene måtte have støvlerne af. Der var lige tid til et hurtigt toiletbesøg, inden vi skulle med en anden bus ud til flyet.

Det første glimt af Pico

Da vi var kommet i luften, blev der serveret en lun lille aflang bolle med pølse indeni. Den smagte godt. Vi fik vand og rødvin, en vanilje og chokoladeis samt te og kaffe. Det er nu rart med lidt mad i flyet. Det afkorter flytiden. Vi fik det første glimt af Pico, mens vi var på vej ned til lufthavnen på Faial, hvor vi landede. Bagagen kom ret hurtigt, og vi gik ud til en ventende bus og en guide. Inden vi kørte, kom Mogens med et Dungræs.

Pennisetum villosum

Dungræs

Vi kørte til Horta og nød undervejs den smukke natur. Hotellet hed Sao Fransico. Alle fik hurtigt deres værelser. Det var et godt slidt hotel. Birte og Dagmar fik et værelse på 1. sal, med udsigt til Pico og til lystbådehavnen med alle de flotte sejlskibe. Det var en rigtig flot udsigt. Lene og Peter fik et meget varmt værelse til gaden. Vi fik næsten alle værelse på anden sal. Der var ingen elevator, så det var bare med at få slæbt bagagen op af nogle stejle trapper.

Efter vi havde fået os installeret, mødtes vi med Dagmar og gik tur langs med havnen. Det var meget varmt. Vi mødte Peter W, Anette, Ole, Hans og Gunnva. Senere så vi, de havde sat sig på en udendørs restaurant for at få noget at drikke. Vi blev også fristet, og ud fra baren kom Bodil og Preben med hver en øl. Senere kom også Ida, Leif, Erik og Kirsten. Så var vi næsten samlet.

Den første gåtur i Horta

En god kold øl

Vi tre fortsatte lidt ned i havnen. Andre gik langs havnen og så på alle de malerier, som skibsbesætningerne maler på kajerne, før de sejler videre. Peter og Lene gik rundt om den lille knold ud til hvalstationen og tilbage langs med badestranden. De var også inde i en kirke. De kiggede lidt efter restauranter, men der var nu ikke mange. De fandt dog et par stykker.

Foeniculum vulgare Fennikel

Lokalitet 1 – Horta

<i>Lotus pedunculatus</i>	Sump-Kællingetand
<i>Daucus carota</i> ssp. <i>azorica</i>	Vild Gulerod
<i>Lilium candidum</i>	Lilje
<i>Reseda luteola</i>	Farve-Reseda
<i>Tritonia x crocosmiflora</i>	Montbretia
<i>Oenothera stricta</i>	Kølle-Natlys
<i>Hydrangea macrophylla</i>	Hortensia
<i>Cichorium intybus</i>	Cikorie
<i>Foeniculum vulgare</i>	Fennikel
<i>Cyrtomium falcatum</i>	Mahoniebregne

Masser af firben

Tritonia x crocosmiflora Montbretia

Flotte mønstre i fortovet

Vi gik ud sammen med Dagmar ved 6-tiden lokal tid. Vi havde stillet urene 2 timer tilbage og havde været rigtig tidligt oppe 4⁴⁵. Vi gik hen til O'Lima. Der var kun nogle få mennesker i restauranten. De viste fodboldkampen Spanien - Portugal. Den endte 1-0 til Spanien, øv. Lige da vi havde bestilt mad, kom Ida og Leif. Dagmar, Peter K, og Leif bestilte ged, Ida dagens kødret og Lene en vidunderlig grillet fisk. Alle retterne var meget store. De blev serveret med pommes frites, ris, salat med tomater, løg og oliven. Som starter blev der serveret nogle oste og noget godt brød. De to af ostene var rigtig gode. Vi drak en god gammel rødvin fra 1996. Den smagte lidt i retning af portvin. Vi gik lige hjem og i seng, trætte efter en lang rejsedag.

Onsdag den 30.06

Efter en god lang nat søvn uden støj fra gaden, for nogle, men ikke for alle, gik vi ned til morgenmaden, som ikke var noget at råbe hurra for. Boller og ost som så ud til at have tørre kanter. De var nu ikke tørre. Det var en lokal ost, der smagte godt. Desuden var der noget der lignede kødpølse, samt smør, marmelade og kaffe og varm mælk. Tedrikkerne måtte bede om te. Det var ikke på bordet, men så fik de til gengæld en hel kande.

Kl.10.00 kørte vi til lufthavnen i Horta med hele bagagen for at flyve til Flores. Det betød at vi skulle igennem sikkerhedskontrollen. Uha, det er næsten et uartigt ord. Støvlerne skulle igen af. Nogle tog en kop te/kaffe eller en vand. Så lød det over højtalerne "Flyet til Flores er aflyst på grund af dårligt vejr, øv. Da vi efter aflysningen gik ud gennem scanneren med rygsækkene på, nøgler og penge i lommerne, bippede og lyste det som et helt festfyrværkeri. Vi satte os i ventesalen og ventede, mens Peter W gik i aktion for at finde ud af, hvornår vi så kunne komme af sted.

Personalet kom og sagde, at vi skulle hente vores kufferter. Det gjorde vi så og ventede videre. Peter W fortalte, at vi først havde fået fly til Flores næste aften kl. 19. Endnu lidt ventetid, nu udenfor lufthaven, hvor vi gik og kiggede på planter

Anagallis arvensis
Lotus pedunculatus
Leontodon taraxacoides
Trifolium repens
Stenotaphrum secundatum

Rød Arve (Grine til Middag)
Sump-Kællingetand
Hundesalat
Hvidkløver
Flad Kvellergræs

Vi blev igen kørt ind til Horta by, hvor vi nu blev indlogeret på hotel Faial, et flot 4 stjernet hotel. Her fulgte tjenerne os op med kufferterne. Vi fik alle nogle store dejlige værelser. Frokost, aftensmad, morgenmad og frokost næste dag med alt betalt.

Tagudsmykning

Peter W og Anette gik ned til vores rejseagent for at prøve at arrangere nogle ture, nu vi var strandet. Vi andre gik ned for at spise frokost. Der var kørvelsuppe, 5 forskellige slags salat, tunbøffer, kalvekød i brun sovs, ris, pommes frites og lune grønsager. Dertil flere slags kager og desserter. Især var der en helt vidunderlig frugtsalat, som næsten alle var oppe ved et par gange. Vi bestilte en øl, men det viste sig at rødvin, hvidvin, øl og vand var inkluderet i frokosten. Senere var der te og kaffe inde i baren. Peter W og Anette kom tilbage og fortalte, at der ville komme en bus og hente os kl. 15. Nu var det tid til, de kunne få lidt frokost, selvom frokosten næsten var slut.

Lokalitet 2 – Den botaniske have

Kl. 15 kom bussen, og vi kørte til Botanisk have, hvor man foruden endemiske og naturligt forekommende planter også havde en frøbank med frø af de indfødte planter fra Azorerne og Macaronesien. Vi gik rundt i haven og så på blomster, træer, buske og en masse bregner. Der var en del fremmedartede vækster. Udenfor på vejen lå der nogle små lodne kugler, der lignede pomponer. Det tog lidt tid, før vi opdagede, at der sad mange af kuglerne i toppen af de store Plataner. Der var også nogle spændende bregner på muren inden og uden for lågen.

<i>Asplenium trichomanes</i> ssp. <i>quadrivalens</i>	Kalk-Radeløv
<i>Azorina vidalii</i>	Azorisk Kløkke
<i>Scabiosa nitens</i>	Endemisk Skabiose
<i>Asplenium marinum</i>	Hav-Radeløv
<i>Daucus carota</i> ssp. <i>azorica</i>	Azorisk Vild Gulerod
<i>Carex hochstetteriana</i>	
<i>Woodwardia radicans</i>	Kæmpebregne

Birte ved *Woodwardia radicans* og *Pericallis malvifolia*

<i>Soleirolia soleirolii</i>	Husfred
<i>Marsilea azorica</i>	Azorisk Kløverbregne
<i>Asplenium hemionitis</i>	Stjerne-Radeløv
<i>Pericallis malvifolia</i>	
<i>Selaginella kraussiana</i>	Dværgulvefod
<i>Hedera helix</i> ssp. <i>canariense</i>	
<i>Tolpis azorica</i>	
<i>Vaccinium cylindraceum</i>	Cylinder-Blåbær
<i>Viburnum rigidum</i> ssp. <i>subcordatum</i>	Håret Snebolle
<i>Prunus lusitanica</i> ssp. <i>azorica</i>	Azorisk Laurbær-Kirsebær
<i>Luzula purpureosplendens</i>	Frytle
<i>Persea indica</i>	Madeira-Mahogni
<i>Laurus azorica</i>	Azorisk Laurbær
<i>Blechnum spicant</i>	Kambregne
<i>Osmunda regalis</i>	Kongebregne
<i>Asplenium billotii</i>	Radeløv
<i>Platanus hybrida</i>	Alm. Platan
<i>Cymbalaria muralis</i>	Vedbend-Torskemund

Asplenium billotii Radeløv

Platanus hybrida Alm. Platan

Peter W spurgte, om vi ville ind og se væksthuset med orkideerne, men der var ikke mange orkideer i blomst. Da vi alle trængte til at få rørt os lidt, blev det i stedet besluttet, at vi ville køre ud til toppen af Monte da Guia, hvor der var et udsigtspunkt.

Lokalitet 3 - Fra Monte da Guia til hotellet

Her var en meget flot udsigt. Alle valgte at gå lidt rundt og derefter gå ned langs vejen for senere at blive samlet op, når bussen kørte forbi kl. 18. Vi kiggede på alle de planter, der voksede langs vejen. Vi var nogle stykker, der fandt en lidt stejl genvej ned. Det var Anette, Erik, Kirsten, Gunnva, Jan, Peter K og Lene.

Udsigten fra toppen af Monte da Guia

Cyrtionium falcatum
Asplenium marinum
Brachypodium sylvaticum
Plantago coronopus
Leontodon taraxacoides
Festuga petraea

Mahoniebregne
Hav-Radeløv
Skov-Stilkaks
Fliget Vejbred
Hundesalat
Svingel

Stenotaphrum secundatum Flad Kvellergræs

Blackstonia perfoliata
Lolium perenne
Lotus angustissimus
Holcus mollis
Urospermum picroides
Hedychium gardnerianum
Myrica faya
Daucus carota ssp. *azorica*

Spyd-Bitterling
Alm. Rajgræs
Tveblomstret Kællingetand
Krybende Hestegræs
Ru Halefrø
Fakkelpante (Ildkrone)
Træ-Pors
Azorisk Vild Gulerod

Cyrtotium falcatum Mahoniebregne

Datura stramonium Pigæble

Cymbalaria muralis
Centranthus ruber
Reseda luteola
Pittosporum undulatum
Stenotaphrum secundatum
Raphanus raphanistrum
Datura stramonium
Solanum chenopodioides
Borago officinalis
Tamarix africana

Vedbend-Torskemund
Rød Sporebaldrian
Farve-Reseda
Bølget Klæbefrø
Flad Kvellergræs
Kiddike
Pigæble

Hjulkrone
Strand-Tamarisk

Cetonia Guldbasse

Firben

Det var en spændende men noget stejl vej. Der var ikke så mange forskellige planter, men da vi kom ned, var der nogle stendiger. Så lidt blev der da noteret. Nede ved hvalstationen stod bussen, mens flere var inde for at se på hvaludstilling. Jan havde fundet en spændende Natskygge. Lene fik desværre ikke taget et billede af den. Ole og Hans kom med en Gul Bartsie. Peter K og Lene gik tilbage til hotellet. De andre ventede og kørte med bussen.

Salpichroa origanifolia
Parentucellia viscosa

Svaleæg
Gul Bartsie (Eng-Gultop)

Der var aftensmad kl. 19³⁰. Det var dejligt, at der var tid til at få et bad og slappe lidt af, inden vi skulle spise. Vi blev placeret ved to store runde borde. Middagen var buffet og bestod af hønsekødssuppe med ris. Dertil var der brød, quiche og ost til. Hovedretten var indbagt Sej, friturestegte blæksprutte ringe og grillet kalvekotelet med 5-6 forskellige slags salater. Bagefter var der 3 slags desserter bl.a. mousse og karamelrand og igen den vidunderlige frugtsalat. Det var meget hyggeligt, og igen var der fri vin og vand. Mange sluttede af med te eller kaffe og måske med en portvin eller noget lidt stærkere til.

Torsdag den 01.07

Vi kom ned til et overdådigt morgenbord, især hvis man tænker på det fra dagen før. Det var svært at vælge. Te/kaffe, 3 slags juice, joughurt og mange forskellige slags brød, spejlæg, røræg, pølser og bacon, oste og marmelader, samt flere slags morgenmadsprodukter. Der var også frisk frugt, både ananas, fersken, og igen favoritten frugtsalaten.

Vores morgenbord

Vi gik ned med de pakkede kufferter til kl. 9. De skulle i depot. Der hang tunge skyer på himlen, da vi tog af sted. Vi kørte forbi små pyntelige huse med haver med mange blomster og hække af blomstrende Hawaii- og Hortensiabuske. Længere oppe ad bjerget kom tågen listende og tog udsigten til de små landsbyer. Men Hortensiahegnene langs vejene lyste op. Vi skulle køre ud til Cabeco da Canto, hvorfra vi skulle gå ca. 7 km ud til fyrtårnet ved Capelinhos, hvor der var et besøgscenter.

Capelinhos – er en udstrakt ørken af mørk aske og sten, hvor der stikker tage af de begravede huse og et fyrtårn op. Enkelte planter er ved at vende tilbage. Vulkanudbruddet begyndte i september 1957 med en række jordskælv. Havet kogte, og et undersøisk vulkanudbrud frigav gasser og slyngede slagger og aske kilometer højt op. En ø dannedes omkring krateret – og forsvandt. I november fortsattes med nye udbrud, og en ø blev landfast med Faial. I de følgende måneder flød lava ud i havet og hvidglødende lava blev kastet flere hundrede meter i vejret. Efter 13 måneders vulkansk aktivitet og 650 jordrustelser var 300 huse og mange marker ødelagt og begravet i et 15 m højt askelag – men indbyggere og kvæg nåede at blive evakueret. Hermed var øen blevet 1 km² større.

Capelinhos

Lokalitet 4 - Vandretur fra Cabeco da Canto til Porta dos Capelinhos

Her havde vi en aftale kl. 14. Vi startede med at gå ca. kl. 10. Det småregnede, men det varede ikke længe, før det rigtige regntøj kom på. Det var ikke en kraftig regn, men det føltes, som om vi gik inde i en stor tung våd sky. Vi fik dog set en hel del planter. Mange blev fotograferet. Nu må vi se, hvordan de er blevet, for alt var vådt. Inden vi kom frem, var Lenes stakkels notesbog næsten gennemblødt. Godt hun skrev med blyant.

<i>Oenothera rosea</i>	Rosen-Natlys
<i>Tradescantia fluminensis</i>	Vandrende Jøde
<i>Picconia azorica</i>	Azorisk Oliven
<i>Chenopodium ambrosioides</i>	Vellugtende Gåsefod
<i>Hypericum humifusum</i>	Dværg-Perikon
<i>Vicia benghalensis</i>	Sortspidset Vikke
<i>Lolium multiflorum</i>	Italiensk Rajgræs
<i>Coronopus didymus</i>	Liden Ravnefod
<i>Solanum mauritianum</i>	Natskygge
<i>Myrica faya</i>	Træ-Pors
<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>	Sort-Radeløv
<i>Pteridium aquilinum</i>	Ørnebregne
<i>Euphorbia maculata</i>	Plet-Vortemælk
<i>Arundo donax</i>	Kæmperør
<i>Brachypodium sylvaticum</i>	Skov-Stilkaks
<i>Paspalum distichum</i>	
<i>Metrosideros excelsa</i>	New Zealandsk Juletræ
<i>Zantedeschia aethiopica</i>	Hvid Kalla

Vicia benghalensis Sortspidset Vikke

Solanum mauritianum

Asplenium adiantum-nigrum Sort-Radeløv

Vi så et træ med noget der lignede mærkelige kogler, men som er en frugtstand. I vejsiden lå der en død Skråpe, og vi fik billeder af et New Zealandsk juletræ i blomst. Da vi kom frem til det første fyrtårn, troede vi, at vi var fremme. Men nej vi havde endnu 2 km at gå. Under hele gåturen fulgte bussen lige så stille efter os.

<i>Banksia grandis</i>	
<i>Carpobrotus edulis</i>	Hottentotfigen

Banksia grandis

Silene gallica
Phytolacca americana
Reseda luteola
Cirsium vulgare
Helminthotheca echioides
Crassula multicava
Boussingaultia cordifolia
Oenothera stricta
Sida rhombifolia
Holcus rigidus
Centaurium erythraea
Pittosporum tobira

Fransk Limurt
Amerikansk Kermesbær
Farve Reseda
Horse-Tidsel
Vingekurv
Griseøre
Knoldsalat
Kølle-Natlys
Rudebladet Katost
Stivbladet Hestegræs
Mark-Tusindgylden
Kløbefrø

Metrosideros excelsa New Zealandsk Juletræ

Gnaphalium luteo-album
Coronopus didymus
Foeniculum vulgare
Tetragonia tetragonoides
Galactites tomentosa
Prunella vulgaris
Sporobolus indicus
Ornithopus pinnatus

Gulhvid Evighedsblomst
Liden Ravnefod
Fennikel
New Zealandsk Spinat
Kam-Tidsel
Alm. Brunelle
Trådhale
Gul Fugleklo

Daboecia cantabrica ssp. *azorica*
Mirabilis jalapa

Azorisk Klokkelyng
Vidunderblomst

Calonectris diomedea

Kuhls Skråbe

En stor vejgrader skrabede det øverste lag jord af vejen, for at der skulle blive jævnt. Måske for senere asfaltering? Vi kom forbi ruinen af et hus. Ude i dette område var alt ødelagt af vulkanudbruddet i 1957/58. Vi kom til besøgscentret ved Capelinhos, hvor vi så fyrtårnet, som var blevet begravet i lava og aske op til første sals højde, og de imponerende skrænter efter udbruddet. Vi var temmelig våde, da vi kom frem. De første var Peter K og Inge Lise. De købte kaffe og en dram til at varme sig på. Vi kunne sidde inde i en stor rund forhal, hvor vi måtte spise vores madpakke, som vi havde fået fra hotellet. Vi skulle selvfølgelig købe vores drikkevarer i cafeen. Frokosten bestod af en sandwich med skinke og ost, en bolle med kalvekød, en mystisk roulade, en chokoladestang, samt et melet æble. Der var desuden vand, 1/4 flaske rødvin og chips.

Frokosten indtages i tørvejr

Alle har fået nye briller

Vi købte te/kaffe, øl og mange en lille skarp. Det havde været en våd tur. Klokken 14 var vi inde og se en 3D film om jordens opståen og om vulkandannelse. Vi gik igennem et galleri med mange glasskabe, hvori der var udstillet mange slags lava med forskelligt udseende, samt mineraler og metaller i utrolige krystallinske former. Lene gik lidt udenfor sammen med Erik og Kirsten og nød det flotte spændende landskab. Det var holdt op med at regne, men det var stadig meget tåget. Klokken 15 så vi endnu en film. Derefter en rundvisning og endnu en film om det seneste vulkanudbrud. Vi fik vist hvor alle vulkanerne sidder, f.eks. i randen af de tektoniske plader. Guiden snakkede længe om de forskellige vulkantyper og om de forskellige Acoriske øer. Det blev en lang snak, hvor det ikke var helt let at forstå det hele. Men det gav et godt indtryk af de stærke kræfter, der er i et vulkanudbrud. Kl. 16¹⁵ gik vi ned til bussen og kørte tilbage til hotellet. Nu var det helt holdt op med at regne, og sigtbarheden var blevet meget bedre. Vi kørte forbi et hus, hvor der sad flere mænd udenfor. En sagde "De har travlt med at lave ingenting" og Ole fortsatte "og det kan ikke gå for stærkt".

Vi fik udleveret vores kufferter. Vi fik pakket lidt om og lagt regntøjet ned. Nu satte vi os og drak den ½ flaske rødvin, vi havde fået med til frokost og spiste vores chips. Det havde der ikke været tid og mulighed for før nu. Flere hentede glas inde i baren, og lavede "rødvinsorgie" i det fine hotels sofaer. Her sad vi og hyggede os og slappede af, inden vi igen skulle køres ud til lufthavnen.

Rødvinsgilde inden afgang

Peter W ved biludlejningen

Vi fik hurtigt vores boarding kort. I sikkerhedskontrollen skulle Lene, Ole og Preben have støvlerne af denne gang. Flyet var forsinket 45 min. Efter at en dame i rullestol og to mænd på krykker var kommet ombord, fik vi lov til at gå op i Sata flyet. Flyveturen var ikke så lang, kun ca. 35. minutter. Nu skulle vi have vores biler. Det tog mindst 1½ time inden alle chauffører og co-drivere var noteret, og pas og kørekort checket. Vi var først ude ved hotellet kl. 23. Køkkenet var selvfølgelig lukket. Men der var en bar åben lige ved siden af. Peter K og Lene var de første, der kom derover. Peter fik som den eneste en omelet, der var ikke flere æg. Vi fik lavet et langt bord, hvor vi sad og hyggede os, meget lettede over at vi nu endelig var fremme, De sidste fik først deres mad tæt ved midnat. Der var sikkert kun en bartender på job. Der blev spillet pool tæt ved os, så Hans skulle passe på ikke at få en kø i nakken.

Vi var ovre på værelset 00¹⁵, trætte efter en lang og begivenhedsrig dag. Vi lagde os til og sove til en meget speciel lyd, der kom uden for vores vinduer. Det var en mærkelig brægende lyd, næsten som nylæmmede lam. Vi lærte senere, at det var Skråper, der kom ind ude fra havet, og overnattede på klipperne i vandkanten lige uden for vores værelser. En anderledes, men også meget fascinerende, lyd.

Fredag den 02.07

Vi stod op til et vidunderligt vejr. Nu kunne vi se, hvilke gode værelser vi havde fået. Der var enten en lille terrasse eller en altan med udsigt ud over Atlanterhavet. Der var morgenmad fra kl. 7³⁰. Der var te, som vi kunne lave på potte, kaffe, mælk og juice. 2 slags cerials, toast brød og boller, ost, hjemmelavet tomatmarmelade og honning.

Asplenium marinum Hav-Radeløv

Crithmum maritimum Stranddild

Vi mødtes kl. 8⁴⁵ og fik et kort over Flores, inden vi gik den korte tur ned til havnen. Vi skulle sejle til Corvo. Vi skulle med en gummibåds katamaran. Vi fik redningsveste på og blev hjulpet ombord i gummibåden, mens bølgerne løb stormløb mod klipperne i den lille interimistiske havn. Det fik gummibåden til at hoppe og danse. Vi kunne næsten ikke være der alle 20, så Erik og Leif sad lidt yderligt. Heldigvis var det stille vejr.

Asplenium marinum
Crithmum maritimum

Hav-Radeløv
Stranddild

Vores skipper med katamaranen

Vi sejlede langs med Flores smukke klippekyst forbi adskillige store flotte vandfald. De faldt lodret ned, højt oppe fra og ned i havet. Vi sejlede mellem store fritstående klipper og ind i store klippehuler med en stærk strøm, hvor der var et flot spil af solens stråler i lofterne. Vi nød synet af de flotte klippesider, med alle vandfaldene. Et sted stod en Ged på en frodig grøn eng og kiggede ned på os.

Klippekær, huler og vandfald

Så gik det ellers der ud af. Der var store dønninger, men havet var roligt. Det var en meget flot tur. Undervej så vi flere af den flotte, men meget giftige, Portugisiske Orlogsmand. De lignede små plastikposer, der stak op af vandet. Her blev motoren stoppet, så vi kunne få taget nogle billeder af denne gople.

Den portugisiske orlogsmand – Den portugisiske Orlogsmand består af en koloni af gopler sammensat af enkeltindivider med vidt forskellig funktion. Oven over vandet er kolonien repræsenteret af en blåviolet luftfyldt flydeblære på størrelse med en knytnæve. Når denne blære kommer flydende, kan den minde om et vindfyldt sejl på et gammelt orlogskib. Fra flydeblæren hænger koloniens øvrige enkeltindivider ned i vandet: de ret uanseelige kønsindivider, de tragtformede hvide ernæringsindivider og de flere meter lange brændetråde med nældeceller. Brændetrådene, som lammer fisk og andre byttedyr, er frygtet af befolkningen langs Middelhavets kyster. Nældecellernes gift virker straks ved berøring som et elektrisk chok efterfulgt af ulidelige smerter samtidig med, at den brændte hud svulmer op. Giften er neurotoxiner som er 75 % så stærke som giften fra en kobraslange. Derefter følger tarmsmerter, koldsved, hovedpine, opkastninger og, i svære tilfælde, lammelser og kollaps. For et barn kan det betyde døden.

Physalia physalis

Portugisisk Orlogsmand

Der spejdes efter *Physalia physalis* Portugisisk Orlogsmand

I Corvos havn blev vi hjulpet op på kajen. Her var roligere end i den lille havn på Flores, så det var ikke vanskeligt at komme i land. Før de sidste var kommet fra borde, havde Mogens fundet en plante med store smukke klokker, som han viste frem.

Azorina vidalii

Azorisk Klokke

Peter W fik lavet en aftale ved hjælp af vores utrolig flinke bådfører. Vi fik 2 biler med plads til 8, men vi kunne godt klemme 10 ind i hver. Vi kørte først op til et mini-marked. De havde ikke det store udvalg i pålæg. Vi købte vand, øl, dåsesardiner og nogle pølser. Der var desuden en halv stor rund ost. Den blev skåret ud, for alle skulle have et stykke af den. Det blev møjsommeligt vejret og pakket ind. Vi ville tro at ejeren solgte hele ugens leverance af ost den dag. De havde ikke noget brød, men der var en bager i byen. Da chaufførerne så, hvor lang tid det tog for tyve mennesker at købe ind, og at dette måske skulle gentages ved bageren, kom den ene chauffør med en pose brød og boller, han havde været henne og købe hos bageren. Brødet gav han os til fordeling, helt gratis.

Nu kørte vi op til Caldeirão med udsigtspunktet Monte Goreo. Krateret er ca. 2 km i diameter og 300 m dybt.

Lokalitet 5 - Caldeira på Monte Gordo og ned ad vejen

De to krater søer

Frokost på toppen

Her var helt utroligt flot. Det var ikke til at beskrive med ord. I bunden var der to søer og masser af græssende køer. Her skulle vi nu gå rundt. Bilerne ville komme op og hente dem, der stadig var heroppe, kl. 15. Vi startede med at sætte os og spise frokost mellem køerne på kraterranden. Her opdagede vi, at der var meget vådt og sumpet selv her oppe på toppen af bjerget. Her var fuldt af tørvemos, så vi kunne godt have haft gummistøvler på.

Nogle begyndte at gå ned af bjerget. Vejen gik på ydersiden af vulkankeglen. Der var en formidabel udsigt over græsgange med køer, og marker, som var omkranset af levende hegn med blomstrende Hortensiabuske og det blå Atlanterhav til den ene side, og våde klippesider, med vandet drivende nedad, fyldt med bregner og mosser, som Jan næsten gemte sig i, til den anden. Der var meget frodigt, og solen varmede og lyste det hele op.

Mens Birte ville rundt oppe på kraterranden, var der flere der gik ned i krateret. Man skulle virkelig se sig godt for, mens man gik ned i krateret, da stenene var mudrede og glatte. Det var et meget

ujævnt terræn at gå i. Det vekslede mellem ujævne tuer, og små vandhuller, hvori der voksede tørvemos. Det var køerne, der havde trådt det så ujævnt gennem mange år. Men det var flot at komme helt ned til de to søer. Lene gik kun rundt dernede en kort tid, for hun var nervøs for, at det ikke var så let op igen. Det viste sig dog, at opturen var meget nemmere end nedturen.

<i>Sibthorpia europaea</i>	Hvid Kilderanke
<i>Lysimachia azorica</i>	Azorisk Fredløs
<i>Juncus effusus</i>	Lyse-Siv
<i>Cerastium fontanum</i> ssp. <i>vulgare</i>	Alm. Hønsetarm
<i>Potentilla erecta</i>	Tormentil
<i>Prunella vulgaris</i>	Alm. Brunelle
<i>Juncus tenuis</i>	Tue-Siv
<i>Juncus bufonius</i>	Tudse-Siv
<i>Blechnum spicant</i>	Kambregne
<i>Centaureum maritimum</i>	Gul Tusindgylden
<i>Thymus caespititius</i>	Timian
<i>Holcus mollis</i>	Krybende Hestegræs
<i>Deschampsia foliosa</i>	Toradet Bunke
<i>Luzula purpureosplendens</i>	Endemisk Frytle
<i>Rumex acetosella</i>	Alm. Rødknæ
<i>Rumex pulcher</i>	Violin-Skræppe

En bregnevæg

Hortensia som markskel

Da Lene var kommet op, ville hun ikke vente 1 time på at bilerne kom op. Hun begyndte at gå ned af vejen. Efter ½ time mødte hun Jan.

<i>Huperzia selago</i> ssp. <i>dentata</i>	Otteradet Ulvefod
<i>Isoetes azorica</i>	Azorisk Brasenføde
<i>Osmunda regalis</i>	Kongebregne
<i>Athyrium filix-femina</i>	Alm. Fjerbregne
<i>Oxalis purpurea</i>	Rødlilla Surkløver
<i>Duchesnea indica</i>	Indisk Jordbær
<i>Fringilla coelebs</i>	Bogfinke

Lidt efter klokken tre blev vi samlet op af en af bilerne, og efterhånden kom alle med. Vi kørte en rundtur om flyvepladsen, men vi endte oppe ved minimarkedet. Her nød vi en kold øl, vand eller is, for det var blevet meget varmt.

Der blev spurgt om nogen havde set Birte komme tilbage. Det var der ikke. Hun ville gå hele vejen rundt på kraterranden. Hvis hun ikke nåede frem til tiden, hvor busserne ville samle os op, ville hun selv finde ud af det. Selv om vi godt vidste, at Birtes ofte strejfer rundt på egen hånd, var vi nogle, der var bekymrede.

Da vi skulle videre fra minimarkedet kunne Lene ikke finde sin notesbog. Sikke en forskrækkelse. Heldigvis fandt Bodil den. Lene havde fået lagt den fra sig, da hun skulle ind og købe en øl. Vi ville nu gå rundt om flyvepladsen, da vi skulle se en endemisk klokke.

Lokalitet 6 - Vila Nova do Corvo

Meget hurtigt blev vi delt i små grupper, fordi vi havde hørt at klokken stod udsprunget tæt ved havnen og flyvepladsen. Først så vi den gennem hegnet til lufthavnen. Heldigvis så vi også et flot eksemplar udenfor tremmerne. Vi var nogle stykke der lige var nede og se møllerne, mens andre gik på cafe og drak kaffe eller te, inden vi alle gik ned og ventede ved havnen. Vi hørte at Birte var kommet. Det var rart, for sæt nu hun ikke havde nået frem, inden båden skulle sejle.

Azorina vidalii Azorisk Klokke

Lavatera cretica
Mirabilis jalapa
Calendula officinalis
Frankenia laevis
Chelidonium majus
Torilis arvensis
Pteridium aquilinum
Misopates orontium
Azorina vidalii
Carpobrotus edulis

Kretisk Poppelrose
Vidunderblomst
Morgenfrue
Spredtblomstret Nellikelyng
Svaleurt
Mark-Randfrø
Ørnebregne
Ager-Løvemund
Azorisk Klokke
Hottentotfigen

Birte ville som sagt gå rundt langs kraterranden. Det viste sig, at det kunne man ikke. Hun måtte ned i krateret og havde fået den ene sko smurt ind i komøg, samt buksebagen pløret til med

mosejord, for der var stejle steder, som kun kunne forceres siddende på bagdelen. Minibusserne var kørt. Heldigvis var der en Taxa med turister, der var oppe for at se krateret og den fantastiske udsigt. De ville godt give hende et lift ned, selv om hun var beskidt, og lugtede af ko-møg. Hun nåede ned i rette tid og havde som den eneste set den azoriske Øjentrøst og en orkide.

Gammel mølle

Euphrasia azorica Azorisk Øjentrøst

Euphrasia azorica
Platanthera azorica

Azorisk Øjentrøst
Azorisk Gøgelilje

Vi fik redningsveste på igen og blev hjulpet ombord i den lille båd. Skipperen satte kurs ud på havet. Han spurgte, om vi ville se fugle. Det ville vi gerne, og snart var der Skråper at se. Hjemturen var et eventyr. Da vi havde sejlet ca. halvvejen, så vi delfiner, bunker af delfiner, som svømmede og sprang rundt om båden. Sikke en oplevelse. Der blev gjort flere stop blandt delfinerne. Der har været i hundredvis. Skipperen fortalte, at delfinerne var ved at jage en fiskestime sammen som en ballon for bedre at kunne spise løs af dem. Det vidste Skråperne godt, og de deltog gerne i ædegildet. Det var en oplevelse at se så mange. Det er en utrolig elegant fugl, men det var vanskeligt at få et godt billede af den.

Delfiner

Delphinus delphis
Calonectris diomedea

Delfin
Kuhls Skråbe

Vi kom ind i den lille urolige havn og blev hjulpet i land fra den dansende båd. Vi gik ind i et stort supermarked for at købe ind til næste dags frokost, før vi gik hjem til vores hotel.

Calonectris diomedea Kuhls Skråbe

Nu var det rart med et bad, og Birte vaskede bukser og skrubbede sko, før hun gik ud for at spise. Peter og Lene mødtes med Dagmar for at gå op på en lille restaurant med en udendørs terrasse. Der var udsigt over havet fra terrassen, og der sad allerede nogle fra holdet. En ganske ung pige tog imod bestillingerne med en del besvær. Der var lidt sprogvanskeligheder. Flere fra holdet kom og satte sig på terrassen og bestilte mad og drikke.

Peter, Dagmar og Lene bestilte blæksprutter som en starter til at dele, og 2 gange fisk som lød som sværdfisk, men var noget andet, samt en "en rød snapper" til Lene. Den ret havde Bente fået, og Dagmar tog et billede af den. Vi fik noget rigtig dejlig brød, oste, smør og chilidypelse, mens vi drak hvidvin. Uhm det var godt. Nu kom blæksprutterne sammen med de to gange ens fisk. Lene fik aldrig sin røde snapper, men der var rigeligt af det, Dagmar og Peter havde fået. Fisken var på regningen, men det blev rettet. En herreløs tallerken med bøf og spejlæg blev båret rundt ved alle bordene, for endelig at havne hos Peter W, som havde ventet længe på den. Maden smagte godt og var veltillavet. Det var kun betjeningen, der virkede uprofessionel. Til sidst blev det lidt køligt, så vi gik hjemad mætte og trætte efter en helt fantastisk dag.

Grillet Rød Snapper

en meget lyserød dessert

Lørdag den 03.07

Efter morgenmaden mødtes vi kl. 9, det var et pragtfuldt vejr. Her gennemgik Peter W planen for Flores, og vi blev fordelt i de fem biler. Peter W med Anette, Mogens og Dagmar. Hans med Gunnva, Ole og Jan. Bente med Ida, Leif og Birte. Bodil med Preben, Inge Lise og Michael og til sidst Erik med Kirsten, Peter K og Lene. Vi kørte først op mod Caldeira Funda. Vi var hurtigt ude af byen og kørte gennem nogle meget smukke landskaber. Ved et udsigtspunkt på en bjergvej, der så ud til at være sprængt og hakket ind i vulkansiden, havde vi et lille stop. Vi gik langs vejen og så på, hvad der voksede på den stejle klippeside.

Dagens information

Stejlvæggen

Lokalitet 7 - Stop med udsigtspunkt Miradouro Pico da Casinha.

Centaurium scilloides
Woodwardia radicans
Lysimachia azorica
Carex peregrina
Prunella vulgaris
Umbilicus horizontalis
Asplenium azoricum

Tusindgylden
 Kæmpebregne
 Azorisk Fredløs

Alm. Brunelle
 Udspærret Navleurt
 Azorisk Radeløv

Udsigten fra Miradouro Pico da Casinha

Carex peregrina

Nu kom også Hans's bil. De havde lige været i smut markedet for at købe lidt til frokosten. Vi fortsatte og parkerede oppe ved den sorte sø (Lagoa Negra er 108 m dyb) og den smalle sø (Lagoa Comprida er 17 m dyb). Her skulle vi gå til kl. 13³⁰, hvor også frokosten skulle være spist.

Lokalitet 8 - Caldeira Funda, Caldeira Comprida og Caldeira Seca

Lagoa Negra

Lagoa Comprida

Vi aftalte med Erik, at vi ville mødes kl. 12³⁰ til frokost. Vi gik først op og så ud over de 2 flotte søer. Den ene var helt grøn, det lignede andemad oppefra. Det var den, der hed Negra. Den anden så helt sort ud. Den hed Comprida. Derefter gik vi lidt ned af vejen og til venstre ind af en sti, som førte mod Caldeira Seca, den tørre sø. Lene gik sammen med Bente, Ida og Leif. Det var en meget spændende tur. Pludselig opdagede vi en orkide. Der findes kun 4 arter på Azorerne. Vi lavede en pil på stien, så andre, der kom der forbi, kunne finde den. Flere gik forbi uden at forstå vores budskab.

Vaccinium cylindraceum
Rubus hochstetterorum
Blechnum spicant
Hypericum foliosum
Hydrocotyle vulgaris
Luzula purpureosplendens

Cylinder-Blåbær
 Brombær
 Kambregne
 Vandnavle
 Frytle

Platanthera micrantha Småblomstret Gøgelilje

Det smukke terræn

Scrophularia auriculata Øret Brunrod

<i>Juncus effusus</i>	Lyse-Siv
<i>Anagallis arvensis</i>	Rød Arve
<i>Sibthorpia europaea</i>	Hvid Kilderanke
<i>Osmunda regalis</i>	Kongebregne
<i>Hedychium gardnerianum</i>	Fakkelpilte
<i>Lotus pedunculatus</i>	Sump-Kællingetand
<i>Juncus tenuis</i>	Tue-Siv
<i>Scrophularia auriculata</i>	Øret Brunrod
<i>Carex pilulifera</i> var. <i>azorica</i>	Azorisk Pille-Star
<i>Juniperus brevifolia</i>	Brednålet Ene
<i>Calluna vulgaris</i>	Hedelyng
<i>Platanthera micrantha</i>	Småblomstret Gøgelilje
<i>Eleocharis multicaulis</i>	Mangestænglet Sumpstrå

Senere mødte vi Michael. Han havde næsten nede ved vejen fundet 3 eksemplarer. Da vi kom derned, viste Mogens os, hvor de stod. Da vi kiggede ordentligt efter, var der 8 orkideer. Vi gik over på den anden side til et meget smukt tørt krater (Lagoa Seca maks. 1 m vanddybde), hvor vi på toppen fandt nogle endemer.

Lagoa Seca

Viburnum rigidum ssp. *subcordatum* Snebolle

<i>Frangula azorica</i>	Azorisk Tørst
<i>Ilex perado</i> ssp. <i>azorica</i>	Azorisk Kristtorn
<i>Viburnum rigidum</i> ssp. <i>subcordatum</i>	Snebolle

Nu var det tid til at vende om. Nu mødte vi Peter K, han skulle også lige ned og se orkideen. Han havde været langt omkring og havde bl. a set en ranunkel og en vild kanin. Dem ville vi se flere af de næste dage. Vi satte os op, hvor vi sad i solen med udsigt over de to søer, og spiste madpakkerne. En dejlig krydret pølse, god ost og det dejlige brød, de bager her.

Birte kom og fortalte, at hun havde set et fantastisk sted. Der var Jan nu gået op, så han ville ikke kunne nå ned til den aftalte tid. Gunnva og Anette var gået ad en meget våd sti forbi Caldeira Brancha. De mente, man her kunne komme ned i krateret. De fortalte også, at de havde set Vibefedt undervejs.

Bagklappen på en af bilerne var gået i baglås, og flere vidste lige, hvordan man ordnede det. Men alle de gode råd duede ikke. Det lykkedes først, da en mand kravlede ned i bagagerummet og lirkede indefra, mens en anden hjalp til udefra. Der var vist en skrue, der var gået løs i låsetøjet.

Vi andre kørte hen, hvor stien førte ind til Caldeira Branca, mens Hans ventede på, at Jan skulle komme. Vi stoppede et kort øjeblik, mens Mogens lige sprang ud og tog lidt af den Ranunkel Peter K have fundet.

Ranunculus cortusifolius

Storblomstret Ranunkel

Hans's bil kom meget hurtigt efter, vi andre havde parkeret.

Lokalitet 8a - Tur ind mod Caldeira Branca

Lagoa Branca

Ranunculus trilobus Trelappet Ranunkel

Nu gik vi ind af stien. Den var godt nok mudret med huller fyldt med dynd. Her kunne man rigtig blive tilsølet. Vi kom ud til et "fugletårn" ved søen (Lagoa Branca er 2 m dyb og ser lys, grøn og sumpet ud). Der var ikke ret mange fugle, for det var hverken yngletid eller træktid. Nu viste det sig, at man ikke kunne komme ned i krateret. På tilbage vejen hang Lene fast i muddret og røg næsten i til støvlekanten. Heldigvis var der også nogle huller med fastbund og klart vand, så hun kunne få vasket støvlerne. Vi fik dog noteret nogle planter. Vi skulle have været her til kl.15, men vi kørte ca. 20 min før.

Carex echinata

Eleocharis multicaulis

Isolepis setacea

Carex pilulifera ssp. *azorica*

Calluna vulgaris

Ranunculus trilobus

Illecebrum verticillatum

Stjerne-Star

Mangestænglet Sumpstrå

Børste-Kogleaks

Azorisk Pille-Star

Hedelyng

Trelappet Ranunkel

Bruskbæger

I Bodils udmærkede Sunflower Guide var der omtalt flere vandrestier. Vi kørte videre for at komme til en af dem. Vi kørte mod Faja Grande og kom forbi en stejlvæg med 6-7 vandfald og et noget større vandfald lidt til højre derfor. Derefter passerede vi et ca. ½ km vejstykke med blomstrende hortensia. Det var helt ubetaleligt flot.

Henne ved startstedet for vores vandretur, skulle vi lige aftale, hvordan bilerne skulle arrangeres. 3 biler kørte til slutpunktet i Fajazinha, hvor de to biler blev parkeret, mens en kørte tilbage med de 3 chauffører, så de også kunne gå de 3.1 km. Dagmar blev efter eget ønske afleveret ved en bar ved slutstedet i skyggen under en Platan. Det var en god løsning, i den varme middagshede. Der var siesta i den lille landsby med de små gamle huse og terrasser op ad bjergsiderne.

Kl. 16²⁰ kom de første vandrere. De var tørstige, så Dagmar fik selskab under Platanen. Der sad også en mand fra Amerika, som var hjemme på besøg. Efterhånden som alle nåede frem, blev der run på øl og ispinde. Flere faldt i snak med amerikaneren. Mens vi sad der, kom en hyrde med en flok køer gående forbi.

Lokalitet 9 - Vandretur fra Cuada til kirken i Fajãzinha.

Vi andre var startet med at gå. Nogle skridtede hurtigt af sted. I begyndelsen gik Lene sammen med Birte og Jan, hvor de så på en masse bregner. Lige pludselig kom Bodil, Bente og Peter W i rask trav op ad stien. Peter fik lige navnene på det, vi havde noteret, inden han selv fortsatte med at krydse planter af. Lene gik alene et stykke tid, men indhentede Birte og Bente, og fulgtes med dem resten af vejen.

Målet i det fjerne

Lavagærder

Asplenium marinum
Asplenium onopteris
Cyrtomium falcatum
Umbilicus horizontalis
Crepis capillaris
Plantago lanceolata
Pteridium aquilinum
Anagallis arvensis
Hypericum undulatum

Hav-Radeløv
 Fjer-Radeløv
 Mahoniebregne
 Udspærret Navleurt
 Grøn-Høgeskæg
 Lancet-Vejbred
 Ørnebregne
 Rød Arve
 Bølget Perikon

Først på turen gik vi på en sti med halvhøje lavagærder til begge sider. Senere kom vi ud, hvor der var en flot udsigt ud over Atlanterhavet. Det var en spændende gåtur, og længe kunne vi se vores mål kirken, som lå højt oppe. Men nu skulle vi ned, ned og ned af en knudret sti, for vi skulle over en bro. Surt show, for bagefter skulle vi op igen, og her var stigningen hård. Undervejs så vi en kanin og en rotte.

Duchesnea indica
Briza maxima
Helminthotheca echioides
Prunella vulgaris
Daucus carota ssp. *azorica*
Phytolacca americana
Canna indica

Indisk Jordbær
Stor Hjertergræs
Vingekurv
Alm. Brunelle
Azorisk Vild Gulerod
Amerikansk Kermesbær

Canna indica

Bente og Birte

Arundo donax
Scrophularia auriculata
Parentucellia viscosa
Dioscorea batatas
Sherardia arvensis
Equisetum telmateia
Cyperus eragrostis
Polygonum hydropiperoides
Laurus azorica

Kæmperør
Øret Brunrod
Gul Bartsie
Yams
Blåstjerne
Elfenben-Padderok
Stjerne-Fladaks
Pileurt
Azorisk Laurbær

Da vi endelig var oppe, så vi hele gruppen sidde med øl, is og kaffe ved den lille taverna. Øllen og isen, Lene købte, smagte rigtig godt. Lidt senere kom Peter W, så var vi alle samlede. Ole havde fået ”grønne knæ”. Hans støvler havde siddet fast mellem to sten på den stejle og knudrede sti ned til broen. Godt der ikke var sket noget. Efter en god pause kørte Erik, Bente, Bodil og Anette tilbage for at hente de 3 biler, som var parkeret ved begyndelsesstedet.

Vi kørte tilbage mod hotellet. I Eriks bil havde vi flere stop. Først skulle der tages billeder af vandfald og derefter af Hortensiavejen. Derefter et lille stop ved *Ranunculus cortusifolius*, som Mogens havde plukket af, og til sidst et stop ved et flot udsigtspunkt. Undervejs så vi 15 vilde kaniner.

Vandfald

Hortensia vej

Vi kørte først hen og fik handlet til vores frokost og derefter hjem. Det var skønt med et bad, derefter godt med creme for solen havde rigtig sat tænderne i. Birte måtte vaske sko igen, de lugtede stadig. Vi mødtes med Dagmar for at gå op til den samme restaurant, hvor vi havde spist aftenen før. Hans og Ole sad der allerede. Vi sluttede os til deres selskab. Lidt efter lidt dukkede flere op. Vi satte flere borde sammen, så vi kunne hygge os sammen.

Peter K fik husets bøf. Dagmar og Lene tog den røde snapper, Lene blev snydt for dagen før. Dertil drak vi rødvin og vand. Der kom igen en kurv med det gode brød og dertil ost og hvidløgssmør. Det tog lidt tid, inden alle havde fået deres mad. Men det var meget hyggeligt og snakken gik. Det var ikke så køligt denne aften.

Ranunculus cortusifolius Storblomstret Ranunkel

Søndag den 04.07

Vi mødtes igen kl. 9, hvor vi fik dagens plan at vide. Vi så et processionstog med en hellig figur og flere faner, da vi kørte ud til den sorte og den smalle sø, hvor vi også var i går. Mogens ville vise os den anden orkide, som han havde fundet på en skrænt ude ved vejen.

Morgenstemning

Hotel Ocidental

Lokalitet 8b - Lille stop ved Caldeira Funda og Caldeira Comprida

Huperzia selago ssp. *dentata*

Platanthera azorica

Woodwardia radicans

Pteris incompleta

Otteradet Ulvefod

Azorisk Gøgelilje

Kæmpebregne

Vingebregne

Det var spændende at få den med, så nu har vi set halvdelen af orkideerne. Lene blev samlet op nede ved vejen. Da hun hoppede ind, så hun, at Erik ikke havde fået Kirsten med. Hun kom gående i rask trav, ups! Nu kørte vi op til Calderira Seca, hvor vi parkerede.

Stop ved Azorisk Gøgelilje

Platanthera azorica Azorisk Gøgelilje

Lokalitet 8c - Udkik efter Vibefedt mod Caldeira Branca

Nu skulle vi ind ad den våde og mudrede sti igen, men fra den anden side. Her var også meget vådt, men knap så sumpet. Det er utroligt så meget vand, der var overalt. Stierne, vi gik på, var nærmest stenede, ujævne mosehuller. Når man blev træt af dem, kunne man gå ud på vejen og se masser af botanik derfra. Gunnva og Anette havde fortalt, at de havde set Vibefedt. Da den ikke står opført på checklisten for Azorerne, måtte vi lige se, om det var et nyt fund. Vi fik noteret en del planter, men desværre ikke Vibefedt. Turen var rigtig flot, så pyt med det.

Den mudrede sti

Hypericum foliosum

Hypericum foliosum
Platanthera micrantha
Lythrum portula
Viola palustris
Osmunda regalis

Småblomstret Gøgelilje
 Vandportulak
 Eng-Viol
 Kongebregne

Derefter kørte vi op til den stejlvæg, som Birte kaldte paradiset.

Lokalitet 8d - Stejlvæg (højmosen på højkant) lidt nord for Caldeira Seca

Birte prøver tykkelsen på Spagnum

Sibthorpia europaea Kilderanke

Her var virkelig mange spændende planter at se, og selve naturen var forunderlig. Vi gik langs en smal asfalteret vej, hvor der var en højmosse på højkant. Spagnummosserne voksede ud fra klippesiden i et over ½ meter tykt lag, man kunne begrave hele armen i det. Her voksede der mange spændende planter.

Vaccinium cylindraceum
Carex echinata
Blechnum spicant
Sibthorpia europaea
Elaphoglossum paleaceum

Cylinder-Blåbær
 Stjerne-Star
 Kambregne
 Hvid Kilderanke
 Træbregne

Lene sagde noget med blyanten i munden. Det forstod Ole ikke, så han sagde hun så spids ud.

Elaphoglossum paleaceum Træbregne

Gamochaete purpurea Purpur-Evighedsblomst

Gamochaete purpurea
Oreopteris limbosperma
Deschampsia foliosa
Festuca jubata

Purpur-Evighedsblomst
 Bjergbregne (Bjerg-Mangeløv)
 Toradet Bunke
 Svingel

Herfra kørte vi til næste lokalitet, som også var vores frokost sted. Vi så en rotte på vejen.

Lokalitet 10 - Frokoststop ved Caldeira Funda das Lajes og Caldeira Rasa

Lagoa Rasa

Lagoa Funda das Lajes

Den mindste sø i Caldeira Rasa lå meget højt, den anden utrolig smukt og dybt nede. Her kunne vi også se helt ud til havet. Vi startede med at spise frokost. Der var temmelig fugtig at sidde, men vi fandt nogle nogenlunde tørre pletter. Det var et skønt sted at spise frokost. Hans's bil stoppede ikke. De havde efterladt Jan ved stejlvæggen, da han var ikke færdig med at undersøge dette sted. Han skulle hentes kl. 16. Desuden havde de aftalt med Peter W, at de ville køre ned til Lajes das Flores, hvor de ville spise frokost. Dernede skulle vi så støde til dem senere hen.

Frokost pause

Power nab

Vi gik lidt rundt og prøvede først at gå ned til den sø, der lå højt. Der var meget besværligt at gå og sejlede vådt. Vi spurte Peter W, hvilken vej vi skulle videre. Vi kunne så blive samlet op, når de kørte derfra kl. 14. Anette, Ida og Lene gik ud af vejen. Her var dejligt at gå. Vi så en ko udenfor en eng med flere køer. Ida åbnede lågen, så koen kunne komme ind, men det ville den ikke. Den begyndte i stedet at gå ned ad vejen. Lågen blev hurtigt lukket igen, vi skulle ikke risikere at flere slap ud af indhegningen.

Verbascum virgatum
Epilobium obscurum
Ranunculus cortusifolius
Holcus mollis
Potentilla erecta
Equisetum telmateia
Mentha suaveolens

Kirtel-Kongelys
 Ris-Dueurt
 Storblomstret Ranunkel
 Krybende Hestegræs
 Tormertil
 Elfenbens-Padderok
 Rundbladet Mynte

Da vi kom hen til en tværvej, så vi Birte sik-sakse sig ned af en bakke. Da hun hørte, vi ville blive samlet op, fortsatte hun sammen med os. Vi så flere spændende ting, som vi samlede ind.

Selaginella kraussiana
Nasturtium officinale
Asplenium scolopendrium
Woodwardia radicans
Lotus pedunculatus
Osmunda regalis
Scrophularia auriculata
Lythrum hyssopifolia

Dværgulvefod
 Tykskulpet Brøndkarse
 Hjortetunge
 Kæmpebregne
 Sump-Kællingetand
 Kongebregne
 Øret Brunrod
 Isopbladet Kattehale

Asplenium scolopendrium Hjortetunge

Osmunda regalis Kongebregne

Vi sprang hurtig ind i bilerne, da de kom kørende. Nede i Lajes das Flores fandt vi Hans, Ole og Gunnva, som havde fået gratis frokost og vin. Vi blev der en ½ time, hvor vi nød en øl/kaffe. Vores indsamlede planter blev bestemt, og nye blev fundet.

Azorina vidalii
Oenothera rosea
Holcus rigidus
Apium nodiflorum
Cardamine caldeirarum
Metrosideros excelsa

Azorisk Klokke
 Rosen-Natlys
 Stivbladet Hestegræs
 Kortstilket Sumpskærm
 Springklap
 New Zealandsk Juletræ

Nu kørte vi nordpå og kørte igennem skovområder med *Kryptomeria*. Vi skulle op til fyret ved Ponta do Albarnaz. Undervejs sprang Mogens ud af Peters bil. Han skulle lige plukke en endemisk *Scabiose*.

Cryptomeria japonica
Scabiosa nitens

Kryptomeria
 Endemisk Skabiose

Lokalitet 11 - Fyrtårnet ved Ponta do Albarnaz

Fyrtårnet

Anette ved udsigten

Helminthotheca echioides
Euphorbia azorica
Crepis capillaris
Phytolacca americana
Solidago sempervirens
Cyperus eragrostis
Lotus angustissimus
Lotus pedunculatus
Trifolium campestre
Daucus carota ssp. *azorica*
Holcus mollis
Lolium multiflorum
Lavatera cretica
Echium plantagineum
Coronopus didymus

Vingekurv
 Azorisk Vortemælk
 Grøn Høgeskæg
 Amerikansk Kermesbær
 Strand-Gyldenris
 Stjerne-Fladaks
 Tveblomstret Kællingetand
 Sump-Kællingetand
 Gul Kløver
 Vild Gulerod
 Krybende Hestegræs
 Italiensk Rajgræs
 Vej-Katost
 Purpur-Slangehoved
 Liden Ravnefod

Her var flot, men stedet var ikke så botanisk interessant. Vi klatrede/kravlede over en lav mur og gik ud til skrænterne og så kystklipperne. Vi så kaninhuller og 4 kaniner. Senere ventede vi på Hans, som skulle hente Jan kl. 16. Da de ikke kom, kørte vi hjemad. Vi så den azoriske Klokke i vejsiden. Vi stoppede ved den stejlvæg, hvor Mogens havde plukket sin Skabiose. Lige før vi kom dertil, mødte vi Hans, som nu var på vej til fyret. Vi regnede med, de ville vende om, men de kørte først lige op til fyret.

Lokalitet 12 - Endnu en stejlvæg

Angelica lignescens

Leontodon rigens

Briza minor
Prunella vulgaris
Angelica lignescens
Epilobium obscurum
Potentilla erecta
Scabiosa nitens
Scrophularia auriculata
Parentucellia viscosa
Umbilicus horizontalis
Cardamine caldeirarum

Liden Hjertegræs
 Alm. Brunelle
 Ris-Dueurt
 Tormetil
 Endemisk Skabiose
 Øret Brunrod
 Gul Bartsie
 Udspærret Navleurt
 Springklap

<i>Lythrum hyssopifolia</i>	Isopbladet Kattehale
<i>Cerastium fontanum</i> ssp. <i>vulgare</i>	Alm. Hønsetarm
<i>Trifolium scabrum</i>	Ru Kløver
<i>Leontodon rigens</i>	
<i>Juncus bulbosus</i>	Liden Siv
<i>Euphorbia stygiana</i>	
<i>Sherardia arvensis</i>	Blåstjerne

Scabiosa nitens Endemisk Skabiose

Parentauecellia viscosa Gul Bartsie

Her så vi mange spændende planter, især den store Angelica. Ligesom vi skulle til at køre, kom Hans susende. De skulle da også lige nyde dette dejlige sted. Nu kørte vi hjemad langs med østkysten. Det var aftalt, at chaufførerne skulle køre ned og aflevere bilerne, så vi ikke skulle være afhængige af det mandag morgen. Vi andre gik ned og handlede det ind, vi skulle i supermarkedet. Desværre kunne de ikke aflevere bilerne, da tankstationerne havde lukket om søndagen.

Lene og Peter mødtes med Dagmar og gik igen op på den gode restaurant. Igen sad Ole og Hans der. Vi satte os der sammen med Bodil og Preben. Denne aften fik vi en rigtig dejlig rødvin, Dagmar huset bøf med spejlæg, Peter kalvekotelet og Lene stegte blæksprutter. Det smagte rigtig godt. Denne aften var det igen lidt køligt, men det var dejligt, at vi kunne sidde og spise udendørs

Mandag den 05.07

Lidt efter morgenmaden løb Peter K en tur. Lene satte sig og slappede af. De havde besluttet at blive hjemme og gå en tur i byen, fordi bilerne skulle afleveres. Der var planlagt en vandretur fra hotellet og ud af stier uden for byen.

Kl. 9⁴⁰ fik vi at vide, at vi stadig kunne benytte bilerne. På grund af flystrejken kom der ikke nye gæster til øen. I det samme kom Peter tilbage fra sin løbetur. Han ville stadig blive hjemme, men Lene gjorde sig klar i en fart. Der var i alt seks der blev hjemme, Peter K, Dagmar, Birte, Ida, Bodil og Jan. Jan skulle tørre mosser og ordne alle de bregner, han havde samlet.

Nogle ville gå en tur for at se byen og senere sidde i skyggen under Platanerne i middagsheden, med en øl i glasset. Birte ville ned for at svømme i rockpoolen. Her havde man udnyttet klippernes naturlige bassiner, og med beton og trapper skabt et godt og sikkert sted at svømme, med bassiner for børn og voksne. Birte ville skyde genvej, men endte et sted, hvor hun hverken kunne komme frem eller tilbage. Der var skarpe og forrevne klipper overalt og for langt ned til vandet. Desuden var der for langt over til den betonafsats, hun stilede imod. En mand så hendes problem og svømmede over til hende. Han fik kastet hendes plastikpose med håndklædet over på betonafsatsen samt hendes sandaler. Men den ene havnede i vandet. Birte kurede ned ad de forrevne klipper og fik ridset bagdelen. Men svømmeturen var god.

Rockpoolen

Birte ville vise Dagmar, Ida og Jan de forrevne klipper ved rockpoolen, hvor hun havde været. Derefter inviterede hun dem på kaffe i den lille cafe, der lå ved siden af. Jan trængte til en pause, efter have ordnet mosser hele dagen. Det var nogle fine bassiner, og der var gode lækroge ved svømmepølen. Selskabet var behageligt. Bagefter kiggede de på blomster og planter langs vejen. Birte plukkede en Azorisk Klokkeblomst, der var i knop.

Azorina vidalii

Azorisk Klokke

Hans kørte sin egen tur med Ole, Gunnva og Anette. Vi var derfor 3 biler af sted. Vi kørte op til Ponta Rueva, hvor vi skulle gå 3.7 km i et halv-svært terræn. Peter W og Erik kørte op til Cedros, hvor den ene bil blev parkeret, og den anden vendte retur. Nu kendte vi rumlen.

Lokalitet 13 - Vandretur fra Ponta Rueva til Cedros

<i>Petroselinum crispum</i>	Have-Persille
<i>Parentucellia viscosa</i>	Gul Bartsie
<i>Sherardia arvensis</i>	Blåstjerne
<i>Epilobium obscurum</i>	Ris-Dueurt
<i>Duchesnea indica</i>	Indisk Jordbær
<i>Polycarpon tetraphyllum</i>	Alm. Mangefrø
<i>Hypochoeris radicata</i>	Alm. Kongepen
<i>Euphorbia peplus</i>	Gaffel-Vortemælk
<i>Veronica persica</i>	Storkronet Ærenpris
<i>Centranthus ruber</i>	Rød Sporebaldrian
<i>Briza maxima</i>	Stort Hjertegræs
<i>Scrophularia auriculata</i>	Øret Brunrod
<i>Rumex obtusifolius</i>	Butbladet Skræppe
<i>Verbena officinalis</i>	Alm. Jernurt
<i>Cyrtomium falcatum</i>	Mahoniebregne
<i>Pittosporum tobira</i>	Kløbefrø
<i>Polycarpon tetraphyllum</i>	Alm. Mangefrø
<i>Plantago major</i>	Glat Vejbred
<i>Adiantum hispidulum</i>	Venushår
<i>Kickxia spuria</i> ssp. <i>integrifolia</i>	Rundbladet Torskemund

Pittosporum tobira Kløbefrø

Crassula multicava Griseøre

Tradescantia fluminensis Vandrende Jøde

Der var mange planter at se, notere og fotografere, inden vi overhovedet nåede stien. I begyndelsen gik vi samlet med undtagelse af Mogens, som hurtigt var stukket af. Meget hurtigt var Erik og Peter W kommet tilbage.

<i>Hypericum humifusum</i>	Dværg Perikon
<i>Crassula multicava</i>	Griseøre
<i>Trifolium scabrum</i>	Ru Kløver
<i>Aira caryophylllea</i> ssp. <i>multiculmis</i>	Mangestænglet Dværgbunke
<i>Holcus mollis</i>	Krybende Hestegræs
<i>Dactylis glomerata</i>	Alm. Hundegræs
<i>Lotus pedunculatus</i>	Sump-Kællingetand
<i>Anagallis arvensis</i>	Rød Arve

Coronopus didymus
Lolium perenne
Tritonia x crocosmiflora
Hedera azorica
Pittosporum undulatum
Phytolacca americana

Liden Ravnefod
 Alm. Rajgræs
 Montbretia
 Azorisk Vedbend
 Bølget Klæbefrø
 Amerikansk Kermesbær

Det var en meget smuk tur. Heldigvis var der lidt skygge undervejs. Der var nogle flotte udsigter, vandfald og op og ned stigninger. Det var godt, det havde været tørt i flere dage, ellers ville der have været meget glat at gå. Vi skulle over en bro. Heldigvis var der lavet en ny. Den gamle kunne man ikke passere.

En brønd undervejs

Den gamle bro

Tradescantia fluminensis
Carex hochstetteriana
Misopates orontium
Cryptomeria japonica
Hypericum undulatum
Nasturtium officinale
Hedychium gardnerianum
Veronica serpyllifolia
 Musa

Vandrende Jøde
 Ager-Løvemund
 Japansk Kryptomeria
 Bølget Perikon
 Tykskulpet Brøndkarse
 Fakkelflørst
 Glat Ærenpris
 Bananpalmer

Efter broen skulle vi op ad et stejlt stykke med glatte sten. Der løb vand ned af vejen, så det var med at se, hvor man fik placeret sine fødder. Vel oppe var det tid til at tage en drikkepause. Her opdagede Lene, at hun ikke havde fået sit vand med. Heldigvis havde Erik en ekstra flaske, som hun fik. Vi blev ved med at finde nye spændende ting, og Leif fandt endda en svamp.

Coriolus
Cerastium azorium
Stegnogramma pozoi
Persea indica
Anthyrium filix-femina
Diplazium caudatum
Vaccinium cylindraceum

Læderporesvamp
 Azorisk Hønsetarm
 Stribet Egebregne
 Madeira-Mahogni
 Alm. Fjærbregne
 Mørk Fjærbregne
 Cylinder Blåbær

Coriolus Læderporesvamp

Cerastium azorium Azorisk Hønsetarm

Laurus azorica

Laurus azorica
Picconia azorica
Frangula azorica
Callitriche stagnalis
Carex peregrina
Lythrum hyssopifolia
Ranunculus muricatus
Isolepis setacea

Azorisk Laurbær
 Azorisk Oliven
 Azorisk Tørst
 Storfrugtet Vandstjerne
 Ligner Loppe-Star
 Isopbladet Kattehale
 Pig-Ranunkel
 Børste-Kogleaks

Da vi nærmede os kirken, var der hegn af utrolig flotte meget mørkeblå Hortensia. Kirken var desværre lukket, så den kunne vi ikke se, mens bilerne blev hentet. Mogens var ikke til at se. Da Peter W, Bente og Erik kom tilbage med bilerne, spiste vi vores frokost ved kirken. Da klokken næsten var 15, opgav vi at vente længere på Mogens. Vi håbede, han bare var fortsat ud af landevejen. Vi havde kørt rigtig længe, før vi meget lettede fik øje på Mogens og fik samlet ham op. Vi kørte tilbage til hotellet, hvor flere blev sat af. Men en bil fortsatte med Peter W, Mogens, Leif, Bente og Lene. De skulle tilbage i nærheden af den væg, hvor vi dagen før havde set den Azoriske Gøgelilje. Her havde Jan fundet en Azorisk Slangetunge. Det var disse slangetunger, der var skyld i, at Hans's bil var kommet så sent i går, da vi var ved fyrtårnet. Da Jan havde fortalt, hvad han havde fundet, skulle de selvfølgelig ind og se det lille vidunder.

Flotte Hortensia

Kirken i Cedros

Lokalitet 8e- Slangetunge stop

Huperzia selago ssp. *dentata*
Hypericum foliosum
Ophioglossum azoricum
Hydrocotyle vulgaris
Osmunda regalis

Otteradet Ulvefod
 Azorisk Slangetunge
 Vandnavle
 Kongebregne

Huperzia selago ssp. *dentata* Otteradet Ulvefod

Ophioglossum azoricum Azorisk Slangetunge

Vi skulle over et ødelagt pigtrådshegn og kom ind i noget, der lignede et caldeira. Vi begyndte at lede på stejlvæggene, men vi kunne ikke finde slangetungerne, selvom der skulle være 5 stykker. Det endte med at Peter ringede til Hans, så vi blev ledt på rette vej. Slangetungerne blev fundet, og nu begyndte den specielle øvelse at komme op og fotografere dem. Det lykkedes for os alle sammen, men man skulle virkelig passe på for ikke at skride ned. Da Lene havde taget sine billeder rakte hun apparatet ned til Mogens, så hun kunne klamre sig til træer og buske og kure det sidste stykke ned, uden at risikere at ødelægge sit kamera. Der var utroligt varmt, så der blev drukket godt med vand, da vi kom hen til bilen. Her opdagede Mogens heldigvis, at han havde glemt sin rygsæk ved stejlvæggen. Han fandt den heldigvis hurtigt.

Caldeira da Lomba

Nu kørte vi lige ned til den sidste af kratersøerne (Lagoa da Lomba, som er 15 m dyb). Også her var der meget smukt og nogle få planter blev noteret. Vi var her bare 20 min, inden vi kørte hjemad. Undervejs så vi 13 kaniner.

Potamogeton polygonifolius
Apium nodiflorum
Carex echinata
Carex pilulifera ssp. *azorica*
Juncus bulbosus
Cardamine caldeirarum
Viola palustris
Dryopteris crispifolia
Carex punctata

Aflangbladet Vandaks
 Kortstilket Sumpskærm
 Stjerne-Star
 Azorisk Pille-Star
 Liden Siv
 Springklap
 Eng-Viol
 Kruset Mangeløv
 Prik-Star

Lagoa da Lomba

Apium nodiflorum Kortstilket Sumpskærm

Vel hjemme igen, var det godt med et bad. Vi fik også pakket det meste og skrevet vores postkort. Klokken 19 gik vi op til vores festmiddag. Der var dækket op ved et langt bord i morgenmadsrestauranten. Der blev serveret juice, vand, hvidvin og rødvin. Først fik vi en slags kørvel/spinat suppe. Den smagte rigtig godt. Derefter kom der salat, tomat og agurk, kartofler, ris og pommes frites. Dertil fik vi friture stegt fisk og dejlig mørt kalvekød. Til dessert kokoskage med marengs, te og kaffe. Vi fik hele tiden nye flasker vin på bordet. Vi blev godt betjent af Camilla og havde en dejlig aften med en utrolig god stemning.

Senere var vi flere, der gik en tur langs med vandet og ned til en lille bar, hvor vi kunne sidde udenfor i den lune aften. Her blev der bestilt kaffe, øl eller portvin. Da vi gik hjemad mod hotellet, kunne vi rigtig nyde skråperne en sidste gang. Det er en hel speciel lyd.

Dryopteris crispifolia Kruset Mangeløv

Tirsdag den 06.07

Efter morgenmaden kørte de 5 chauffører ned med bilerne kl. 8. Der var ingen til at tage imod dem, selvom det var aftalen. Vores kufferter blev kørt ned til lufthavnen i hotellets varebil, mens vi gik den korte tur derned. Inden vi kunne checke ind, og de sidste ting med bilerne faldt på plads, viste Birte os billeder af Nattens Dronning. Den havde hun og Jan set, da de gik hjem aftenen før. Den var vi flere, der gerne ville have set. Nu håbede vi strejken blandt kabinepersonalet var forbi. Det gjorde de også på hotellet. For alt gik i stå, når der ikke kom fly til øen. Der mangler gæster til turene til Corvo og andre steder, og flere ting går ned i gear. Alle krydsede fingre, her iblandt os.

De meget flinke folk fra hotellet

Indcheckningen gik forholdsvis hurtigt, og vi satte os op i ventesalen. Baren havde heldigvis åben, så vi kunne få en kop te eller kaffe. Nu satte vi os til at vente. Vi skulle være klar til security check 10²⁰, men da var flyet endnu ikke kommet. Det kom ikke længe efter. Det var en lettelse. Kl. 10⁵⁰ sad vi i flyet. Nu kunne vi komme videre med vores spændende program. Der var ikke numererede pladser. Vi kom hurtigt af sted, og vi landede næsten til tiden, da de brugte kortere tid på flyveturen end beregnet.

Selenicereus grandiflorus Nattens Dronning

Vi venter på fly

Vi blev hentet i Fayals lufthavn og kørt i bus ned til Horta havn. Lene og andre huskede lige at få afleveret deres postkort, inden vi kørte.

Nede på havnen fik Peter W snakket med rejseagenten. Heldigvis fik vi vores 4 overnatninger på Pico. Peter gik derefter ind for at hente billetterne til båden. Det tog nogen tid. Bagagen blev stuvet

ombord, og vi gik op og satte os oppe på det øverste dæk. Vi skulle sejle kl. 13 og afgangen var præcis. Det var en rolig overfart og turen tog ½ time. En lille bar var åben, så vi købte en øl og en lille pose chips.

Vi venter på båd

Klipper ved indsejling til Pico

Da vi kom i land på havnen i Madalena, stod der en person fra biludlejningsfirmaet med et skilt, botanica-groupe. Selve indskrivningen af chauffører og co-drivere gik dejligt hurtigt og professionelt. Vi kørte over til hotellet, som lå lige ved havnen. Flere gik derover. Vi fik vores værelser, som alle lå ind mod den gård, hvor vi parkerede. Birtes klokkeblomst kom ud på altanen. Det blev aftalt, at vi skulle mødes kl. 15. Vi gik lige ned om hjørnet og købte en øl og en omelet. Vi fik hurtigt selskab af Ole, Hans, Peter, Anette, Dagmar og Birte. Selve serveringen gik nu langsomt, så klokken blev kvarter over, inden alle var samlede.

Det blev besluttet at køre til Lajes do Pico. Det tog næsten en time, da vi skulle igennem mange små byer langs med kystvejen.

Tur til Lajes do Pico

Vi gik lidt rundt i byen. Der var et Hvalmuseum, med mange redskaber fra hvalfangertiden. I museet viste de en film om, hvordan man fangede hvalerne og kogte tran af dem. Vi var inde i nogle små butikker med hvalsouvenirs, for at se om de havde nogle smukke T-shirts. Der var kun én der fristede, den købte Dagmar plus en flora med blomster fra Azorerne. Vi var inde og se kirken og satte os og så ud over vandet. Det var meget varmt.

Asplenium azoricum
Phyllanthus tenellus
Spergularia azorica
Verbascum virgatum
Euphorbia maculata
Pittosporum undulatum
Lophospermum erubescens
Reseda luteola
Ornithopus pinnatus
Silene uniflora
Agave attenuata

Azorisk Radeløv
 Bingelurt
 Azorisk Hindeknæ
 Kirtel-Kongelys
 Plet-Vortemælk
 Bølget Klæbefrø

Farve Reseda
 Gul Fugleklo
 Strand Limurt
 Elefant-Agave

Vi var fordelt i bilerne ligesom på Flores. Vi i Eriks bil kørte ned og fik fotograferet nogle af ”vinmarkerne”. Der var ikke megen plads til at parkere, da vi kom til hotellet. Bentes bil havde også været nede og fotografere vinmarker. De havde nogle spændende planter med tilbage. Hans fortalte, at Jan ville sættes af et godt stykke udenfor byen. Han ville undersøge mange af alle de gærder, der stod langs vejen. Han nåede først hjem 0¹⁵ efter at have gået 20 km. Det sidste stykke ad landevejen havde det været meget mørkt. Vi gik ned og fik handlet i supermarkedet, så vi havde mad til næste dags frokost.

Vinmarkerne består af meget små, kvadratiske jordlodder med en eller flere vinstokke. De er omgivet af lave porøse lavagærder, opført af lavablokke, som er samlet for at give plads til at plante. Gærderne giver læ for den salte havbrise, vinens største fjende. Derudover kan lavastenene absorbere varmen om dagen og afgive den om natten. Dette gør at middeltemperaturen er betydelig højere inde i vinlodderne end udenfor, og dette giver druerne en helt speciel smag. De oprindelige vingårde blev anlagt allerede i 1500-tallet af franciskaner- og karmelitermunke. I 2004 kom vinmarkerne på UNESCOs liste over verdens kulturarv.

Vinmarker

Vi mødtes med Dagmar 19⁴⁵, hvor vi gik ud for at få lidt aftensmad. Det så ud som der lå nogle restauranter til venstre for havnen, men det viste sig kun at være is-cafeer. Der lå en lille cafe-bar i en sidegade, hvor der sad mange lokale. Vi fik hver en bøf ”Beuf a Casa”, som var nogle tynde skiver oksekød i en meget pikant sovs, serveret i et ovnfad. Dertil fik vi pommes frites, rødvin og vand. Det smagte rigtig udmærket. Derefter gik vi ned på det lille torv ved kirken, hvor vi fik te og cappuccino. Peter og Dagmar fik også en mandelkage. Her var meget hyggeligt at sidde, inden vi gik tilbage til hotellet.

Onsdag den 07.07

Da vi kom ned til morgenmaden, var det et gedemarked. Morgenmadsrestauranten var ikke særlig stor for et hotel af den størrelse. Bordene stod meget tæt. Det var bunker af tyskere og franskmænd, som skulle tidligt af sted. Efter nogen tid blev der mere roligt. Te, kaffe mælk og juice, og her var joughurt, men noget underligt syntetisk noget, morgenmadsprodukter, flere forskellige slags brød, røræg, pølser og bacon, 2 slags oste og 2 slags pølse og frugtsalat.

Vi mødtes som sædvanligt kl. 9. Det var noget overskyet. Vi fik dagens plan at vide. Vi skulle op i 800-1000 meters højde. Inden vi kørte, byttede Anette plads med Jan. Vi kørte ud ad vejen, der gik opad midt på øen. Da vi var kommet lidt derud af, måtte vi holde ind til siden. En ung mand var ved at drive en stor flok køer af sted. De gik roligt og sindigt på vejen. Vi fandt ikke vejen, der gik hen til tågeskoven, for heroppe var der tåge over det hele.

”en anden kodriver”

Lokalitet 14 - Stop nær Lagoa do Caiado

Vi gjorde holdt på vejen i nærheden af Lagoa do Caiado. Her gik vi langs med vejen og fandt flere meget spændende planter. Det var tåget, og det småregnede. Snart måtte vi iføre os regntøjet, for nu regnede det. Her gik vi rundt i en time.

Vaccinium cylindraceum
Hypericum foliosum

Cylinder-Blåbær

Vaccinium cylindraceum Cylinder-Blåbær

Culcita macrocarpa Muslingebregne

<i>Platanthera micrantha</i>	Småblomstret Gøgelilje
<i>Ilex perado</i> ssp. <i>azorica</i>	Azorisk Kristtorn
<i>Anagallis tenella</i>	Spæd Arve
<i>Potentilla erecta</i>	Tormentil
<i>Parentucellia viscosa</i>	Gul Bartsie (Eng-Gultop)
<i>Polygonum capitatum</i>	Kugle-Pileurt
<i>Lotus pedunculatus</i>	Sump-Kællingetand
<i>Aphanes microcarpa</i>	Småfrugtet Dværgløvefod
<i>Usnea filipendula</i>	Skæglav
<i>Tolpis azorica</i>	
<i>Rubia agostinhoi</i>	Vild Krap
<i>Cyclosurus dentatus</i>	
<i>Culcita macrocarpa</i>	Muslingebregne
<i>Crassula tillaea</i>	Mos-Korsarve

Derefter fortsatte vi mod Lagoa do Paul. Vi havde et lille mellem stop, fordi Peter W havde set den specielle mistelten, som vokser på Ene.

Juniperus brevifolia Ene + *Arceuthobium azoricum* Azorisk Enebo

Arceuthobium azoricum
Juniperus brevifolia

Azorisk Enebo
Brednålet Ene

Lokalitet 15 – Stop ved Lagoa do Paul

Lagoa do Paul

Da vi parkerede, var søen først indhyllet i tåge. Efter en tid blev det dog helt klart. Her skulle vi være en ½ time. Her var et slags tårn med trappe og bro. Der var flere frøer i søen, store og grønne. Vi så flere, der hoppede i vandet. Også her ved søen var der spændende ting. Mens vi botaniserede trak køerne sig væk. De var vist ikke rigtig trygge ved alle de regnfrakkeklædte skikkelser, der gik rundt på deres enemærker.

Carex tumidicarpa Grøn Star

Hymenophyllum wilsonii Smal Hindebregne

Isoëtes azorica
Carex tumidicarpa
Osmunda regalis
Selaginella kraussiana
Blechnum spicant
Isolepis setaceus
Hymenophyllum wilsonii
Asplenium azoricum
Platanthera micrantha

Azorisk Brasenføde
 Grøn Star
 Kongebregne
 Dværgulvefod
 Kambregne
 Børste-Kogleaks
 Smal Hindebregne
 Azorisk Radeløv
 Småblomstret Gøgelilje

Lige da vi var ved at køre, opdagede Michael, at han havde glemt sine optegnelser et sted inde på området omkring søen. Han for tilbage i fuldt firspring og fandt heldigvis sine notater. Da vi kørte tilbage af vejen, stoppede Hans sin bil. De havde set en flot udsprunget Borst, men det hørte vi først om senere.

Daboecia cantabrica ssp. *azorica* Azorisk Klokkelylng

Tåge køer

Mens vi kørte, opdagede Erik noget flot Klokkelyng. Derfor stoppede vi. Det samme gjorde Bente og Hans. Efter vi havde fået taget vores billeder, kørte vi videre. Nu var det rigtig meget tåget. Vi kom til en sidevej og tog vejen til venstre. Tågen var så tæt, at sigtbarheden var meget kort. Vi var lidt nervøse for, om vi havde taget den forkerte rute. Men pludselig kom Peter og Bodil ud af tågen. Det blev besluttet, at køre ned til klokkelyngen igen. Vi ville ud af den tætte tåge. Vi skulle bare finde et godt sted at vende.

Daboecia cantabrica ssp. *azorica*
Lysimachia azorica
Lythrum portula

Azorisk Klokkelyng
 Azorisk Fredløs
 Vandportulak

Lokalitet 16 – Frokoststop ved Gabeco Do Caveiro

Prunella vulgaris
Juncus bulbosus
Carex echinata
Anagallis tenella
Hypochoeris radicata
Blechnum spicant
Sphagnum
Osmunda regalis
Fragaria vesca
Danthonia decumbens

Alm. Brunelle
 Liden Siv
 Stjerne-Star
 Spæd-Arve
 Alm. Kongepen
 Kambregne
 Tørvemos
 Kongebregne
 Skov-Jordbær
 Tandbælg

Det var holdt op med at regne. Vi besluttede at spise frokost her. Men vi var kun 4 biler. Hans bil var ikke kommet tilbage. Heldigvis fik Peter W en SMS fra Anette, så han vidste, at de var kørt ud af tågen og ned til kysten. Fint, så behøvede vi ikke være urolige for dem. Her var vi til kl.14. Man skulle ikke gå langt væk, før det var umuligt at se bilerne. Der kom også en del køer, som ville se hvad vi lavede. Mogens var begyndt at gå ud af vejen, mod det sted Hans havde set den udsprungne Borst. Den skulle vi andre da også se. Nu fortsatte vi tilbage af midtervejen.

Leontodon rigens
Culcita macrocarpa

Muslingebregne

Leontodon rigens

Lidt planter der skulle noteres

Stop ved en mindre sø

Vi kom til en anden lille sø, hvor vi havde en ½ times stop. Her var nu ikke så meget nyt at se, men der var nogle meget flotte toppe af tuemos. De var næsten 70 cm høje.

Lagoa?

Ko med benlås

Juncus bulbosus
Galium uliginosum
Carex echinata
Crassula tillaea
Rumex acetosella

Liden siv
Sump-Snerre
Stjerne-Star
Mos-Korsarve
Alm. Rødknæ

Peter K var gået op af en tværbvej og fundet en port til en "park" langt oppe af en vej. Der kørte vi op, men det viste sig, at det var indkørslen til en vindmølle park. Vi vendte om. Det havde ikke vores interesse. Vi kørte hjemad, men skulle ned mod Lagoa do Capitão. Vejen ind var spærret med et indkørsel forbudt skilt, men det gjaldt åbenbart ikke for os. Vi kørte gennem en byggeplads, for at komme ned til søen.

Lokalitet 17 - Stop ved Lagoa do Capitão

Mogens, Peter og Kirsten fodrer ænder

Krogede træer i tåge

Vi blev modtaget af 3 søde moskusænder. Mogens gav dem nødder og Peter K og Kirsten fandt resterne af brødet fra frokosten. Det var noget, de kunne bruge. På et stort skilt ved søen stod der om en meget smuk tur, man kunne gå, rundt om søen. Der skulle være nogle helt fantastiske

udsigter, men det fristede ikke med al den tåge, vi gik i. Men her var utroligt spændende med krogede gamle ener, som havde helt fantastiske plantesamfund oppe på grene og stammer, bl.a. en lille orkidehave og en Erika på en vandret gren.

Inger Lise fotograferer den lille orkidehave med *Platanthera micrantha*

Platanthera micrantha
Bellis azorica
Marchantiophyta
Lysimachia azorica
Thymus caespititius
Juniperus brevifolia
Diphyscium foliosum
Hymenophyllum wilsonii
Erica scoparia ssp. *azorica*

Småblomstret Gøgelilje
 Azorisk Tusindfryd
 Levermos
 Azorisk Fredløs
 Timian
 Brednålet Ene
 Stilkløs Sækkapsel
 Smal Hindebregne
 Azorisk Trælyng

Erica scoparia ssp. *azorica*

Edderkoppespind

Lysimachia azorica Azorisk Fredløs

Der kom flere biler ned til søen. De skulle hente vand i store tanke. Nu skulle vores biler vendes på meget lidt plads, men det gik. Nu kørte vi mod dagens sidste lokalitet, som var på vejen mod Pico.

Lokalitet 18 - Stop ved vejen mod Pico – Casa do Abrico

Her havde vi en time, hvor der blev ledt efter en helt speciel lille bregne *Grammitis jungermannioides* og/ *Grammitis ebenina*, som dog ikke blev fundet. Vi så mange andre planter bl.a. et meget flot eksemplar af misteltenen. Michael og Inge Lise var begyndt at gå ud ad

landevejen. De blev senere samlet op ad Bodil, som også havde taget Dagmar med. Nu var det nok med regn og tåge.

Hypericum foliosum
Arceuthobium azoricum
Juniperus brevifolia
Blechnum spicant
Euphorbia stygiana
Rubia agrostinhoi
Dryopteris crispifolia
Culcita macrocarpa
Vaccinium cylindraceum

Azorisk Mistelten
Brednålet Ene
Kambregne

Vild Krap
Kruset Mangeløv
Muslingebregne
Cylinder-Blåbær

En øl på torvet i Madalena

Capperia britanniodactyla Fjermøl

Vi kørte hjemad. Efterhånden som vi kom ned mod Madalena, blev det helt klart. Vi havde hele dagen gået oppe i et tæt tågebælte, som lå rundt om Pico. Vi gik lige op og skiftede til tørre sko og sokker på, inden vi gik ud for at handle ind til frokost og aftensmad. Dagmar, Peter K og Lene havde besluttet at indtage aftensmaden på altanen. Efter vi havde handlet, gik Lene og Peter ned på det lille torv for at få en øl. Det trængte vi til. Her sad Bodil og Preben. Lidt efter kom Erik og Kirsten. Dagmar kom også. Hun skulle have kaffe, for hun havde allerede nydt en øl. De sidste der kom, var Michael, Inge Lise, Gunnva og Anette. Vi var mange, der trængte til en opstrammer efter denne meget begivenhedsrige dag.

Vi havde en meget hyggelig middag på altanen med en rigtig god rødvin, gode nybagte boller, ost og skinke. Vi skålede med Bodil og Preben, som også havde altan diner. Mens vi sad og spiste, satte et mystisk insekt sig på vores vindue. Så måtte kameraet frem igen. Det var et Fjermøl.

Capperia britanniodactyla

Fjermøl

Da vi havde spist, gik vi ned på torvet og fik Cappuccino og kage. Lene skulle som sædvanlig kun have te. Bodil og Preben kom ned og holdt os med selskab.

Torsdag den 08.07

Da vi stod op, var det meget overskyet. Det lysnede, da vi gik ned til morgenmaden. Der var knap så mange i restauranten, da vi kom ned, men det varede ikke længe. Kl. 9 fik vi dagens plan at vide. Da vi kørte, kunne vi se Faial helt klart. Vi skulle op ad vejen til Pico, så langt, som man nu kan køre. Vi blev igen standset af en stor flok køer, da vi kørte op ad midtvejen. Men i dag var det vor mor, der gik med dem. Hun så meget bestemt ud. Vi kom igennem et tågebælte, men ind imellem var tinden helt klar.

Lokalitet 19 - Stop ved Cabeco das Cabras

Vulkanen Pico er med sine 2351 m Portugals højeste punkt. Vandreturen starter i Cabeco das Cabra og man skal helst have en officiel guide med. Kraterranden er 600 m i diameter og krateret er 30 m dybt. Vil man op på toppen, skal man klatre op ad endnu en vulkankegle Pico Pequeno, som er yderligere 70 m høj med stinkende svovldampe. Det er kun en tur for rigtig skrappe klatrere.

Vi kunne ikke se toppen fra parkeringspladsen. Vi skulle gå heroppe til kl. 11. Her var smukt at gå. Plantemæssig var der mange "gamle" kendinge, men også lidt nyt. Jan så en berberhøne. Vejret var rigtig dejligt. Man kunne ikke gå så langt videre ad vejen. Dem, der skulle mod toppen, skulle en anden vej, så autoriteterne havde kontrol over, hvor mange der var på vej mod toppen.

Der noteres

Diphasiastrum madeirense Madeira-Ulvefod

Daboecia cantabrica ssp. *azorica*
Blechnum spicant
Potentilla erecta
Potentilla anglica
Leontodon filii
Diphasiastrum madeirense
Tolpis azorica
Vaccinium cylindraceum
Epilobium obscurum
Platanthera micrantha
Hypericum humifusum
Veronica officinalis
Anthoxanthum odoratum

Azorisk Klokkelyng
 Kambregne
 Tormetil
 Liggende Potentil

 Madeira-Ulvefod

 Cylinder-Blåbær
 Ris-Dueurt
 Småblomstret Gøgelilje
 Dværg-Perikon
 Læge-Ærenpris
 Vellugtende Gulaks

Tolpis azorica

Blechnum spicant Kambregne

Erica scoparia ssp. *azorica*
Festuca jubata
Poa trivialis
Dactylis glomerata
Luzula congesta
Cerastium fontanum ssp. *vulgare*
Fragaria vesca
Huperzia selago
Aphanes microcarpa
Silene uniflora

Azorisk Trælyng
 Svingel
 Alm. Rapgræs
 Alm. Hundegræs
 Hoved-Frytle
 Alm. Hønsetarm
 Skov-Jordbær
 Otteradet Ulvefod
 Småfrugtet Dværgløvefod
 Strand-Limurt

Silene uniflora Strand-Limurt

Panaeolus Glanshat *Aphanes microcarpa* Småfrugtet Dværgløvefod

Panaeolus

Glanshat

Nu kørte vi ned i skoven, hvor vi drejede fra ved Redondo. Vi kom ikke helt ned til tværvejen.

Lokalitet 20 – Três Caminhos - Stop i skoven

Det var helt dejligt til en forandring at gå i en skov. Her fik vi navne på flere buske og træer.

Laurus azorica
Pittosporum undulatum
Acacia melanoxylon

Azorisk Laurbær
 Bølget Klæbefrø

Hedera helix ssp. canariensis Vedbend

Aphanes microcarpa
Dryopteris affinis
Hypericum foliosum
Frangula azorica
Erica scoparia ssp. azorica
Juncus tenuis
Hedychium gardnerianum
Hedera helix ssp. canariensis
Vaccinium cylindraceum
Ilex perado ssp. azorica

Småfrugtet Dværgløvefod
Guldskæls-Mangeløv

Azorisk Tørst
Azorisk Trælyng
Tue-Siv
Fakkelpilte (Ildkrone)
Kanarisk Vedbend
Cylinder-Blåbær
Azorisk Kristtorn

Verbascum virgatum Kirtel-Kongelys

Rumex pulcher
Rumex crispus
Juniperus brevifolia
Sibthorpia europaea
Gnaphalium pensylvanicum
Verbascum virgatum
Parentucellia viscosa
Scrophularia auriculata
Mentha suaveolens
Cirsium vulgare

Violin-Skræppe
Kruset Skræppe
Brednålet Ene
Hvid Kilderanke

Kirtel-Kongelys
Gul Bartsie
Øret Brunrod
Rundbladet Mynte
Horse-Tidsel

Veronica arvensis
Osmunda regalis
Smilax canariensis
Culcita macrocarpa

Mark-Ærenpris
Kongebregne
Kanmarisk Pigtråd
Muslingebregne

Frokost pause

Her blev vi til kl. 13 og indtog frokosten, inden vi fortsatte. Peter W have lovet nogle fotostop. Vi stoppede to gange, hvor vi fik nogle rigtig gode billeder af Pico toppen. Vi skulle også have fotograferet mod Sao Jorge og Faial, men det lykkedes ikke. Pludselig var alt indhyllet i tåge. Vi stoppede først, da vi var kommet helt ud øst på til Ponta da Ilha.

Pressefotografer

Pico i klart vejr

Lokalitet 21 - Vandretur ved Ponta da Ilha, Mantenha

Her var der en vandrerute, som skulle prøves, selv om det var midt i den værste middagshede. Men der var altid et sted med skygge, hvor Dagmar kunne sidde stille og roligt, mens alle de andre oksede rundt mellem de varme klipper.

Pittosporum undulatum
Tamarix
Aloe arborescens
Euphorbia helioscopia
Echinochloa crus-galli
Aptenia cordifolia

Bølget Klæbefrø
Tamarisk
Aloe
Skærm-Vortemælk
Alm. Hanespore
Hjertebladet Middagsblomst

Her skulle vi gå

Aloe arborescens Aloe

Drosanthemum floribundum
Cyrtanotum falcatum
Erica scoparia ssp. *azorica*
Ficus carica
Metrosideros excelsa
Crithmum maritimum
Reseda luteola
Lophospermum erubescens
Phytolacca americana
Daucus carota ssp. *azorica*
Myrica faya
Hedera helix ssp. *canariensis*
Solidago sempervirens
Juncus acutus
Bryophyllum pinnatum

Mahoniebregne
Azorisk Trælyng
Figen
New Zealandsk Juletræ
Stranddild
Farve-Reseda

Amerikansk Kermesbær
Azorisk Vild Gulerod
Træ-Pors
Kananisk Vædbend
Strand-Gyldenris
Stikkende Siv

Den meget flotte natur

Asarina erubescens

Her skulle vi gå en rundtur ud forbi fyret. Vi skulle alle være tilbage kl. 16. Det havde Lene nu ikke hørt. Men hun var nu ikke den eneste, der kom for sent tilbage. Det var en meget smuk tur med hortensia og lavaklipper. Der blev noteret en del undervejs, og vi nød de flotte klippeformationer. Undervejs kom vi til et meget specielt bord og bænke lavet af lava. Her ville Birte have, at Lene skulle sidde som model og skue ud over havet og de flotte klipper. Lene kunne ikke dy sig og sagde, at her var smukt at sidde, men hun manglede en øl. Straks hev Birte en øl op af rygsækken.

Det vakte nogen moro. Så det blev lidt af en dele øl mellem Birte, Bente og Lene. Nu kom Anette, Gunnva og Peter W op til os.

Øl pause

Gule Bladlus

Torilis arvensis
Kickxia cirrhosa
Crassula multicava
Silene gallica
Sida rhombifolia
Rumex bucephalophorus
Centaureum erythraea
Geranium purpureum
Eriobotrya japonica
Papaver dubium
Galinsoga quadriradiata
Misopates orontium
Fumaria muralis
Phyllanthus tenellus
Opuntia ficus-indica
Oenothera glazoviana
Trifolium arvense
Ageratina adenophora
Vicia hirsuta
Centranthus calcitrapae
Ailanthus altissima
Lotus azoricus

Mark-Randfrø
Pilebladet Torskemund
Griseøre
Fransk Limurt
Rudebladet Katost
Oksehoved-Skræppe
Mark-Tusindgylden
Purpur-Storkenæb
Japansk Mispel
Gærde-Valmue

Ager-Løvemund
Mur-Jordrøg

Figenkaktus
Kæmpe-Natlys
Hare-Kløver
Rudebladet Hjortetrøst
Tofrøet Vikke
Fliget Sporebaldrian
Skyrækker
Azorisk Kællingetand

Vi gik næsten resten af turen sammen, og vi kunne stadig notere nye arter. Vi var først fremme kl. 16⁴⁰. Der blev dog tid til en kold øl og/eller en is. Der blev talt lidt om planerne for næste dag, da der var dømt fri leg. Nogle ville ud og gå en tur, andre ville hellere blive i byen Madalena, og resten ville ud og se på sjældenheder.

Nu kørte vi hjemad ad Nordvejen. Vi havde nogle fotostop undervejs. Vi kom igennem Sao Roque do Pico, der efter forholdene her på øen var en stor by.

Sao Jorge

en spændende succolent

Lene og Peter mødte allerede med Dagmar kl. 19¹⁵. Undervejs kom vi af med vores affald i containeren og fik postet de sidste kort. Vi gik ud til den restaurant, vi havde fået anbefalet af flere, Ancoradouro. Vi var nu ikke så begejstret. Den kvindelig tjener for forvildet rundt. Vi fik dårlig nok tid til at nyde vores suppe, inden hun begyndte at fjerne sidetallerknerne. Hun fjernede min suppeskål før Dagmar var færdig med at spise sin suppe. I det samme serverede hun vores hovedret, som var mikset grillet fisk. Det protesterede vi imod, men hun så bare forvirret på os. Vi havde bestilt en rigtig god lokal hvidvin her fra Pico. Dette måltid var ikke en succes. Tunen var tør (havde været frossen) og rejen var hård og umulig at skille ad, men blæksprutterne og noget af de andre stykke fisk var gode. Vi var hurtigt færdige. Det var ikke hyggeligt.

Vi gik ned på det lille torv, men måtte trække indenfor, da det begyndte at regne og blæse. Her nød vi te/cappuccino og portvin. Der var mange mennesker og tyrefægtning i fjernsynet.

Fredag den 09.07

Da vi kom ned til morgenmaden, var der lavet et stort hul i væggen. Der var hængt et gardin for hullet. Hotellet var i gang med en større ombygning af den ældre afdeling. Vi mødtes klokke ni, hvor vi fik hørt om de forskellige planer for dagen. Hans med "turistbilen" kørte en tur for sig selv. 2 biler med Erik, Kirsten, Peter K, Bodil, Preben, Michael og Inge Lise ville ud på en gå tur på vinruten. Peter W, Hans, Mogens, Lene, Bente, Birte og Leif skulle ud og se sjældenheder. Dagmar og Ida ville hver især kigge på byen og slappe af.

Lokalitet 22 - 6 små stop mellem Sao Mateus og Porto da Baixa

Vi kørte ud ad den sydlige strandvej, hvor Jan havde gået om tirsdagen. Han ville vise os noget af alt det spændende, han havde set. Han sad foran i bilen og fortalte, hvor vi skulle stoppe.

Stop 1: 22a– Det var langs med en mur efter São Mateus.

Her så vi de første spændende bregner.

Pteris tremula

Nephrolepis cordifolia

Pteris incompleta
Erigeron karvinskianus
Lepidium virginicum
Nephrolepis cordifolia
Ficus pumila
Galinsoga quadriradiata
Sporobolus indicus
Hypochoeris radicata
Briza minor
Gnaphalium purpureum
Umbilicus rupestris
Bryophyllum pinnatum

Vingebregne
 Tretakket Bakkestjerne
 Virginsk Karse
 Nyrebregne
 Hænge-Figen

Trådhale
 Alm. Kongepen
 Liden Hjertegræs
 Purpur Evighedsblomst
 Klippe-Navleurt

Stop 2: 22b – Her kørte vi lidt længere. Vi gik også her og kiggede på mure og skrænter. Der var også en kanal, hvor både Jan, Mogens og Peter gik ned.

Asplenium trichomanes
Onychium japonicum

Rundfinnet Radeløv

Onychium japonicum

Jan og Peter kigger på *Asplenium azoricum* Azorisk Radeløv

Kyllingia brevifolia
Verbascum virgatum
Asplenium onopteris
Hedychium gardnerianum
Stenotaphrum secundatum
Asplenium azoricum
Euphorbia maculata
Bidens pilosa
Mirabilis jalapa

Fladaks
Kirtel-Kongelys
Fjer-Radeløv
Fakkelblomst
Flad Kvellergræs
Azorisk Radeløv
Plettet Vortemælk
Håret Brøndsøl
Vidunderblomst

Stop 3: 22c – Vi kørte ca. 1 km længere frem.

Her var der kun en bregne på programmet.

Pityrogramma calomelanos var. *aureoflava*

Pityrogramma calomelanos var. *aureoflava*
Oenothera glazoviana
Digitaria

Kæmpe-Natlys
Fingeraks

Stop 4: 22d – Vi kørte igen ca. 1 km længere.

Her var der en kløft, vi kravlede op i. Her skulle man virkelig passe på, da mange af stenene lå løse. I regnfulde perioder vil her være en flod, der vælter rundt med lava blokkene. Vi kom dog alligevel højt op. Det var et meget spændende sted at gå under og udenom væltede træer. Ind imellem rullede stenene ned. Birte gik den modsatte vej ad kløften ud mod havet. Det så temmelig vanskeligt ud, da hun skulle op.

Kløften

Stenogramma pozoi

Stenogramma pozoi

Selaginella kraussiana

Raphanus raphanistrum

Doodia caudata

Adiantum capillus-veneris

Cyrtotium falcatum

Acacia melanoxylon

Erigeron karvinskianus

Arundo donax

Sinarundinaria

Dværgulvefod

Kiddike

Venushår

Mahoniebregne

Tretakket Bakkestjerne

Kæmperør

Bambus

Stop 5: 26e – Der var lidt vest for Terra do Pão.

Her gik vi bare et kort stykke langs et stengærde. Også her var der noget nyt at se.

Pellaea viridis

Arctotis stoechadifolia Bjørneøre

<i>Adiantum raddianum</i>	Togrenet Venushår
<i>Adiantum hispidulum</i>	Venushår
<i>Pellaea viridis</i>	
<i>Anogramma leptophylla</i>	Nøgenbregne
<i>Arctotis stoechadifolia</i>	Bjørneøre

Stop 6: 22f – Vi kørte igen kun et kort stykke.

Vi gik ind på et lille græsområde, en slags lille lomme. Her var der flere lidt almindelig arter. Lige da vi kørte derfra, blev der et kort stop, for nu så vi endelig fakkelblomsten i blomst.

Misopates orontium Ager-Løvemund

Hedychium gardnerianum Fakkelblomst

<i>Verbascum virgatum</i>	Kirtel-Kongelys
<i>Raphanus raphanistrum</i>	Kiddike
<i>Setaria adhaerens</i>	Burre-Skærmaks
<i>Misopates orontium</i>	Ager-Løvemund
<i>Trifolium arvense</i>	Hare-Kløver
<i>Atriplex prostrata</i>	Spyd-Mælde
<i>Vicia benghalensis</i>	Sortspidset Vikke
<i>Solanum nigrum</i>	Sort-Natskygge
<i>Lepidium virginicum</i>	Virginsk Karse
<i>Sida rhombifolia</i>	Rudebladet Katost
<i>Stachys arvensis</i>	Ager-Galtetand
<i>Anagallis arvensis</i>	Rød Arve
<i>Leontodon taraxacoides</i>	Hundesalat
<i>Hedychium gardnerianum</i>	Fakkelblomst

Derefter kørte vi ned til Porto da Baixa, hvor vi holdt vores frokostpause. Nu var det godt med lidt brød og en øl. Her blev der kun noteret få ting.

<i>Solanum</i>	Natskygge
<i>Metrosideros excelsa</i>	New Zealandsk Juletræ
<i>Pellaea viridis</i>	

Vi kørte videre ad en lille strandvej og kom ud til et parkområde Campanhia de Cima. Vi fortsatte lidt ud ad strandvejen, til vi kom til en kaffebar. Vi købte te, kaffe og is. Her var det også småt med notater.

Scabiosa atropurpurea
Ipomoea indica
Lathyrus tingitanus

Kile-Skabiose
Syrebladet Tragtsnerle
Afrikansk Fladbælg

Scabiosa atropurpurea Kile-Skabiose

Lathyrus tingitanus Afrikansk Fladbælg

Det blev besluttet, at vi skulle lidt op i skovene. Vi kørte t.v. i Ribeira do Cabo og t.h. ind ad den gule rute.

Lokalitet 23a – Lidt oppe i bjergene

Her gik vi ikke længe, men fandt dog igen lidt.

Diplazium caudatum Mørk Fjerbregne

Paspalum distichum Savaks

Ilex perado ssp. *azorica*
Diplazium caudatum
Lotus pedunculatus
Prunella vulgaris

Azorisk Kristtorn
Mørk Fjerbregne
Sump-Kællingetand
Alm. Brunelle

Cryptomeria japonica
Galactites tomentosa
Juncus tenuis
Paspalum distichum

Kryptomeria
Kam-Tidsel
Tue-Siv
Savaks

Lokalitet 26b - Stop inde i skoven

Vi fortsatte, til vi var i skoven Her var rigtig spændende. Når man kiggede ud, så det meget tåget ud, men det føltes hverken koldt eller rigtig vådt. Her var der også rigtig sjove ting.

Bente fotograferer *Trichomanes speciosum* Vandfaldsbregne

Vandfaldsbregnen ude i lyset

Asplenium azoricum
Trichomanes speciosum
Dryopteris affinis
Hypericum foliosum
Verbena officinalis
Diplazium caudatum
Culcita macrocarpa
Elaphoglossum semicylindricum

Azorisk Rundfinnet Radeløv
Vandfaldsbregne
Guldskæls-Mangeløv

Alm. Jernurt
Mørk Fjerbregne
Muslingebregne
Træbregne

Vi havde lige et lille mellemstop, men blev der ikke. Jan troede, han havde set noget meget spændende. Nu begyndte solen at skinne, og vi kunne se meget af Pico. Det blev besluttet igen at prøve at finde den tynde bregne.

Lokalitet 22 - Stop ved vejen mod Pico

Den blev ikke fundet desværre, selvom vi kiggede på mange gamle *Erica* Nu begyndte det at regne, så vi var ved bilerne kl. 17, som vi havde aftalt.

Verbena officinalis Alm. Jernurt

Elaphoglossum semicylindricum Træbregne

Arceuthobium azoricum
Hymenophyllum wilsonii
Asplenium scolopendrium

Azorisk Mistelten
Smal Hindebregne
Hjortetunge

Persea indica

Hymenophyllum wilsonii Smal Hindebregne

På hjemvejen fik vi en del regn. Undervejs så vi en

Persea indica

Madeira-Maghogni

Da vi nåede Madalena, var vejret igen fint. Nu forstår man til fulde, hvorfor vegetationen er sådan oppe i tågebæltet. Det var rart med et bad. Vi fik gjort os klar, til vi skulle til festmiddag på restaurant A Parisiana. Vi fik først en slags kørvæl suppe, der ikke smagte af så meget. Det hjalp med et pift chili. Så var der buffet med ris, kartofler, bønner og salat. Det måtte vi bede om noget mere af. Der var ikke engang nok til halvdelen af os. Der var stegt fisk, som ikke lugtede særligt appetitligt og noget stegt kød. Til dessert frugtsalat, is og 2 slags kager. Vi drak vand og en del flasker hvid- og rødvin. Maden skulle skylles ned. Alt i alt var det ikke et specielt godt måltid. Men vi hyggede os alligevel.

Derefter gik vi ned til det hyggelige torv, hvor vi alle satte os. Der blev bestilt øl, te, kaffe, portvin eller en lille skarp. Det betalte Peter W af turkassen. Her var rigtig hyggeligt at sidde under ”juletræerne” ved cafe Simpatia, i en lun og stille aften.

Lørdag den 10.07

Da vi kom ned til morgenmaden, var der ikke et øje. Der kom næsten kun gæster fra vores lille gruppe. Nu var der kommet en dør i hullet til restauranten. Kufferterne blev pakket, og vi slappede af på altanen, inden vi skulle køre. Bilerne blev fyldt op med benzin. Kl. 10³⁰ blev de pakket med bagagen og kørt ned til havnen, hvor de blev afleveret let og smertefrit. Der er ekstra arbejde til chaufførerne, hver gang vi flytter fra sted til sted. Det var et rigtig dejligt vejr, så vi fik lige taget de sidste billeder.

Udsigten fra hotellet

Kirken i Madalena

De sidste billeder fra Pico i kassen

Der var noget at se på, da færgen lagde til. Der var mange passagerer, der gik i land. Mange kufferter, der skulle langes ud over skibssiden, og mange der skulle lastes, bl. a. vores. Der kom 2 ambulancer, og patienterne blev båret ombord på båre. De blev lagt i køjer i et patientrum på skibet. Vi sejlede præcis 11¹⁵. Det var en skøn og rolig overfart. Da vi kom i land i Horta, skulle vi have vores nye biler. Her var der en lille misforståelse fra udlejningsfirmaet. De troede, vi ville komme med båden fra São Jorge. Men meget hurtigt begyndte sekretæren at udfylde papirerne, så de var klar, da bilerne kom efter kort ventetid. Det var meget effektivt.

Klipeskær på vejen

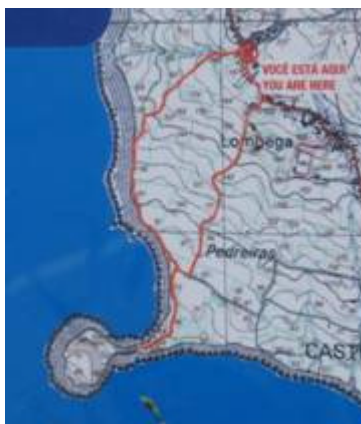
Indsejling til Horta

Nu kørte vi igen til hotel Sao Francisco. Nogle af værelserne var ikke klar endnu. Lene og Peter fik igen et værelse til gade. Dagmar fik igen et ud til havnen med en terrasse. Vi gik sammen med Dagmar ned på en lille cafe på hjørnet ned mod havnen. Vi tog bare en hurtig frokost med nogle baguette med skinke og ost. Det smagte rigtig udmærket og dertil en øl.

Vi mødtes kl. 14. Vi skulle til ud til Morro de Castelo Branco. Dagmar tog ikke med. Hun ville rundt i byen og se, om hun kunne finde en pæn T-shirts. Det lykkes ikke. Da vi havde parkeret mange forskellige steder, aftalte vi at mødes ved lufthavnen. Herfra kørte vi til Lombega, hvor vi satte bilerne ved et konditori.

Lokalitet 24 - Morro de Castelo Branco

Her skulle vi gå en rundtur på ca. 4 km. Vi havde ikke gået ret langt, før Jan havde fundet 2 meget sjældne bregner, som vi slet ikke ville forvente at finde der. Især Kløverbregnen, som skulle gro skyggefuldt i vand. Den sad oppe på en skrænt. Senere har vi fået at vide, at det ikke var denne sjældne bregne, øv.

Kortet over vandreturen

Morro de Castelo Branco

Cymbalaria muralis

Chelidonium majus

Cyrtosium falcatum

Asplenium hemionitis

Muehlenbeckia sagittifolia

Arundo donax

Verbena officinalis

Verbena rigida

Marsilea azorica – det var den, vi desværre ikke så, selvom det lignede meget. Det var en *Oxalis*

Vedbend-Torskemund

Svaleurt

Mahoniebregne

Stjerne-Radeløv

Pilbladet Kødbæger (Pletter i luften)

Kæmperør

Alm. Jernurt

Purpur-Jernurt

Asplenium hemionitis Stjerne-Radeløv

Turen var meget varm. Vi gik langs med en vej. Der var ikke så meget spændende og nyt botanisk set. Senere næsten ude ved vandet gik vi ad en trampe sti. Her stod luften næsten stille. Vi kom ud på klippeøen, men kun lige over til den. Man måtte ikke kravle op.

Her er meget varmt

Lolium multiflorum Italiensk Rajgræs

Verbena rigida Purpur-Jernurt

Aptenia cordifolia
Chrysanthemum segetum
Carpobrotus edulis
Briza maxima
Daucus carota ssp. *azorica*
Lotus pedunculatus
Vicia benghalensis
Lolium multiflorum
Hypochoeris radicata
Myrica faya
Reseda luteola
Stenotaphrum secundatum

Hjertebladet Middagsblomst
 Gul Okseøj
 Hottentotfigen
 Stort Hjertegræs
 Azorisk Vild Gulerod
 Sump-Kællingetand
 Sortspidset Vikke
 Italiensk Rajgræs
 Alm. Kongepen
 Træ-Pors
 Farve-Reseda
 Flad Kvellergræs

Colias alfacariensis Høsommerfugl

Tilbage ad den korte stikvej og så videre af rundturen. Her gik Lene alene, og desværre fik hun valgt den forkerte vej. Da hun havde gået op og ned af en hel del bakker, kiggede hun på det billede, hun heldigvis havde taget af ruten. Tilbage igen i denne varme og så var det værste endnu

tilbage. Nu gik bare op, op, op og op. Da hun ikke vidste, hvor langt der var igen, prøvede hun at sætte farten op, selv om det næsten var umuligt i varmen.

Lene blev meget glad, da hun så de andre sidde og slappe af ved cafeen. Nu skulle det være godt med en kold øl. Den købte Birte til hende. Birte kunne se, at den trængte Lene til, da hun var godt rød i hovedet. Vi sad og slappede af, inden vi vendte tilbage til Horta. Vi kørte ind til det store supermarked og fik handlet vand og mad til frokostpakken. Badet var helt ubeskriveligt lækkert efter denne strabadserende tur.

Peter og Lene mødtes med Dagmar kl. 19⁴⁵. Hun havde ikke fået så meget ud af at snuse rundt, for mange af forretningerne var lukket denne lørdag eftermiddag. Vi gik ned til O'Lima, hvor vi også havde spist den første aften på ferien. De viste bronzekampen i fodbold mellem Uruguay og Tyskland. Tyskerne vandt 3-2. Vi drak den samme slags rødvin som første aften. Peter tog igen ged og Dagmar og Lene fik Wreckfisk. Det smagte lige så godt som første gang. Vi sluttede af med espresso, te og ananas. Vi gik lige forbi den restaurant, hvor vi skal indtage vores sidste festmiddag. Der så hyggeligt ud.

Søndag den 11.07

Det havde været en meget varm nat med en del larm fra biler, der kørte over brostenene. Morgenmaden var ikke noget at skrive om. Den var pauver. Vi mødtes udenfor hotellet, hvor vi hørte om dagens program, tidspunktet for vores afskedsmiddag og om afrejsen næste dag. Vi skulle op til Caldeiraen. Turen derop var meget smuk. Det var næsten skyfrit. Vi kunne klart se Pico med en lille skyring omkring midten.

Lokalitet 25 - Vandretur ved den store Caldeira på Faial

Pico med sit tågebælte

Den store caldeira på Faial

Da vi var kommet op til parkeringspladsen, kunne vi læse, at en rundtur på krater randen var på 7 km. Men det var desværre ikke tilladt at gå ned i krateret. Det var vi ellers mange, der havde glædet os til. Det var nok dernede, det mest spændende botaniske befandt sig. Peter W havde været dernede for mange år siden. Vi gik først gennem en lille tunnel og kom ind på indersiden af kraterranden. Her kunne vi se den grønne inderside og ned i bunden af krateret. Siderne var en lodret højmose.

Den store Caldeira er et naturreservat – Det er et næsten cirkelrundt krater, der er ca. 2 km i diameter, med en omkreds på 7 km. Det er 400 m dybt. Tidligere var der en sø, men den forsvandt gradvis efter et stort kort udbrud i maj 1958. I stedet dukkede en ø op med et minikrater som caldeira. Et jordskælv 1998 fik dele af kraterranden til at styrte ned, og i dag vokser der blå Hortensia på kraterets indvendige side.

Peter K, Erik og Kirsten startede på rundturen med det samme. Da alle var kommet, blev det besluttet, at vi ville blive her til kl. 13 inkl. frokost. Bodil, Preben, Birte, Anette og Gunnva begyndte også at gå rundt, men de valgte den modsatte retning. Vi andre gik et godt stykke vej på kraterranden, mens vi kiggede efter planter. Noget blev noteret, men der var ingen nyheder. Men her var utroligt flot natur. Det må have været en meget flot tur at gå rundt.

Lotus pedunculatus
Centaurium scilloides
Vaccinium cylindraceum
Blechnum spicant
Carex demissa
Erigeron karvinskianus

Sump-Kællingetand
Hvid Tusindgylden
Cylinder-Blåbær
Kambregne
Grøn Star
Tretakket Bakkestjerne

<i>Osmunda regalis</i>	Kongebregne
<i>Callitriche stagnalis</i>	Storfrugtet Vandstjerne
<i>Rumex obtusifolius</i>	Butbladet Skræppe
<i>Dryopteris crispifolia</i>	Kruset Mangeløv
<i>Athyrium filix-femina</i>	Alm. Fjerbregne
<i>Dryopteris aemula</i>	Høj-Mangeløv
<i>Parentucellia viscosa</i>	Gul Bartsie (Eng-Gultop)
<i>Leontodon filii</i>	
<i>Tolpis azorica</i>	
<i>Hypochoeris radicata</i>	Alm. Kongepen
<i>Sibthorpia europaea</i>	Hvid Kilderanke
<i>Isolepis fluitans</i>	Flydende Kogleaks
<i>Juncus bufonius</i>	Tudse-Siv
<i>Potentilla anglica</i>	Liggende Potentil
<i>Ranunculus cortusifolius</i>	Storblomstret Ranunkel
<i>Epilobium obscurum</i>	Ris-Dueurt
<i>Briza minor</i>	Liden Hjertegræs

Blechnum spicant og *Dryopteris crispifolia*

Parentucellia viscosa

Leontodon filii

Dagmar gik lidt med, men ville ikke så langt i varmen. Vi spiste frokost på kraterranden, da Peter, Erik og Kirsten var kommet tilbage, med en flot udsigt til Pico. Nu kom Bodil og Preben i rask trav. De havde lovet at være tilbage ved bilen 12³⁰. Det nåede de lige. Den næste der kom, var Gunnva. Birte og Anette var fremme 13¹⁰, meget varme og trætte.

Vi kørte en meget smuk tur. Først lidt tilbage ad vejen, så nordpå af den gule rute og forbi Cabouco Velho et picnic sted. Her var mange mennesker på skovtur. Vi kom igennem et lille skovområde, hvor vi havde et kort stop.

Kort stop i skovområde

<i>Asplenium scolopendrium</i>	Hjortetunge
<i>Selaginella kraussiana</i>	Dværgulvefod
<i>Athyrium filix-femina</i>	Alm. Fjerbregne
<i>Hedera helix</i> ssp. <i>canariensis</i>	Kanarisk Vedbend
<i>Elaphoglossum semicylindricum</i>	Træbregne
<i>Nephrolepis cordifolia</i>	Nyrebregne

Asplenium scolopendrium Hjortetunge

Tågen ruller ned i krateret

Videre ad den nordlige landevej og ind igen til Caldeiraen, hvor vi kom helt op til Tv-masterne ad en vej med rigtig mange hårnåle sving. Udsigtspunktet ligger i 1043 meters højde. Der var lidt skyet på den ene side. Det så ud som tågen rullede ned i krateret. Her stod vi et kvarter.

Naturreservatet ved Cabeco do Fogo

Vi kørte ned i et parkområde i nærheden af Cruzeiro, hvor vi håbede, vi kunne få en kop kaffe. Det kunne vi ikke. Der var mange grillpladser med bænke og borde. I en indhegning havde nogle hjorte et pauvert liv. Her var ikke interessant, når vi var vant til at være ude i den næsten uberørte natur. Vi besluttede at vende næsen hjemad og prøve at finde en kaffebar. Vi fik Dagmar med i vores bil, da Peter W., Jan og Mogens ville et andet sted hen og se på nogle flere planter.

Birte ved *Sphaeropteris cooperi*

Agapanthus Afrikansk Lilje

Sphaeropteris cooperi
Cymbalaria muralis
Galium murale
Agapanthus africanus

Vedbend-Torskemund
Mur-Snerre
Afrikansk Lilje

De to første kaffesteder, vi kom til var lukkede, også der hvor vi sad efter gåturen i går. Til sidst fandt vi et lille sted. Her sad de fire fra Bodils bil. Vi blev godt modtaget. Der var ikke stole nok, men straks kom de lokale stamgæster med stole, så vi fik plads alle sammen. De havde både øl, kaffe og te, det var godt i varmen. Vi sad der nu ikke så længe, da vi ville hjem og slappe af. Vi købte lige noget vand på vejen, og fik parkeret lige overfor hotellet.

Vi mødtes kl. 18⁴⁵, hvor vi gik ned til restaurant Medalhas. Der var dækket et langt bord til os. Der blev vist VM finalen i fodbold, som nogle så og andre skævede til. Der var dejligt koldt vand på bordet og brød. Vi fik nogle meget lækre hvide store bønner med hvidløg. Det smagte rigtig godt. Dertil fik vi en kold udmærket hvidvin. Der kom et fad med pølser, blodpølser og ribben, det var meget lækkert. Der kom et fad med små fisk lidt større end sardiner, med hoved og hale. De var dog rensede. Der var desuden skåle med dressing til fisken. Den dressing ville have været fin til en salat. Til dessert fik vi en velvoksen frugtsalat eller en lokal dessert, som lignede en ris- og æggeomelet. Den smagte godt, men var meget bastant.

Der blev serveret rigeligt med hvid- og rødvin. Derefter kunne vi bestille te eller kaffe + en avec. Bente og Lene morede sig lidt over cigarkassen. Det meste var Camille te eller andre mystiske blomster eller græsarter. Der var også poser med te for god kondi, men den hoppede vi ikke på. Vi fandt dog begge en pose med almindelig sort te. Efter hovedretten holdt Hans en tale for Peter W. Han bl.a. fik en T-shirt og et kort med en bregne med angivelse af, hvor mange bregner, vi havde set. Der blev også sagt tak til chaufførerne, som havde kørt os sikkert rundt på de forskellige øer. Det var en meget hyggelig aften og maden var rigtig god. Det var absolut den bedste af vores festmiddage.

I restaurant Medalhas

Mandag den 12.07

Sidste morgenmad, så var vi klar til at tage hjem til vores egne kødgryder. Selv Birtes blomst, var pakket omhyggeligt ned i kufferten. Den var blevet plejet og passet hver dag, i håbet om at den ville springe ud. Vi fik pakket efter morgenmaden, men skulle først køre kl. 10³⁰. Det blev ændret til 10.

Puslespillet med at få plads til alle kufferterne og alle passagererne i bilerne lykkedes ved at supplere med en taxa. Vi blev sat af ved lufthavnen, inden der blev fyldt benzin på bilerne. Mens bilerne blev afleveret, kunne vi andre begynde at checke ind. Sikkerhedskontrollen kunne godt lide at se folk på strømpesokker. Der var altid nogen, der skulle have støvlerne af. Vi kom af sted til tiden. Undervejs fik vi en sandwich bolle med kød og gulerødder og dertil et glas juice.

Vi blev kørt i bus direkte til den internationale lufthavn i Lissabon. Her sagde vi farvel til Bodil og Preben, som skulle have nogle dage i denne dejlige by. Vi satte os sammen med Dagmar, Mogens og Jan og tog en øl. Vi skulle først til gate 17, som blev ændret til gate 24, men tilbage igen til gate 15. Da fingrene er lange, kom vi til at gå langt, et par gange frem og tilbage. Vi skulle flyve 17¹⁵, men blev forsinket, da der var noget galt med aircondition anlægget. Det skulle lige repareres. Det tog 1½ time, hvor vi bare sad i flyet og svedte. Men vi kom da af sted, og flyveturen gik godt. Undervejs fik vi en bønnensalat, risotto med kylling og pølse, brød, smør, en lille ostetrekant og dertil rødvin, vand, kaffe og te.

Da vi var landet i Kastrup, stod der, at vores bagage først ville komme efter 20 min. Det holdt heldigvis ikke stik. Den kom meget hurtigt. Vi fik sagt farvel til alle vores rejsefæller. Det havde været en super tur. Efterhånden som vi fik kufferterne, tyndede det ud i selskabet.

Det var en streg i regningen at Metroen havde lukket den nat. Der var kun nogle få busafgange i stedet for. Så for Dagmar blev det en meget sen hjemkomst.

Peter og Lene tog nu en taxa hjem. Lene var begyndt at få mavekramper, og vi var hjemme 00¹⁵ efter en lang rejsedag. Det var godt at komme hjem og slappe af. Lene havde det rigtig skidt om natten og den næste dag.

En uge efter hjemkomsten besøgte Peter og Lene Birte ude i hendes kolonihavehus. Her stod den endemiske klokke og blomstrede noget så fint.

Sidste glimt af Pico

Birtes *Azorina vidalii* Azorisk Klokke

Faial

Corvo

Pico

Fugle vi så under vores ophold på Azorerne.

29. juni til 12. juli 2010.

Der er ikke voldsom mange fugle på listen, hvilket til dels skyldes, at der ikke var nogen "renlivede ornitologer" med på turen til Azorerne, så der blev kun kigget lidt ind imellem planterne.

Solsort
Gråspurv
Bogfinke
Stillits

Turdus merula
Passer domesticus
Fringilla coelebs
Carduelis carduelis

Bogfinke *Fringilla coelebs*

Gulirisk
Munk
Stær
Stenpikker
Sorthovedet sanger
Fuglekonge
Rødhals
Kanariefugl
Gul vipstjert

Serinus serinus
Sylvia atricapilla
Sturnus vulgaris
Oenanthe oenanthe
Sylvia melanocephala
Regulus regulus
Erithacus rubecula
Serinus canaria
Motacilla flava

Kuhls Skråpe *Calonectris diomedea*

Musvåge

Buteo buteo

Kuhls Skråpe
Middelhavssølvmåge
Fjordterne
Havterne

Calonectris diomedea
Larus cachinnans
Sterna hirundo
Sterna paradisaea

Dobbeltbekkasin
Skovsneppe

Gallinago gallinago
Scolopacus rusticola

Fiskehejre

Ardea cinerea

Klippedue

Columba livia

Berberhøne

Alectoris barbara

Moskusand

Azorerne flora

Peter Wind

På Azorerne er der registreret omkring 1100 arter af karplanter. Dette tal er baseret på to kilder, nemlig henholdsvis checklisten for Macaronesien (Hansen & Sundig 1993) og 'Flora of the Azores' (Schäfer 2002). Dette antal er steget betydeligt i de senere år, i første række fordi øerne er blevet bedre floristisk undersøgt. Det har resulteret i registrering af flere nye arter, der, som følge af indførsel til dyrkning eller indslæbning, har forvildet og naturaliseret sig i naturen. Dette har medført det største bidrag til det stigende artsantal på øerne. Den anden årsag er, at der er foregået og til stadighed foregår en videnskabelig undersøgelse af øernes naturlige flora, hvilket har resulteret i, at nye arter er blevet opdaget og beskrevet. Det kan bedst illustreres ved, at da jeg besøgte øerne første gang i 1987, var der kendt to orkidéarter, *Platanthera micrantha* og *Serapias cordigera*. Dette antal er blevet fordoblet med opdagelsen af *Serapias parviflora* på Santa Maria og erkendelsen af endemen *Platanthera azorica*, der foreløbig er registreret på São Miguel, São Jorge, Pico, Faial og Flores. Vi havde lejlighed til at se den nye orkidé i Flores' højland midt på øen.

Antal arter

På vor tur til Azorerne har vi registreret 390 arter af karplanter på de besøgte øer, Pico, Faial, Flores og Corvo. Antallet af registrerede arter på øerne og af dem, vi fandt, afhænger til en vis grad af øens størrelse, den tid vi tilbragte på øen og mængden af forskellige levesteder, vi opsøgte (tabel 1). Hertil kommer også øens aktuelle undersøgelsesgrad. Her er Santa Maria et godt eksempel på det sidste, idet Schäfer (2002) synes at have en vis forkærlighed for netop denne ø og har bidraget til, at flere såvel naturligt hjemmehørende som eksotiske arter er blevet registreret på øen.

Ø	Santa Maria	São Miguel	Terceira	Graciosa	São Jorge	Pico	Faial	Flores	Corvo
Areal i km ²	120	750	400	62	246	447	172	75	17
Højeste top i m	587	1103	1021	402	1053	2351 ^{*)}	1045	913	718
Antal arter	578	752	652	376	491	583	701	493	325
Antal arter på turen	-	-	-	-	-	280	189	207	102

Tabel 1. Azorerne: Øernes størrelse, højde, artsantal og vore registreringer. – øen blev ikke besøgt på turen.

*) Pico rummer Portugals højeste bjerg.

Hyppigt forekommende arter og endemer

Der var arter, vi mødte på de fleste af de steder, vi gjorde ophold, og arter vi kun så et fåtal af gange. Mange af de almindeligt forekommende arter er også velkendte og almindelige i Danmark (tabel 2). De indførte eller indslæbte arter udgør en stor gruppe af de arter, vi mødte. Flere af disse arter har en vid udbredelse og kendetegnes ved at være spredningsaktive. Mange af dem spreder sig i et omfang, at de udgør en stor trussel for den naturlige vegetation. Blandt de invasive problemarter er bl.a. Japangran (*Cryptomeria japonica*) og Hortensia (*Hydrangea macrophylla*) fra Japan, Fakkelpilant (*Hedychium gardnerianum*) fra Asien, Hottentotfigen (*Carpobrotus edulis*) fra Sydafrika, Ildkrone (*Lantana camara*) og Rudebladet Hjortetrøst (*Ageratina adenophora*) fra Mexico, Klæbefrø (*Pittosporum undulatum*) fra Australien og Tornblad (*Ulex europaeus*) fra Europa. Flere af disse arter er med forsæt indført til Azorerne som afgrøder, pryddplanter eller for at

forhindre erosion på steder, hvor det naturlige vegetationsdække er blevet fjernet. Fordelene ved anvendelsen, at flere arter er hurtigtvoksende, men medaljen har således en kedelig bagside.

Omkring 60 arter anses for at være endemer for Azorerne (Schäfer 2002). Nogle endemer forekommer på de fleste eller alle øer, mens andre er isoleret til én eller to øer. Vi havde lejlighed for at nyde synet af 2/3 af dem, idet vi registrerede 41 endemiske arter i alt samt én, hvor der er usikkerhed om bestemmelsen, nemlig *Myosotis azorica* (tabel 3).

Nye arter for øerne

Vi gjorde en række nyopdagelser af arter for de besøgte øer. Det er arter, som ikke er registreret på pågældende øer i de to kilder (Hansen & Sunding 1993, Schäfer 2002), der ligger til grund for den floraliste, jeg havde udarbejdet på forhånd før turens afholdelse. Der skal dog tages det forbehold, at erkendelsen af fundet af de pågældende arter som nye for de enkelte øer først er gjort i forbindelse med sammenskrivningen af dette bidrag til rapporten, og at der ikke er samlet belæg af de fleste. Der kan således være tale om fejlbestemmelser gjort ud fra en forudsætning om, at det ligner arter, vi kender fra hjemlige himmelstrøg (tabel 4).

Af de mere prominente fund er Azorisk Slangetunge i klippeterrænet på bunden af caldeiraen på Corvo og den endemiske Azorisk Kællingetand med purpurrøde blomster i kystklipper ved Manhenha på den østlige ende af Pico (figur 1 og 2).

Litteratur

Hansen A & Sunding P 1993: flora of Macaronesia. Checklist of vascular plants, 4. revised edition. – Sommerfeltia 17: 1-296.

Schäfer H 2002: Flora of the Azores. A Field Guide. – Margraf Verlag, Rossdorf.

Figur 1. Azorisk Slangetunge (*Ophioglossum azoricum*) er ny for Corvo. 2. juli 2010.

Figur 2. Kanarisk Kællingetand (*Lotus azoricus*) voksede i kystklipperne langs vejen ud til fyret på Picos østligste punkt ved Mahenha. 8. juli 2010.

Internationalt navn	Dansk navn	Antal lok.	Internationalt navn	Dansk navn	Antal lok.
<i>Holcus lanatus</i>	Fløjlsgræs	22	<i>Selaginella kraussiana</i>	Dværgulvefod	15
<i>Leontodon taraxacoides</i>	Hundesalat	22	<i>Epilobium obscurum</i>	Ris-Dueurt	14
<i>Hypochoeris radicata</i>	Almindelig Kongepen	21	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Vellugtende Gulask	14
<i>Lotus pedunculatus</i>	Sump-Kællingetand	21	<i>Lysimachia azorica</i>	Azorisk Fredløs	14
<i>Plantago lanceolata</i>	Lancet-Vejbred	20	<i>Potentilla erecta</i>	Tormentil	14
<i>Erica scoparia ssp. azorica</i>	Azorisk Trælyng	18	<i>Athyrium filix-femina</i>	Fjerbregne	13
<i>Prunella vulgaris</i>	Almindelig Brunelle	18	<i>Hedychium gardnerianum</i>	Fakkelpilte	13
<i>Pteridium aquilinum</i>	Ørnebregne	18	<i>Sagina procumbens</i>	Almindelig Firling	13
<i>Trifolium repens</i>	Hvid-Kløver	17	<i>Cyperus eragrostis</i>	Stjerne-Fladaks	12
<i>Blechnum spicant</i>	Kambregne	16	<i>Juncus effuses</i>	Lyse-Siv	12
<i>Hydrangea macrophylla</i>	Hortensie	15	<i>Luzula purpureo-splendens</i>	Frytle	12
<i>Juniperus brevifolia</i>	Brednålet Ene	15	<i>Vaccinium cylindraceum</i>	Cylinder-Blåbær	12
<i>Plantago coronopus</i>	Fliget Vejbred	15			

Tabel 2. De hyppigst registrerede arter på de besøgte øer Pico, Faial, Flores og Corvo.

Internationalt navn	Dansk navn	Lok. nr.	Internationalt navn	Dansk navn	Lok. nr.
<i>Angelica lignescens</i>		12, 25	<i>Hedera azorica</i>	Azorisk Vedbend	2, 7, 9, 12-14, 20-23
<i>Arceuthobium azoricum</i>	Azorisk Enebo	15, 18	<i>Hypericum foliosum</i>		8, 10, 12-14, 18-20, 23, 25
<i>Asplenium azoricum</i>		15, 22, 23	<i>Ilex perado ssp. azorica</i>	Azorisk Kristtorn	8, 10, 14, 18-20, 23
<i>Azorina vidalii</i>	Azorisk Klokke	6	<i>Isoetes azorica</i>	Azorisk Brasenføde	5, 10, 15
<i>Bellis azorica</i>	Azorisk Tusindfryd	17	<i>Juniperus brevifolia</i>	Brednålet Ene	7-10, 12-15, 16-21, 23, 25
<i>Cardamine caldeirarum</i>		5, 7, 10, 12, 13, 16	<i>Leontodon filii</i>		14, 17, 10, 25
<i>Carex hochstetteriana</i>		9, 10, 11, 13, 18, 21, 22	<i>Leontodon rigens</i>		12, 16, 19
<i>Carex pilulifera var. azorica</i>		8, 10, 16, 19, 25	<i>Lotus azoricus</i>	Azorisk Kællingetand	21
<i>Cerastium azoricum</i>	Azorisk Hønsetarm	13	<i>Luzula purpureo-splendens</i>	Frytle	5, 8, 10, 12, 14-20, 25
<i>Daboecia cantabrica ssp. azorica</i>	Azorisk Klockelyng	4, 16, 19	<i>Lysimachia azorica</i>	Azorisk Fredløs	5, 7-8, 10, 12-14, 16-20, 23, 25
<i>Daucus carota ssp. azorica</i>		1, 3, 4, 9, 11, 21, 22, 23, 24	<i>Myosotis azorica</i>	Azorisk Forglemmigej	10?
<i>Deschampsia foliosa</i>	Toradet Bunke	5, 8, 10, 16	<i>Myosotis maritime</i>		21
<i>Dryopteris azorica</i>	Azorisk Mangeløv	5, 9, 14, 20	<i>Picconia azorica</i>	Azorisk Oliven	4, 9, 12, 13, 21, 23
<i>Dryopteris crispifolia</i>	Kruset Mangeløv	8, 10, 16, 18, 19, 25	<i>Platanthera azorica</i>	Azorisk Gøgelilje	8
<i>Erica scoparia ssp. azorica</i>	Azorisk Trælyng	3-4, 7-10, 12-14, 17-25	<i>Platanthera micrantha</i>	Småblomstret Gøgelilje	8, 9, 14, 15, 17-19, 25
<i>Euphorbia azorica</i>	Azorisk Vortemælk	4, 11, 21, 22	<i>Rubus hochstetterorum</i>	Brombær	8, 25
<i>Euphorbia stygiana</i>		12, 14	<i>Sanicula azorica</i>	Azorisk Sanikel	20
<i>Euphrasia azorica</i>	Azorisk Øjentrøst	5	<i>Scabiosa nitens</i>		12
<i>Festuca petraea</i>		3, 17, 9, 11, 13, 21, 22, 24	<i>Tolpis azorica</i>	Azorisk Kristøje	14, 16, 18, 19, 25
<i>Frangula azorica</i>	Azorisk Tørst	7, 8, 12, 13, 20, 23	<i>Vaccinium cylindraceum</i>	Cylinder-Blåbær	8, 10, 12-20, 25
<i>Gaudinia coarctata</i>		3	<i>Viburnum rigidum ssp. subcordatum</i>	Håret Snebolle	8-10, 13-14, 23

Tabel 3. Azoriske endemer registreret på de besøgte øer Pico, Faial, Flores og Corvo.

Internationalt navn	Dansk navn	Pico		Faial		Flores		Corvo	
		Lok.	Dato	Lok.	Dato	Lok.	Dato	Lok.	Dato
<i>Acacia melanoxylon</i>	Akacie	20, 21	8-7						
<i>Aira caryophylllea ssp. multiculmis</i>	Mangestænglet Dværgbunke	22	9-7						
<i>Allium ampeloprasum</i>	Porre-Løg			3	30-6				
<i>Antirrhinum majus</i>	Have-Løvemund	22	9-7						
<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>	Sort Radeløv			4	1-7	8, 9	3-7		
<i>Avena fatua</i>	Flyve-Havre					8 11 13	3-7 4-7 5-7	6	2-7
<i>Banksia grandis</i>		22	9-7	4 24	1-7 10-7				
<i>Cheilanthes maderensis</i>				2	30-6				
<i>Citrullus lanatus</i>	Vandmelon	22	9-7						
<i>Cyrtonium falcatum</i>	Mahoniebregne							6	2-7
<i>Dactylis glomerata</i>	Almindelig Hundegræs	19 22 23	8-7 9-7 9-7			8 11 13	3-7 4-7 5-7		
<i>Duchesnea indica</i>	Indisk Jordbær							6	2-7
<i>Galinsoga quadriradiata</i>	Kirtel-Kortstråle	21 22	8-7 9-7						
<i>Hedypnois cretica</i>	Ribbekurv							6	2-7
<i>Huperzia selago ssp. dentata</i>								5	2-7
<i>Juncus bulbosus</i>	Liden Siv	16-18	7-7	25	11-7				
<i>Lapsana communis</i>	Haremad	22	9-7						
<i>Ligustrum vulgare</i>	Almindelig Liguster			24	10-7				
<i>Lotus azoricus</i>	Azorisk Kællingetand	21	8-7						
<i>Metrosideros excelsa</i>	New Zealandsk Juletræ	21 22	8-7 9-7						
<i>Oenothera glazoviana</i>	Kæmpe-Natlys							6	2-7
<i>Ophioglossum azoricum</i>	Azorisk Slangetunge							5	2-7
<i>Oxalis purpurea</i>	Purpur-Surkløver							6	2-7
<i>Paspalum distichum</i>	Savaks							6	2-7
<i>Pelargonium inquinans x zonale</i>	Pelargonium	22	9-7						
<i>Pityrogramma calomelanos</i>		22	9-7						
<i>Psidium littorale</i>		22	9-7						
<i>Senecio vulgaris</i>	Alm. Brandbæger							6	2-7
<i>Setaria adhaerens</i>	Burre-Skærmaks							6	2-7
<i>Tradescantia fluminensis</i>	Vandrende Jøde					13	5-7		
<i>Trifolium scabrum</i>	Ru Kløver					12 13	4-7 5-7		
<i>Tritonia x crocosmiflora</i>	Montbretia	22	9-7						
<i>Vitis vinifera</i>	Almindelig Vin	21 22	8-7 9-7			9	3-7		
<i>Vulpia muralis</i>	Mur-Væselhale					10 12 13	4-7 4-7 5-7		

Tabel 4. Oversigt over nye arter for en eller flere af de besøgte øer Pico, Faial, Flores og Corvo.

Listen over registrerede arter af karplanter på Pico, Faial, Flores og Corvo

De registrerede karplanter er samlet i den oversigtlige floraliste bagerst i rapporten. Den sorteret alfabetisk efter familier. Listen er i første række baseret på de notater, jeg gjorde på de steder, vi besøgte. Den er suppleret med Lenes og Dagmars noter i rapporten. Desværre indgår Mogens optegnelser ikke, da Mogens ikke anvender en lokalitetsopdeling men blot noterer de nye arter ø for ø. Et kryds i listen betyder, at arten er vildtvoksende, mens en bolle markere dyrkede arter i den botaniske have i Flamingos i udkanten af Horta på Faial. Endemerne er markeret med fed skrift.

Familieforkortelser:

Kode	Internationalt navn	Dansk navn	Kode	Internationalt navn	Dansk navn
ADIA	Adiathaceae	Persillebregnefamilien	LILI	Liliaceae	Liljefamilien
ADOX	Adoxaceae	Desmerurtfamilien	LORA	Loranthaceae	
AGAV	Agavaceae	Agavefamilien	LYCO	Lycopodiaceae	Ulvefodfamilien
AIZO	Aizoaceae	Middagsblomstfamilien	LYTH	Lythraceae	Kattehalefamilien
ALLI	Alliaceae	Løgfamilien	MALV	Malvaceae	Katostfamilien
AMAL	Amaryllidaceae	Amaryllisfamilien	MARS	Marsileaceae	Kløverbregnefamilien
APIA	Apiaceae	Skærmpantefamilien	MIMO	Mimosaceae	Mimosefamilien
ARAC	Araceae	Arumfamilien	MOLL	Molluginaceae	
ARAL	Araliaceae	Vedbendfamilien	MORA	Moraceae	Morbærfamilien
ASPA	Asparagaceae	Aspargesfamilien	MYRI	Myricaceae	Porsfamilien
ASPL	Aspleniaceae	Radeløvfamilien	MYRS	Myrsinaceae	Fredløsfamilien
ASTE	Asteraceae	Kurvplantfamilien	MYRT	Myrtaceae	Myrtefamilien
BASE	Basellaceae		NYCT	Nyctaginaceae	Trillingrankefamilien
BLEC	Blechnaceae	Kambregnefamilien	OLEA	Oleaceae	Olivenfamilien
BORA	Boraginaceae	Rubladfamilien	OLED	Oleandraceae	
BRAS	Brassicaceae	Korsblomstfamilien	ONAG	Onagraceae	Natløsfamilien
CALL	Callitrichaceae	Vandstjernefamilien	OPHI	Ophioglossaceae	Slangetungefamilien
CAMP	Campanulaceae	Klokkefamilien	ORCH	Orchidaceae	Orkidfamilien
CANA	Cannaceae	Kannafamilien	OSMU	Osmundaceae	Kongebregnefamilien
CAPR	Caprifoliaceae	Gedebladfamilien	OXAL	Oxalidaceae	Surkløverfamilien
CARY	Caryophyllaceae	Nellikefamilien	PAPA	Papaveraceae	Valmuefamilien
CHEN	Chenopodiaceae	Salturtfamilien	PHYT	Phytolaccaceae	Kermesbærfamilien
COMM	Commelinaceae	Tradeskantiafamilien	PINA	Pinaceae	Fyrrefamilien
CONV	Convolvulaceae	Snerlefamilien	PITT	Pittosporaceae	Klæbefrøfamilien
CRAS	Crassulaceae	Stenurtfamilien	PLAN	Plantaginaceae	Vejbredfamilien
CRYP	Cryptogrammaceae		POAC	Poaceae	Græsfamilien
CUCU	Cucurbitaceae	Græskarfamilien	POLG	Polygonaceae	Syrefamilien
CUPR	Cupressaceae	Cypresfamilien	POLP	Polypodiaceae	Engelsødfamilien
CYPE	Cyperaceae	Halvgræsfamilien	POTA	Potamogetonaceae	Vandaksfamilien
DENN	Dennstaedtiaceae		PRIM	Primulaceae	Kodriverfamilien
DICK	Dicksoniaceae		PROT	Protaceae	
DIPS	Dipsacaceae	Kartebollefamilien	PTER	Pteridaceae	
DRYO	Dryopteridaceae	Mangeløvfamilien	RANU	Ranunculaceae	Ranunkelfamilien
ELEA	Elaeagnaceae	Sølvbladfamilien	RESE	Resedaceae	Resedafamilien
ELAP	Elaphoglossaceae		RHAM	Rhamnaceae	Vrietornfamilien
ELAT	Elatinaceae	Bækarvefamilien	ROSA	Rosaceae	Rosenfamilien
EQUI	Equisetaceae	Padderokfamilien	RUBI	Rubiaceae	Krapfamilien

ERIC	Ericaceae	Lyngfamilien	SCRO	Scrophulariaceae	Maskeblomstfamilien
EUPH	Euphorbiaceae	Vortemælkfamilien	SELA	Selaginaceae	Dværgulvefodfamilien
FABA	Fabaceae	Ærteblomstfamilien	SIMA	Simaroubaceae	Skyrækkerfamilien
FRAN	Frankeniaceae		SINO	Sinopteridaceae	Skælbregnefamilien
FUMA	Fumariaceae	Jordrøgfamilien	SOLA	Solanaceae	Natskyggefamilien
GENT	Gentianaceae	Ensianfamilien	TAMA	Tamaricaceae	Tamariskfamilien
GERA	Geraniaceae	Storkenæbfamilien	TAXO	Tamaricaceae	Tamariskfamilien
GYMN	Gymnogrammaceae		THEL	Thelypteridaceae	Dunbregnefamilien
HYDG	Hydrangeaceae	Hotensiefamilien	TROP	Tropaeolaceae	Tallerkensmækkerfamilien
HYME	Hymenophyllaceae	Hindebregnefamilien	URTI	Urticaceae	Nældefamilien
HYPE	Hypericaceae	Hypericumfamilien	VALE	Valerianaceae	Baldrianfamilien
IRID	Iridaceae	Irisfamilien	VERB	Verbenaceae	Jernurtfamilien
ISOE	Isoetaceae	Brasenfødefamilien	VIOL	Violaceae	Violfamilien
JUNC	Juncaceae	Sivfamilien	VITA	Vitaceae	Vinfamilien
LAMI	Lamiaceae	Læbeblomstfamilien	WOOD	Woodsiaceae	Fjerbregnefamilien
LAUR	Lauraceae	Laurbærfamilien	ZING	Zingiberaceae	Ingefærfamilien

Azorerne 2010

Fam.	Internationalt navn	Dansk navn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
		Dato	29	30	30	1	2	2	3	3	3	4	4	4	5	7	7	7	7	7	8	8	8	9	9	10	11
ADIA	<i>Adiantum capillus-veneris</i> L.	Almindelig Venushår	X												X									X			
ADIA	<i>Adiantum hispidulum</i> Sweet	Venushår		X																				X			
ADIA	<i>Adiantum raddianum</i> Presl	Togrenet Venushår																						X			
ADIA	<i>Anogramma leptophylla</i> (L.) Link	Nøgenbregne																						X			
ADOX	<i>Sambucus nigra</i> L.	Almindelig Hyld																								X	
ADOX	<i>Viburnum rigidum</i> Vent. ssp. <i>subcordatum</i> (Trel.) P. Silva	Håret Snebolle		0						X	X	X		X	X										X		
AGAV	<i>Dracaena draco</i> L.	Drageblodstræ		0																							
AIZO	<i>Aptenia cordifolia</i> (L. fil.) N.E. Br.	Hjerterbladet Middagsblomst			X					X													X	X		X	
AIZO	<i>Carpobrotus edulis</i> (L.) L. Bolus	Hottentotfigen			X	X		X																		X	
AIZO	<i>Drosanthemum floribundum</i> (Haw.) Schwantes	Middagsblomst						X															X				
AIZO	<i>Tetragonia tetragonoides</i> (Pall.) O. Kuntze	New Zealandsk Spinat	X			X		X					X										X			X	
ALLI	<i>Allium ampeloprasum</i> L.	Porre-Løg			X																						
ALLI	<i>Nothoscordum gracile</i> (Ait.) Stearn	Duftløg	X		X																					X	
AMAL	<i>Pancratium maritimum</i> L.	Strandlilje	X																								
APIA	<i>Angelica lignescens</i> Reduron & Danton	Angelik		0										X													X
APIA	<i>Apium graveolens</i> L.	Vild Seleri		0	X																		X				
APIA	<i>Apium nodiflorum</i> (L.) Rchb.	Kortstilket Sumpskærm										X															
APIA	<i>Critmum maritimum</i> L.	Stranddild						X					X										X				
APIA	<i>Daucus carota</i> L. ssp. <i>azoricus</i> Franco	Azorisk Vild Gulerod	X	0	X	X				X		X		X									X	X	X	X	
APIA	<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.	Fennikel	X		X	X		X		X				X										X			
APIA	<i>Hydrocotyle vulgaris</i> L.	Vandnavle							X		X						X	X									
APIA	<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Hill.	Have-Persille						X						X									X	X			
APIA	<i>Sanicula azorica</i> Gythn. ex Seub.	Azorisk Sanikel																				X					
APIA	<i>Torilis arvensis</i> (Huds.) Link	Mark-Randfrø						X															X	X			
APOC	<i>Nerium oleander</i> L.	Nerie	X																								
AQUI	<i>Ilex perado</i> Ait. ssp. <i>azorica</i> (Loes.) Tutin	Azorisk Kristtorn		0						X		X				X				X	X	X			X		
ARAC	<i>Zantedeschia aethiopica</i> (L.) Spreng.	Hvid Kalla			X	X				X													X	X			
ARAL	<i>Hedera azorica</i> Carr.	Azorisk Vedbend		X					X	X				X	X	X						X	X	X	X		
ASPA	<i>Smilax canariensis</i> Willd.	Kanarisk Pigtråd																				X					
ASPL	<i>Asplenium adiantum-nigrum</i> L.	Sort Radeløv				X					X																
ASPL	<i>Asplenium azoricum</i> Lovis, Rasb. & Reichst.	Azoriske Radeløv															X							X	X		
ASPL	<i>Asplenium hemionitis</i> L.	Stjerne-Radeløv		0																						X	

Azorerne 2010

Fam.	Internationalt navn	Dansk navn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
		Dato	29	30	30	1	2	2	3	3	3	4	4	4	5	7	7	7	7	7	8	8	8	9	9	10	11
ASPL	<i>Asplenium marinum</i> L.	Hav-Radeløv	X		X			X			X				X		X						X				
ASPL	<i>Asplenium obovatum</i> Viv.	Spyd-Radeløv		X							X				X								X	X		X	
ASPL	<i>Asplenium onopteris</i> L.	Fjer-Radeløv								X														X		X	
ASPL	<i>Asplenium scolopendrium</i> L.	Hjortetunge								X		X								X							
ASPL	<i>Asplenium trichomanes</i> L. ssp. <i>quadrivalens</i> D.E. Meyer	Kalk-Radeløv		X																							
ASTE	<i>Ageratina adenophora</i> (Spr.) King & Rob.	Rudebladet Hjortetrøst																					X	X			
ASTE	<i>Anthemis cotula</i> L.	Stinkende Gåsefod				X																					
ASTE	<i>Bellis azorica</i> Hochst. ex Seub.	Azorisk Tusindfryd																	X								
ASTE	<i>Bidens pilosa</i> L.	Håret Brøndsøl																						X			
ASTE	<i>Calendula officinalis</i> L.	Have-Morgenfrue						X															X	X			
ASTE	<i>Chrysanthemum segetum</i> L.	Gul Okseøjle			X	X							X													X	
ASTE	<i>Cichorium intybus</i> L.	Cikorie	X																								
ASTE	<i>Cirsium vulgare</i> (Savi) Ten.	Horse-Tidsel				X																X	X		X		
ASTE	<i>Conyza bonariensis</i> (L.) Cronq.	Håret Bakkestjerne			X	X		X			X				X							X	X	X		X	
ASTE	<i>Conyza canadensis</i> (L.) Cronq.	Kanadisk Bakkestjerne																					X				
ASTE	<i>Crepis capillaris</i> (L.) Wallr.	Grøn Høgeskæg			X						X		X		X								X	X		X	
ASTE	<i>Erigeron karvinskianus</i> DC.	Tretakket Bakkestjerne	X																					X			X
ASTE	<i>Galactites tomentosa</i> Moench	Kamtidsel			X	X																			X		
ASTE	<i>Galinsoga parviflora</i> Cav.	Håret Kortstråle																								X	
ASTE	<i>Galinsoga quadriradiata</i> Ruiz. & Pav.	Kirtel-Kortstråle			X																		X	X			
ASTE	<i>Gamochaete pensylvanica</i> (Willd.) Cabrera	Pensylvansk Evighedsblomst																				X		X			
ASTE	<i>Gamochaete purpurea</i> (L.) Cabrera	Purpur-Evighedsblomst								X												X		X			
ASTE	<i>Hedypnois cretica</i> (L.) Dum.-Cours.	Ribbekurv						X																			
ASTE	<i>Helminthotheca echioides</i> (L.) Lack	Vingekurv			X	X		X			X		X													X	
ASTE	<i>Hypochoeris radicata</i> L.	Almindelig Kongepen	X		X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X		X		X	X	X	X	X	X	X	X
ASTE	<i>Lapsana communis</i> L.	Haremad																						X			
ASTE	<i>Leontodon filii</i> (Hochst. Ex Seub.) Paiva & Ormonde	Borst													X			X		X							X
ASTE	<i>Leontodon rigens</i> (Dryand. In Ait.) Paiva & Ormonde	Borst												X			X			X							
ASTE	<i>Leontodon taraxacoides</i> (Vil.) Mérat	Hundesalat	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X
ASTE	<i>Leucanthemum vulgare</i> Lam.	Hvid Okseøjle			X																						
ASTE	<i>Pericallis malvifolia</i> (L'Hér.) B. Nord.	Cinerarie		0																							

Azorerne 2010

Fam.	Internationalt navn	Dansk navn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
		Dato	29	30	30	1	2	2	3	3	3	4	4	4	5	7	7	7	7	7	8	8	8	9	9	10	11
ASTE	<i>Pseudognaphalium luteoalbum</i> (L.) Hilliard & B.L. Burt	Gulhvid Evighedsblomst	X		X	X		X			X												X	X			
ASTE	<i>Senecio mikanoides</i> Otto ex Walp.		X			X																		X			
ASTE	<i>Senecio vulgaris</i> L.	Almindelig Brandbæger						X																		X	
ASTE	<i>Solidago sempervirens</i> L.	Strand-Gyldenris						X				X											X				
ASTE	<i>Sonchus asper</i> (L.) Hill.	Ru Svinemælk			X	X				X		X									X					X	X
ASTE	<i>Sonchus oleraceus</i> L.	Almindelig Svinemælk				X		X			X		X		X							X	X	X		X	X
ASTE	<i>Sonchus tenerrimus</i> L.	Smalfliget Svinemælk	X		X			X			X												X	X			
ASTE	<i>Taraxacum officinale</i> (L.) Web. sens. lat.	Mælkebøtte			X						X																
ASTE	<i>Tolpis azorica</i> (Nutt.) P. Silva	Azorisk Kristøje		0											X		X		X	X							X
ASTE	<i>Urospermum picroides</i> (L.) Scop. ex F.W. Schmidt	Ru Halefrø			X																			X			
BASE	<i>Boussingaultia cordifolia</i> Ten.	Knoldsalat				X																					
BLEC	<i>Blechnum spicant</i> (L.) Toth	Kambregne		X			X		X	X		X		X	X	X	X	X	X	X	X				X	X	X
BLEC	<i>Doodia caudata</i> (Cav.) R. Br.	Bregne		X																				X			
BLEC	<i>Woodwardia radicans</i> (L.) Sm.	Kæmpebregne		0					X	X		X		X	X	X		X						X	X	X	X
BORA	<i>Borago officinalis</i> L.	Hjulkrone			X																						
BORA	<i>Echium plantagineum</i> L.	Purpur-Slangehoved			X							X															
BORA	<i>Myosotis azorica</i> Wats.	Azorisk Forglemmigej										?															
BORA	<i>Myosotis discolor</i> Pers. ssp. <i>dubia</i> (Arrond.) Blaise	Forskelligfarvet Forglemmigej										X															
BORA	<i>Myosotis maritima</i> Hochst. ex Seub.	Forglemmigej																					X				
BRAS	<i>Cakile edentula</i> (Bigel.) Hook.	Nordlig Strandsennep	X																								
BRAS	<i>Cardamine caldeirarum</i> Guthn. ex Seub.	Springklap					X		X			X		X	X			X									
BRAS	<i>Cardamine hirsuta</i> L.	Roset-Springklap																						X			
BRAS	<i>Coronopus didymus</i> (L.) Sm.	Liden Ravnefod	X			X		X		X	X		X		X											X	
BRAS	<i>Lepidium virginicum</i> L.	Virginsk Karse	X		X																		X	X		X	
BRAS	<i>Nasturtium officinale</i> R. Br.	Tykskulpet Brøndkarse										X			X												
BRAS	<i>Raphanus raphanistrum</i> L.	Kiddike			X	X		X																X			
BRAS	<i>Sisymbrium officinale</i> (L.) Scop.	Rank Vejsennep	X		X						X				X								X	X		X	
CALL	<i>Callitriche stagnalis</i> Scop.	Storfrugtet Vandstjerne					X			X					X		X								X		X
CAMP	<i>Azorina vidalii</i> (Wats.) Feer	Azorisk Klokke		0				X																			
CAMP	<i>Trachelium caeruleum</i> L.	Krophals													X												
CANA	<i>Canna indica</i> L.	Kanna			X	X					X				X									X		X	
CAPR	<i>Lonicera japonica</i> Thunb.	Stue-Gedebled													X												

Azorerne 2010

Fam.	Internationalt navn	Dansk navn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
		Dato	29	30	30	1	2	2	3	3	3	4	4	4	5	7	7	7	7	7	8	8	8	9	9	10	11
CARY	<i>Cerastium azoricum</i> Hochst.	Azorisk Hønsetarm													X												
CARY	<i>Cerastium fontanum</i> Baumg. ssp. <i>vulgare</i> (Hartm.) Greuter & Burd.	Almindelig Hønsetarm					X				X			X		X		X		X	X	X			X		X
CARY	<i>Cerastium glomeratum</i> Thuill.	Opret Hønsetarm			X										X											X	
CARY	<i>Illecebrum verticillatum</i> L.	Bruskbæger								X																	
CARY	<i>Polycarpon tetraphyllum</i> (L.) L.	Almindelig Mangefrø	X	X	X	X	X				X		X		X								X	X		X	
CARY	<i>Sagina maritima</i> G. Don fil.	Strand-Firling	X																							X	
CARY	<i>Sagina procumbens</i> L.	Almindelig Firling	X				X			X	X			X	X	X		X		X	X	X			X		X
CARY	<i>Silene gallica</i> L.	Fransk Limurt			X	X					X				X								X			X	
CARY	<i>Silene uniflora</i> Roth	Strand-Limurt																		X		X	X				
CARY	<i>Spergularia bocconeii</i> (Scheele) Asch. & Graeb.	Hvid Hindeknæ											X														
CARY	<i>Stellaria alsine</i> Grimm	Sump-Fladstjerne															X		X	X		X					
CARY	<i>Stellaria media</i> (L.) Cyr.	Fuglegræs																					X				
CHEN	<i>Atriplex prostrata</i> Bouch. ex DC.	Spyd-Mælde											X										X	X		X	
CHEN	<i>Chenopodium album</i> L.	Hvidmelet Gåsefod						X															X			X	
CHEN	<i>Chenopodium ambrosioides</i> L.	Vellugtende Gåsefod				X				X		X	X	X	X								X	X		X	
CHEN	<i>Chenopodium murale</i> L.	Mur-Gåsefod			X	X																	X				
COMM	<i>Tradescantia fluminensis</i> Vell.	Vandrende Jøde				X									X								X	X		X	
CONV	<i>Calystegia sepium</i> (L.) R. Br. ssp. <i>americana</i> (Sims) Brumm.	Gærde-Snerle						X																			
CONV	<i>Ipomoea indica</i> (Burm. fil.) Merrill	Indisk Pragtsnerle	X																					X		X	
CRAS	<i>Crassula multicava</i> Lam.	Griseøre				X									X								X	X			
CRAS	<i>Crassula tillaea</i> Lester-Garland	Mos-Korsarve														X	X										
CRAS	<i>Kalanchoe tubiflora</i> (Harv.) Raym.-Hamet	'Brændende Kærlighed'																					X	X			
CRAS	<i>Umbilicus horizontalis</i> (Guss.) DC.	Udspærret Navnleurt			X			X	X		X			X	X											X	
CRAS	<i>Umbilicus rupestris</i> (Salisb.) Dandy	Klippe-Navleurt																						X			
CRYP	<i>Onychium japonicum</i> (Thunb.) G. Kunze	Bregne																						X			
CUCU	<i>Citrullus lanatus</i> (L.) Schrad.	Vandmelon																						X			
CUPR	<i>Juniperus brevifolia</i> (Seub.) Antoine	Brednålet Ene		0					X	X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X		X		X
CYPE	<i>Carex echinata</i> Murr.	Stjerne-Star								X		X						X			X						X
CYPE	<i>Carex hochstetteriana</i> Gay	Star		0							X	X	X		X					X			X	X			
CYPE	<i>Carex pendula</i> Huds.	Kæmpe-Star									X																
CYPE	<i>Carex peregrina</i> Link	'Kæmpe Loppe-Star'							X	X		X		X	X					X							X
CYPE	<i>Carex pilulifera</i> L. var. <i>azorica</i> (Gay)	Azorisk Pille-Star								X		X						X			X						X

Azorerne 2010

Fam.	Internationalt navn	Dansk navn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
		Dato	29	30	30	1	2	2	3	3	3	4	4	4	5	7	7	7	7	7	8	8	8	9	9	10	11
	Christ																										
CYPE	<i>Carex punctata</i> Gaud.	Prik-Star								X																	
CYPE	<i>Carex viridula</i> Michx. ssp. <i>cedercreutzii</i> (Fagerstr.) B. Schmid.	Star														X	X	X			X						X
CYPE	<i>Cyperus eragrostis</i> Lam.	Stjerne-Fladaks	X			X		X		X	X	X	X	X	X									X	X	X	
CYPE	<i>Cyperus longus</i> L.	Lang Fladaks				X		X			X		X		X								X	X		X	
CYPE	<i>Cyperus retrorsus</i> Chapman	Fladaks																						X			
CYPE	<i>Eleocharis multicaulis</i> (Sm.) Desv.	Mangestænglet Sumpstrå								X		X						X									X
CYPE	<i>Isolepis fluitans</i> (L.) R. Br.	Flydende Kogleaks															X	X	X		X						X
CYPE	<i>Isolepis setacea</i> (L.) R. & S.	Børste-Kogleaks					X			X				X	X		X										X
CYPE	<i>Kyllingia brevifolia</i> Rottb.	Fladaks									X				X									X	X		
DENN	<i>Peridium aquilinum</i> (L.) Kuhn	Ørnebregne	X		X	X		X		X	X	X	X	X	X	X				X	X	X	X	X	X	X	
DICK	<i>Culcita macrocarpa</i> C. Presl	Muslingebregne								X		X				X	X	X	X	X		X			X		
DIPS	<i>Scabiosa atropurpurea</i> L.	Kile-Skabiose	X																					X			
DIPS	<i>Scabiosa nitens</i> Roem. & Schult.	Skabiose		0										X													
DRYO	<i>Cyrtonium falcatum</i> (L. fil.) Presl	Mahoniebregne	X		X	X		X		X	X	X			X								X	X		X	
DRYO	<i>Dryopteris aemula</i> (Ait.) O. Kuntze	Hø-Mangeløv					X			X		X		X		X		X		X	X						X
DRYO	<i>Dryopteris affinis</i> (Lowe) Fr.-Jenk.	Guldskaels-Mangeløv								X						X		X		X	X	X			X		
DRYO	<i>Dryopteris azorica</i> (H. Christ) Alston	Azorisk Mangeløv					X				X					X						X					
DRYO	<i>Dryopteris crispifolia</i> Rasb., Reichst. & Vida	Kruset Mangeløv								X		X						X		X	X						X
DRYO	<i>Dryopteris dilatata</i> (Hoffm.) A.Gray	Bredbladet Mangeløv														X	X										
ELAE	<i>Elaeagnus umbellata</i> Thunb.	Skærm-sølvblad																								?	
ELAP	<i>Elaphoglossum semicylindricum</i> (Bowd.) Benl	Træbregne								X						X			X	X							
ELAT	<i>Elatine hexandra</i> (Lap.) DC.	Sekshannet Bækarve					X																				
EQUI	<i>Equisetum telmateia</i> Ehrh.	Elfenben-Padderok									X	X															
ERIC	<i>Calluna vulgaris</i> (L.) Hull	Hedelyng								X		X				X				X	X						X
ERIC	<i>Daboecia cantabrica</i> (Huds.) C. Koch ssp. <i>azorica</i> (Tutin & Warb.) McClintock	Azorisk Klokkelyng				X												X			X						
ERIC	<i>Erica scoparia</i> L. ssp. <i>azorica</i> (Hochst.) D.A. Webb	Azorisk Trælyng			X	X			X	X	X	X		X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X
ERIC	<i>Vaccinium cylindraceum</i> J.E. Sm.	Cylinder-Blåbær		0						X		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X					X
EUPH	<i>Euphorbia azorica</i> Seub.	Azorisk Vortemælk				X							X										X	X			
EUPH	<i>Euphorbia helioscopia</i> L.	Skærm-Vortemælk																					X				
EUPH	<i>Euphorbia maculata</i> L.	Plet-Vortemælk				X																		X			

Azorerne 2010

Fam.	Internationalt navn	Dansk navn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
		Dato	29	30	30	1	2	2	3	3	3	4	4	4	5	7	7	7	7	7	8	8	8	9	9	10	11
EUPH	<i>Euphorbia peplus</i> L.	Gaffel-Vortemælk				X									X											X	
EUPH	<i>Euphorbia stygiana</i> Wats.	Vortemælk												X		X											
EUPH	<i>Mercurialis annua</i> L.	Enårig Bingelurt	X		X	X					X												X	X		X	
EUPH	<i>Phyllanthus tenellus</i> Roxb.	'Vortemælk'																					X				
FABA	<i>Cytisus scoparius</i> (L.) Link	Gyvel													X									X			X
FABA	<i>Lathyrus aphaca</i> L.	Bladløs Fladbælg			X																						
FABA	<i>Lathyrus tingitanus</i> L.	Afrikansk Fladbælg																						X			
FABA	<i>Lotus angustissimus</i> L.	Tveblomstret Kællingetand	X		X	X		X					X									X		X		X	
FABA	<i>Lotus azoricus</i> P.W. Ball	Azorisk Kællingetand																					X				
FABA	<i>Lotus corniculatus</i> L.	Almindelig Kællingetand			X													X						X		X	
FABA	<i>Lotus pedunculatus</i> Cav.	Sump-Kællingetand	X				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X
FABA	<i>Medicago lupulina</i> L.	Humle-Sneglebælg			X																			X		X	
FABA	<i>Melilotus indica</i> (L.) All.	Indisk Stenkløver						X															X				
FABA	<i>Ornithopus pinnatus</i> (Mill.) Druce	Gul Fugleklo	X			X	X																X			X	
FABA	<i>Trifolium arvense</i> L.	Hare-Kløver																					X	X			
FABA	<i>Trifolium campestre</i> Schreb.	Gul Kløver			X			X					X		X								X	X		X	
FABA	<i>Trifolium dubium</i> Sibth.	Fin Kløver							X									X		X		X					X
FABA	<i>Trifolium pratense</i> L.	Rød-Kløver			X																					X	
FABA	<i>Trifolium repens</i> L.	Hvid-Kløver	X		X	X					X		X		X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X
FABA	<i>Trifolium scabrum</i> L.	Ru Kløver												X	X												
FABA	<i>Vicia benghalensis</i> L.	Sortspidset Vikke			X	X																		X		X	
FABA	<i>Vicia hirsuta</i> (L.) S.F. Gray	Tofrøet Vikke			X																		X			X	
FABA	<i>Vicia sativa</i> L. ssp. <i>nigra</i> (L.) Ehrh.	Smalbladet Viikke			X																						
FABA	<i>Vicia sativa</i> L. ssp. <i>sativa</i>	Foder-Vikke																								X	
FRAN	<i>Frankenia laevis</i> L.	Spredtblomstret Nellikelyng						X																			
FUMA	<i>Fumaria muralis</i> Sonder	Mur-Jordrøg				X		X															X	X			
GENT	<i>Blackstonia perfoliata</i> (L.) Huds.	Spyd-Bitterling			X																						
GENT	<i>Centaureum erythraea</i> Rafn	Mark-Tusindgylden				X									X								X		X		
GENT	<i>Centaureum maritimum</i> (L.) Fritsch	Gul Tusindgylden																					X				
GENT	<i>Centaureum scilloides</i> (L. fil.) Samp.	Tusindgylden					X	X	X	X	X	X		X		X		X		X							X
GERA	<i>Geranium purpureum</i> Vill. in L.	Purpur-Storkenæb																					X	X		X	
GERA	<i>Pelargonium inquinans</i> x <i>zonale</i>	Pelargonium																						X			
GYMN	<i>Pityrogramma calomelanos</i> (L.) Link	Bregne																						X			
HYDG	<i>Hydrangea macrophylla</i> (Thunb.) Ser.	Hortensia	X		X	X			X	X	X	X		X	X	X	X		X					X		X	X
HYME	<i>Hymenophyllum tunbrigense</i> (L.) Sm.	Blågrøn Hindebregne								X						X	X		X	X							

Azorerne 2010

Fam.	Internationalt navn	Dansk navn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
		Dato	29	30	30	1	2	2	3	3	3	4	4	4	5	7	7	7	7	7	8	8	8	9	9	10	11
HYME	<i>Hymenophyllum wilsonii</i> Hook.	Smal Hindebregne								X						X	X		X	X							
HYME	<i>Trichomanes speciosum</i> Willd.	Vandfaldsbregne							X		X														X		
HYPE	<i>Hypericum foliosum</i> Ait.	Perikon								X		X		X	X	X				X	X	X			X		X
HYPE	<i>Hypericum humifusum</i> L.	Dværg-Perikon			X	X				X		X		X	X	X					X					X	X
HYPE	<i>Hypericum undulatum</i> Schousb. ex Willd.	Bølget Perikon								X	X				X												
IRID	<i>Gladiolus cuspidatus</i> Jacq.	Gladiolus			X																						
IRID	<i>Tritonia x crocosmiflora</i> (Lam.) Nichols.	Montbretia	X								X				X									X		X	
ISOE	<i>Isoetes azorica</i> Dur. ex Wilde	Azorisk Brasenføde					X					X					X										
JUNC	<i>Juncus acutus</i> L.	Stikkende Siv	X	0																			X				
JUNC	<i>Juncus bufonius</i> L.	Tudse-Siv					X								X				X	X	X	X					X
JUNC	<i>Juncus bulbosus</i> L.	Liden Siv					X			X		X		X			X	X	X								X
JUNC	<i>Juncus capitatus</i> Weig.	Fin Siv					X																				
JUNC	<i>Juncus effusus</i> L.	Lyse-Siv		X			X			X		X		X	X	X	X	X	X			X					X
JUNC	<i>Juncus tenuis</i> Willd.	Tue-Siv					X			X					X	X	X		X			X			X		X
JUNC	<i>Luzula congesta</i> (Thuill.) Lej.	Hoved-Frytle																X	X		X						
JUNC	<i>Luzula multiflora</i> (Retz) Lej.	Mangeblomstret Frytle																			X						X
JUNC	<i>Luzula purpureo-splendens</i> Seub.	Frytle		0			X			X		X		X		X	X	X	X	X	X	X					X
LAMI	<i>Calamintha sylvatica</i> Bromf. ssp. <i>ascendens</i> (Jord.) P.W. Ball	'Kransbørste'							X	X		X			X												X
LAMI	<i>Mentha suaveolens</i> Ehrh.	Rundbladet Mynte			X	X				X		X						X				X	X	X	X	X	X
LAMI	<i>Prunella vulgaris</i> L.	Almindelig Brunelle				X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X
LAMI	<i>Stachys arvensis</i> L.	Ager-Galtetand				X		X							X								X	X		X	
LAMI	<i>Thymus caespitius</i> Brot.	Timian					X												X		X						
LAUR	<i>Laurus azorica</i> (Seub.) Franco	Azorisk Laurbær		0						X	X	X			X	X						X			X		
LAUR	<i>Ocotea foetens</i> (Ait.) Baill.	Stinktræ		0																							
LAUR	<i>Persea indica</i> (L.) K. Spreng.	Madeira-Mahogni		0											X												
LILI	<i>Phormium tenax</i> J.R. Forst. & G. Forst.	'Lilje'																						X			
LORA	<i>Arceuthobium azoricum</i> Hawksworth & Wiens	Azorisk Enebo															X			X							
LYCO	<i>Diphasiastrum madeirense</i> (J.H. Wilce) Holub	Madeira-Ulvefod																			X						
LYCO	<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ssp. <i>dentata</i> (Herter) Valentine	Ulvefod					X			X																	
LYCO	<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ssp. <i>selago</i>	Otteradet Ulvefod																			X						
LYTH	<i>Lythrum hyssopifolia</i> L.	Isopbladet Kattehale								X		X		X	X							X				X	

Azorerne 2010

Fam.	Internationalt navn	Dansk navn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
		Dato	29	30	30	1	2	2	3	3	3	4	4	4	5	7	7	7	7	7	8	8	8	9	9	10	11
LYTH	<i>Lythrum portula</i> (L.) D.A. Webb	Vandportulak					X			X		X					X	X									X
MALV	<i>Alcea rosea</i> L.	Have-Stokrose																							X		
MALV	<i>Lavatera cretica</i> L.	Kretisk Poppelrose	X					X				X											X	X		X	
MALV	<i>Sida rhombifolia</i> L.	Rudebladet Katost																					X	X			
MARS	<i>Marsilea azorica</i> Laun. & Paiva	Azorisk Kløverbregne		0																							
MIMO	<i>Acacia melanoxylon</i> R. Br.	Akacie																				X		X			
MOLL	<i>Mollugo verticillata</i> L.	Snerre-Tæppeurt													X												
MORA	<i>Ficus carica</i> L.	Almindelig Figen			X	X					X	X		X	X								X				
MORA	<i>Ficus pumila</i> L.	Hænge-Figen	X																					X			
MYRI	<i>Myrica faya</i> Ait.	Træ-Pors		0	X	X				X	X				X								X	X	X	X	
MYRS	<i>Myrsine africana</i> L.	Myrsine								X		X				X	X		X	X					X		X
MYRT	<i>Metrosideros excelsa</i> Sol. ex Gaertner	New Zealandsk Juletræ				X																	X	X			
MYRT	<i>Psidium littorale</i> Raddi	Guave									X				X									X			
NYCT	<i>Mirabilis jalapa</i> L.	Vidunderblomst				X		X																X			
OLEA	<i>Ligustrum vulgare</i> L.	Almindelig Liguster																								X	
OLEA	<i>Picconia azorica</i> (Tutin) Knobl.	Azorisk Oliven		0		X					X			X	X								X		X		
OLED	<i>Nephrolepis cordifolia</i> (L.) C. Presl	Hjertebladet Nyrebregne																						X			
ONAG	<i>Epilobium obscurum</i> Schreb.	Ris-Dueurt								X		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	
ONAG	<i>Oenothera glazoviana</i> Micheli	Kæmpe-Natlys	X			X		X															X	X		X	
ONAG	<i>Oenothera rosea</i> L'Hér. ex Ait.	Rosen-Natlys				X						X		X										X		X	
ONAG	<i>Oenothera stricta</i> Ledeb. ex Link	Knold-Natlys			X	X																					
OPHI	<i>Ophioglossum azoricum</i> C. Presl	Azorisk Slangetunge					X			X																	
ORCH	<i>Platanthera azorica</i> Schlecht	Azorisk Gøgelilje								X																	
ORCH	<i>Platanthera micrantha</i> (Hochst. ex Seub.) Schlecht.	Småblomstret Gøgelilje								X	X				X	X		X	X	X							X
OSMU	<i>Osmunda regalis</i> L.	Kongebregne		X			X			X		X		X	X	X	X	X				X					X
OXAL	<i>Oxalis corniculata</i> L.	Nedliggende Surkløver																								X	
OXAL	<i>Oxalis pes-caprae</i> L.	Afrikansk Surkløver			X																						
OXAL	<i>Oxalis purpurea</i> L.	Rødlilla Surkløver		X				X						X												X	
PAPA	<i>Chelidonium majus</i> L.	Svaleurt						X																X		X	
PAPA	<i>Papaver dubium</i> L.	Gærde-Valmue				X		X															X				
PHYT	<i>Phytolacca americana</i> L.	Amerikansk Kermesbær			X	X		X			X		X		X								X	X	X	X	
PINA	<i>Pinus pinaster</i> Ait.	Kyst-Fyr																						X			
PITT	<i>Pittosporum tobira</i> (Thunb.) Ait.	Kløbefrø				X								X													
PITT	<i>Pittosporum undulatum</i> Vent.	Bølget Kløbefrø			X						X			X								X	X	X	X	X	

Azorerne 2010

Fam.	Internationalt navn	Dansk navn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
		Dato	29	30	30	1	2	2	3	3	3	4	4	4	5	7	7	7	7	7	8	8	8	9	9	10	11
PLAN	<i>Plantago coronopus</i> L.	Fliget Vejbred	X		X	X	X	X		X	X		X			X		X				X	X	X		X	X
PLAN	<i>Plantago lanceolata</i> L.	Lancet-Vejbred	X		X		X	X	X		X		X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X
PLAN	<i>Plantago major</i> L.	Glat Vejbred									X				X							X		X	X	X	
PLAN	<i>Plantago uniflora</i> L.	Strandbo					X										X										
POAC	<i>Aira caryophyllea</i> L.	Udspærret Dværgbunke	X		X					X	X							X			X		X	X			X
POAC	<i>Aira caryophyllea</i> L. ssp. <i>multiculmis</i> (Dum.) Bonnier & Layens	Mangestænglet Dværgbunke													X									X			
POAC	<i>Aira praecox</i> L.	Tidlig Dværgbunke					X														X						
POAC	<i>Anthoxanthum odoratum</i> L.	Vellugtende Gulaks					X			X		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X			X		X
POAC	<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) P. Beauv. ex J. Presl & C. Presl	Draphavre			X					X					X												
POAC	<i>Arundo donax</i> L.	Kæmperør	X		X	X					X													X		X	
POAC	<i>Avena fatua</i> L.	Flyve-Havre						X					X		X												
POAC	<i>Brachypodium sylvaticum</i> (Huds.) P. Beauv.	Skov-Stilkaks			X	X									X								X	X	X	X	
POAC	<i>Briza maxima</i> L.	Stor Hjertegræs	X		X	X					X				X								X	X		X	
POAC	<i>Briza minor</i> L.	Liden Hjertegræs				X	X							X	X						X			X		X	X
POAC	<i>Ceratochloa cathartica</i> (Vahl) Herter	Amerikansk Hejre						X			X		X														
POAC	<i>Cenchrus incertus</i> Curtis	Pigget Kurvgræs				X																					
POAC	<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers.	Hundetandsgræs	X					X																X		X	
POAC	<i>Cynosurus cristatus</i> L.	Almindelig Kampgræs														X				X		X		X			
POAC	<i>Cynosurus echinatus</i> L.	Pindsvine-Kamgræs																					X				
POAC	<i>Dactylis glomerata</i> L. ssp. <i>glomerata</i>	Almindelig Hundegræs	X		X								X		X							X			X	X	X
POAC	<i>Danthonia decumbens</i> (L.) DC.	Tandbælg																X									
POAC	<i>Deschampsia foliosa</i> Hack.	Toradet Bunke					X			X		X						X									
POAC	<i>Echinochloa crus-galli</i> (L.) P. Beauv.	Almindelig Hanespore																					X				
POAC	<i>Festuca jubata</i> Lowe	Svingel								X				X				X			X						X
POAC	<i>Festuca petraea</i> Guthn. ex Seub	Svingel			X				X		X		X		X								X	X		X	
POAC	<i>Gaudinia coarctata</i> (Link) Dur. & Schinz	Gaudinia			X																						
POAC	<i>Holcus lanatus</i> L.	Fløjlsgræs	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X
POAC	<i>Holcus rigidus</i> Hochst. ex Seub.	Stivbladet Hestegræs				X				X		X		X	X	X		X		X	X					X	X
POAC	<i>Hordeum murinum</i> Briq. ssp. <i>leporinum</i> (Link) Asch. & Graebn.	Hare-Byg									X													X			
POAC	<i>Lagurus ovatus</i> L.	Harehale	X		X																						
POAC	<i>Lolium multiflorum</i> Lam.	Italiensk Rajgræs	X		X	X		X			X		X		X									X		X	

Azorerne 2010

Fam.	Internationalt navn	Dansk navn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
		Dato	29	30	30	1	2	2	3	3	3	4	4	4	5	7	7	7	7	7	8	8	8	9	9	10	11
POAC	<i>Lolium perenne</i> L.	Almindelig Rajgræs	X		X			X			X		X		X		X						X	X		X	
POAC	<i>Paspalum distichum</i> L.	Savaks	X		X	X		X			X		X		X								X	X	X	X	
POAC	<i>Poa annua</i> L.	Enårig Rapgræs					X								X		X					X		X		X	X
POAC	<i>Poa trivialis</i> L.	Almindelig Rapgræs					X								X		X	X	X	X	X	X			X	X	X
POAC	<i>Polypogon maritimus</i> Willd.	Strand-Skæggræs																					X	X		X	
POAC	<i>Polypogon monspeliensis</i> (L.) Desf.	Skæggræs			X																			X			
POAC	<i>Rostraria cristata</i> (L.) Tzvelev	Enårig Rostraria			X						X																
POAC	<i>Setaria adhaerens</i> (Forssk.) Chiov.	Burre-Skærmaks		X				X															X	X		X	
POAC	<i>Sporobolus africanus</i> (Poir.) Robyns & Tournay	Trådhale			X	X					X				X									X	X	X	
POAC	<i>Stenotaphrum secundatum</i> (Walt.) O. Kuntze	Flad Kvellergræs	X		X	X																		X		X	
POAC	<i>Vulpia bromoides</i> (L.) S.F. Gray	Langstakket Væselhale																									X
POAC	<i>Vulpia muralis</i> (Kunth) Nees	Mur-Væselhale	X				X	X		X		X		X	X							X		X			
POAC	<i>Zea mays</i> L.	Majs																						X			
POLG	<i>Muehlenbeckia sagittifolia</i> (Ort.) Meissn.	Pilbladet Kødbæger									X																
POLG	<i>Persicaria lapathifolia</i> (L.) Gray ssp. <i>pallida</i> (With) S. Ekman & T. Knutsson	Bleg Pileurt													X											X	
POLG	<i>Polygonum aviculare</i> L. coll.	Vej-Pileurt																						X		X	
POLG	<i>Polygonum capitatum</i> Buch.-Ham. ex D. Don	Kugle-Pileurt																X		X		X		X	X		
POLG	<i>Polygonum hydropiperoides</i> Michx.	Pileurt									X																
POLG	<i>Rumex acetosella</i> L.	Rødknæ					X			X					X												X
POLG	<i>Rumex bucephalophorus</i> L.	Oksehoved-Skræppe																					X				
POLG	<i>Rumex crispus</i> L.	Kruset Skræppe																				X					
POLG	<i>Rumex obtusifolius</i> L.	Butbladet Skræppe			X										X											X	X
POLG	<i>Rumex pulcher</i> L.	Violin-Skræppe	X				X	X					X	X	X							X		X			X
POLY	<i>Polypodium macaronesicum</i> Bobrov	Makaronesisk Engelsød													X			X					X	X	X	X	
PORT	<i>Portulaca oleracea</i> L.	Portulak	X			X		X					X				X						X			X	
POTA	<i>Potamogeton polygonifolius</i> Pourr.	Aflangbladet Vandaks								X							X										
PRIM	<i>Anagallis arvensis</i> L.	Rød Arve	X		X	X		X		X	X	X	X		X									X		X	
PRIM	<i>Anagallis tenella</i> (L.) L.	Spæd Arve														X	X	X									X
PRIM	<i>Lysimachia azorica</i> Hornem. ex Hook.	Azorisk Fredløs					X		X	X		X		X	X	X		X	X	X	X	X			X		X
PROT	<i>Banksia grandis</i> Willd.	Banksia				X																		X		X	
PTER	<i>Pteris incompleta</i> Cav.	Vingebregne								X														X	X		

Azorerne 2010

Fam.	Internationalt navn	Dansk navn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
		Dato	29	30	30	1	2	2	3	3	3	4	4	4	5	7	7	7	7	7	8	8	8	9	9	10	11
PTER	<i>Pteris vittata</i> L.	Kant-Vingebregne	X																								
RANU	<i>Ranunculus cortusifolius</i> Willd.	Storblomstret Ranunkel								X		X			X			X									X
RANU	<i>Ranunculus flammula</i> L.	Kær-Ranunkel										X									X						X
RANU	<i>Ranunculus muricatus</i> L.	Pig-Ranunkel													X												
RANU	<i>Ranunculus repens</i> L.	Lav Ranunkel																		X		X					
RANU	<i>Ranunculus trilobus</i> Desf.	Trelappet Ranunkel								X																	
RESE	<i>Reseda luteola</i> L.	Farve-Reseda	X		X	X		X			X												X	X		X	
RHAM	<i>Frangula azorica</i> V. Grubow	Azorisk Tørst		0					X	X				X	X							X			X		
	<i>Aphanes microcarpa</i> (Boiss. & Reut.) Rothm.	Småfrugtet Dværgløvefod					X			X				X		X	X	X			X	X					
ROSA	<i>Duchesnea indica</i> (Andr.) Focke	Indisk Jordbær						X			X				X					X		X		X	X	X	X
ROSA	<i>Eriobotrya japonica</i> (Thunb.) Lindl.	Japansk Mispel																				X	X				
ROSA	<i>Fragaria vesca</i> L.	Skov-Jordbær										X			X	X		X		X	X	X		X	X	X	X
ROSA	<i>Potentilla anglica</i> Laich.	Liggende Potentil														X	X	X	X	X	X	X					X
ROSA	<i>Potentilla erecta</i> (L.) Räusch.	Tormentil					X		X	X		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X					X
ROSA	<i>Prunus lusitanica</i> L. ssp. <i>azorica</i> (Mouillef.) Franco	Azorisk Laurbær-Kirsebær		0																							
ROSA	<i>Rubus hochstetterorum</i> Seub.	Brombær								X																	X
ROSA	<i>Rubus</i> sect. <i>Rubus</i> L.	Brombær				X				X		X		X	X	X			X	X		X	X	X	X	X	
RUBI	<i>Galium aparine</i> L.	Burre-Snerre			X						X				X												
RUBI	<i>Galium murale</i> (L.) Ait.	Mur-Snerre	X																								
RUBI	<i>Galium palustre</i> L.	Kær-Snerre								X				X				X									
RUBI	<i>Galium parisiense</i> L.	Pariser-Snerre																				X	X				X
RUBI	<i>Rubia agostinhoi</i> Dans. & Silva	Vild Krap								X						X	X	X							X		X
RUBI	<i>Sherardia arvensis</i> L.	Blåstjerne	X			X					X			X	X							X	X		X		
SCRO	<i>Antirrhinum majus</i> L.	Have-Løvemund																					X				
SCRO	<i>Cymbalaria muralis</i> G., M. & Sch.	Vedbend-Torskemund	X	X	X	X																				X	
SCRO	<i>Euphrasia azorica</i> Wats.	Azorisk Øjentrøst					X																				
SCRO	<i>Kickxia cirrhosa</i> (L.) Fritsch	Pilebladet Torskemund																				X					
SCRO	<i>Kickxia spuria</i> (L.) Dum. ssp. <i>spuria</i>	Rundbladet Torskemund						X			X				X											X	
SCRO	<i>Lophospermum erubescens</i> D. Don in Sweet	Lophospermum																				X	X				
SCRO	<i>Misopates orontium</i> (L.) Raf. var. <i>orontium</i>	Ager-Løvemund						X							X							X	X		X		
SCRO	<i>Parentucellia viscosa</i> (L.) Caruel	Gul Bartsie			X						X			X	X	X				X		X			X		X
SCRO	<i>Scrophularia auriculata</i> L.	Øret Brunrod								X	X	X		X	X												X
SCRO	<i>Scrophularia scorodonia</i> L.	Dunet Brunrod																				X		X			

Azorerne 2010

Fam.	Internationalt navn	Dansk navn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
		Dato	29	30	30	1	2	2	3	3	3	4	4	4	5	7	7	7	7	7	8	8	8	9	9	10	11
SCRO	<i>Sibthorpia europaea</i> L.	Hvid Kilderanke					X			X				X	X		X	X	X	X	X	X					X
SCRO	<i>Verbascum thapsus</i> L.	Filtbladet kongelys																						X			
SCRO	<i>Verbascum virgatum</i> Stokes	Kirtel-Kongelys				X						X									X	X	X	X			
SCRO	<i>Veronica arvensis</i> L.	Mark-Ærenpris					X								X							X		X		X	
SCRO	<i>Veronica officinalis</i> L.	Læge-Ærenpris														X		X		X	X						X
SCRO	<i>Veronica persica</i> Poir.	Storkronet Ærenpris				X									X											X	
SCRO	<i>Veronica serpyllifolia</i> L.	Glat Ærenpris					X								X										X		
SELA	<i>Selaginella kraussiana</i> (G. Kunze) A. Br.	Dværgulvefod		X			X		X	X	X	X		X	X		X		X	X		X		X		X	X
SIMA	<i>Ailanthus alitissima</i> (Mill.) Swingle	Skyrækker																					X				
SINO	<i>Cheilanthes maderensis</i> Lowe	Bregne		X																							
SINO	<i>Pellaea viridis</i> (Forssk.) Prantl	Bregne																						X			
SOLA	<i>Datura stramonium</i> L.	Pigæble				X																					
SOLA	<i>Physalis peruviana</i> L.	Ananaskirsebær																						X		X	
SOLA	<i>Salpichroa origanifolia</i> (Lam.) Baill.	Svaleæg		X	X																						
SOLA	<i>Solanum chenopodioides</i> Lam.	Natskygge				X																					
SOLA	<i>Solanum mauritianum</i> Scop.	Natskygge				X																				X	
SOLA	<i>Solanum nigrum</i> L.	Sort Natskygge																						X	X	X	
TAMA	<i>Tamarix africana</i> Poir.	Strand-Tamarisk				X	X		X		X																
TAXO	<i>Cryptomeria japonica</i> (L. fil.) D. Don	Japansk Kryptomeria							X	X					X										X		X
THEL	<i>Cyclosurus dentatus</i> (Forssk.) Ching	Bregne														X											
THEL	<i>Oreopteris limbosperma</i> (All.) Holub	Bjergbregne								X																	
THEL	<i>Stegnogramma pozoi</i> (Lag.) Iwatsuki	Stribet Egebregne										X			X									X			
TROP	<i>Tropaeolum majus</i> L.	Blomsterkarse				X	X				X				X									X		X	
URTI	<i>Parietaria debilis</i> Forst. fil.	Springknap																					X				
URTI	<i>Parietaria judaica</i> L.	Grenet Springknap	X			X	X		X		X												X	X			
URTI	<i>Soleirolia soleirolii</i> (Req.) Dandy	Husfred		X											X												
URTI	<i>Urtica membranacea</i> Poir.	Hinde-nælde				X																					
VALE	<i>Centranthus calcitrapae</i> (L.) Dufr.	Fliget Sporebaldrian				X																	X				
VALE	<i>Centranthus ruber</i> (L.) DC.	Rød Sporebaldrian				X									X												
VERB	<i>Lantana camara</i> L.	Ildkrone	X			X	X																				
VERB	<i>Verbena bonariensis</i> L.	Blå Jernurt																								X	
VERB	<i>Verbena officinalis</i> L.	Almindelig Jernurt					X								X										X	X	
VERB	<i>Verbena rigida</i> Spreng.	Purpur-Jernurt																								X	
VIOL	<i>Viola palustris</i> L. ssp. <i>juressii</i> (Link ex K. Wein) Cout.	Eng-Viol								X							X	X									

Azorerne 2010

Fam.	Internationalt navn	Dansk navn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
		Dato	29	30	30	1	2	2	3	3	3	4	4	4	5	7	7	7	7	7	8	8	8	9	9	10	11
VITA	<i>Vitis vinifera</i> L.	Almindelig Vin						X			X												X	X			
WOOD	<i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth	Almindelig Fjerbregne					X		X			X		X	X	X		X	X	X		X		X	X		X
WOOD	<i>Diplazium caudatum</i> (Cav.) Jermy	Mørk Fjerbregne													X										X		
ZING	<i>Hedychium gardnerianum</i> Ker-Gawl.	Fakkelpante			X	X			X	X	X			X	X	X	X						X	X	X	X	

Levermosser fundet på Azorerne (Jan Larsen , leg. 2010)

Anastrophyllum minutum var. minutum fo. Cuspidata	FL 1
Calypogeia fissa	CO
Cephalozia bicuspidata	FL 2 , CO
” hibernica	FL 1
Cephaloziella divaricata	F
Chiloscyphus profundus (= Lophocolea heterophylla)	F
Conocephalum conicum (vera, ikke C. salebrosum !)	FL 1 , F
Diplophyllum albicans	FL 2
Fossombronina husnotii	F
“ pusilla (? maritima)	F
“ sp.	FL 2 + F
Frullania azorica or F. dilatata	F
“ tamarisci	FL 1 , FL 2 , CO
Gongylanthus ericetorum	F
Jubula hutsinsiae	FL 1
Jungermannia hyalina	CO
Lejeunea cavifolia	F
Lejeunea lamacerina (? var. azorica)	F
Lepidozia cupressina	FL 1 , FL 2
Lunularia cruciata	FL 1 , F
Mannia africana / Asterella africana / Fimbriaria africana ?	= Mannia californica. FL 2
Marchantia paleacea	FL 2
Marchesinia mackaii	F
Marsupella funckii	CO
Nardia scalaris	FL 1 , CO
Pellia epiphylla	FL 1 , CO
Phaeoceros bulbiculosus	F
Phaeoceros laevis	FL 1
Plagiochila spinulosa	FL 2
Radula complanata ssp. Lindenberiana	FL 1 , CO , F
Riccardia ? chamedryfolia	F
Saccogyna viticulosa	FL 1 , FL 2 (juv.) , CO
Scapania “compacta”	FL 1 , FL 2
“ undulata	CO
Scapania sp.	FL 1
Targionia hypophylla	F

(Alle bestemt af Kell Damsholt)

F = Faial

FL = Flores

CO = Corvo

Landbruget på Azorerne ved Erik Skov Nielsen

I dag er landbrug Azorerne hovederhverv efter turisme. Kombinationen af varme, nedbør og næringsrig, nedbrudt lavajord giver mulighed for at dyrke mange forskellige afgrøder, og overalt, hvor jorden ikke bliver dyrket med afgrøder, er der græs med malkekvæg.

Vi studerede ikke landbruget nærmere, men så en masse undervejs. Her er lidt om kartofler, vin, køer og græs.

På Corvo var en ældre mand ved at køre sine store kartofler ind med trillebør.

Da vi bemærkede, at kartoflerne var store, viste han, hvor store kartofler han allerede havde på lager.

På Faial lå de optagne kartofler på række for lige at tørre lidt, inden de skulle lagres.

Ærterne voksede op ad pinde sat på kryds.

På andre pinde ses plastikstykker som fugleskræmsel.

I baggrunden Morro de Castelo Branco.

På Pico dyrkes vin mellem lavablokke. Vinmarkerne består af små kvadratiske jordlodder med en eller få vinstokke. De er omgivet af lave porøse gærder opført af lavastykker, som blev samlet, da man rensede jorden for at plante de første vinstokke tilbage i 1500-tallet. Lavagærderne giver læ for den salte havbrise, som kan ødelægge vinstokkene. Lavastenene i gærderne opvarmes om dagen og afgiver varmen om natten, så solenergien bliver udnyttet optimalt.

Picos vingårde er på UNESCO's liste over verdens kulturarv.

Incl. kulturlandskabet omkring vingårdene er 3000 ha udpeget til verdensarvslisten.

Som så megen anden vin rundt i verden bliver vinen sprøjtes mod vinskimmel.

Det så ud til at være med det kobberholdige Bordeaux-væske, da der var en blå tåge, og andre landmænd, vi så, var blå på hænder, tøj og støvler.

Her forgår det med en motordrevet rygsprøjte.

Kvægbruget var den mest dominerende landbrugstype på de 4 øer, vi besøgte.

Overalt hvor vi kom rundt gik der køer. Selv på de øverste kanter af vulkankraterne. Her ses producenterne på toppen og konsumenterne i forgrunden. *Corvo*.

Mange steder foregik malkningen ved transportable malkeanlæg rundt i markerne. *Flores*.

Enkelte steder blev køerne drevet hjem gennem landsbyen til malkningen. *Flores*.

Græsmarkerne var mange steder indhegnet af lavablokke og Hortensiahække, hvilket gav et flot og broget billede. Selv om markerne så blev små, så vi alligevel, at der blev brugt stribegræsning med en eltråd, som på billedet. Til højre er der lige høstet hø i den lyse mark. *Corvo*.

Græsset vokser mindre om vinteren, så selv om køerne går ude hele tiden, er der brug for suppleringsfoder om vinteren. Det blev både lavet wrapgræs i de hvide rundballer og græsensilage på betonpladser. *Faial*.

Det mest almindelige var, at køerne gik frit omkring, og de var meget nysgerrige, når vi botaniserede. *Pico*. Som alle andre køer i EU har køerne gule øremærker i begge ører. Disse køer havde et ekstra øremærke med navn. Dette er vist Paula.

Deltagerliste for DBFs tur til Açores 29. juni til 12. juli 2010

Navn	Adresse	Postnr. & by
Peter Wind	Moesbakken 19	8410 Rønne
Anette Møller	Skinfaxevej 10	8800 Viborg
Hans Hinke	Ørningevej 17	4140 Borup
Jan Larsen		
Gunnvå Gotved Jakobsen	PD Løvs Allé 20 st.th	2200 København N
Bente Lambertsen	Lergyden 1, Bred	5492 Vissenbjerg
Ole Birger Lyshede	Baunestien 3	2850 Nærum
Mogens Thornberg	Møllestien 6	2800 Lyngby
Kirsten Nielsen	Lundeskelevej 13	4850 Stubbekøbing
Erik Skov Nielsen	Lundeskelevej 13	4850 Stubbekøbing
Dagmar Levisen	Prinsessegade 81, 3. bolig 194	1422 København K
Birthe Uhre Pedersen	Burmeistergade 30.2tv	1429 København K
Inge Lise Munzert	Rudemarken 9	2840 Holte
Mikael Landt	Rudemarken 9	2840 Holte
Lene Køhler	Kærmark 29	2650 Hvidovre
Peter Køhler	Kærmark 29	2650 Hvidovre
Ida Bjerger Laursen	Skovhaven 128	5320 Agedrup
Leif Wegge Laursen	Skovhaven 128	5320 Agedrup
Bodil Holt	Gyldenlakvej 19, 2. th.	2300 København S
Preben Sørensen	Elmelundsvej 35	8370 Hadsten

Karspore-planter fundne på Botanisk Forenings ekskursion til Azorerne 2010

Huperzia selago ssp *selago*

Huperzia selago ssp *dentata*

Diplazium madeirense

Selaginella kraussiana

Isoetes azorica

Equisetum telmateia

Ophioglossum azoricum

Osmunda regalis

Pellaea viridis

Anogramma leptophylla

Pityrogramma chrysophylla

Adiantum capillus-veneris

Adiantum raddianum

Adiantum hispidulum

Onychium japonicum

Pteris vittata

Pteris tremula

Pteris serrulata

Hymenophyllum tunbrigense

Hymenophyllum wilsonii

Trichomanes speciosum

Polypodium macaronesicum
Culcita macrocarpa
Cyathea cooperi
Pteridium aquilinum ssp *aquilinum* (Faial)
Pteridium aquilinum ssp *capense*
Thelypteris limbosperma
Stegnogramma pozoi
Asplenium hemionitis
Asplenium marinum
Asplenium trichomanes ssp *quadrivalens*
Asplenium azoricum
Asplenium obovatum ssp *obovatum*
Asplenium obovatum ssp *lanceolatum* (ikke i MOT –nøglen)
Asplenium billotii
Asplenium adiantum – *nigrum*
Asplenium onopteris
Phyllitis scolopendrium
Athyrium filix – *femina*
Diplazium caudatum
Diplazium allorgei (Syn : *Deparia petersenii*)
Cystopteris fragilis
Cyrtomium falcatum
Dryopteris affinis ssp *borreri*
Dryopteris dilatata

Dryopteris azorica

Dryopteris crispifolia

Dryopteris aemula

Elaphoglossum paleaceum

Blechnum spicant

Doodia caudata

Woodwardia radicans

I alt 52 stk .

Vi fandt IKKE *Marsilea azorica* !!

Ovennævnte navne er hentet fra Mogens Thornberg's nøgle (MOT –nøglen) over karplanter i "Portugal og omegn" – sidstnævnte betegnelse frit efter undertegnede !

Mange har fået nye navne i nyere tid – men for nemheds skyld har jeg holdt mig til MOT.

Flg. arter blev grundigt eftersøgt, men blev ikke fundet :

Lycopodiella cernua , *Grammitis* – arterne , *Cyclosorus dentatus* (Syn : *Christella dentata*),
Asplenium monanthes , *Polystichum setiferum* og *Cyrtomium fortunei* .

En interessant hjemmeside - <http://www.azoresbioportal.angra.uac.pt/index.php?lang=en>
- beskriver biodiversiteten på Azorerne, og i mange tilfælde er der også udbredelseskort over arterne – også for karsporeplanterne – selvfølgelig.

Der er dog grund til at tage informationerne fra disse udbredelses-kort med et stort gran salt – f.eks. burde arter som *Asplenium monanthes* og *Cyclosorus dentatus* ikke være til at komme uden om, og *Polystichum setiferum* burde der have været gode chancer for at se – meeeeen

Tak for en god tur til alle deltagere

Jan Larsen